

การสร้างชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา
(CIPPA) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์
จันทบุรี

อนุวัชร ร้อยมา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรีศึกษา

ปีการศึกษา 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

CREATION OF A BASIC WESTERN MUSIC THEORY
INSTRUCTIONAL PACKAGE USING THE CIPPA MODEL FOR
MATHAYOM 1 STUDENTS AT CHANTHABURI COLLEGE OF
DRAMATIC ARTS

ANUWAT ROYMA

A thesis submitted in partial fulfilment of the requirements For Master of
Education Program in Music Education Academic Year 2025

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง การสร้างชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบ
โมเดลชิปปา (CIPPA) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

ชื่อผู้วิจัย อนุวัชร ร้อยมา

สาขาวิชา ดนตรีศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ

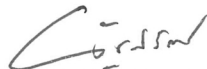
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา

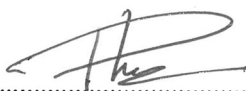

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุกูล สารวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งเกียรติ สิริวงศ์สุวรรณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.เอกชัย พุทธิธัญ)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทณีย์ ดุลยทวีสิทธิ์)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	การสร้างชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบ โมเดลชิปปา (CIPPA) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
ชื่อผู้วิจัย	อนุวัชร ร้อยมา
สาขาวิชา	ดนตรีศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. มนสิการ เหล่าวานิช
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐสรณ์ย์ ทฤษฎีคุณ
ปีการศึกษา	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา CIPPA Model สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอน การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลองแบบ One Group Pretest-Posttest Design กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นการเลือกแบบเจาะจงโดยใช้นักเรียนที่เรียนในวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Wilcoxon Signed-Ranks Test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา CIPPA Model ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 หน่วยการเรียนรู้ ผลการหาคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.08 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอน พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.27 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.09 แสดงให้เห็นว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) ความพึงพอใจต่อการใช้ชุด

การสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา CIPPA Model โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, ชุดการสอน, ทักษะทางดนตรี, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, โมเดลชิปปา

Title	Creation of a Basic Western Music Theory Instructional Package Using the CIPPA Model for Mathayom 1 Students at Chanthaburi College of Dramatic Arts
Author	Anuwat Royma
Program	Music Education
Major Advisor	Associate Professor Dr. Monsikarn Laovanich
Co-advisor	Assistant Professor Dr. Natsarun Tissadikun
Academic Year	2025

ABSTRACT

This study aimed to: 1) Create a Basic Western Music Theory instructional package based on the CIPPA Model for Mathayom 1 students at Chanthaburi College of Dramatic Arts; 2) compare students' learning achievement before and after the implementation of the instructional package; and 3) investigate students' satisfaction toward the use of the instructional package. The research employed a quantitative approach using a quasi-experimental design, specifically the One Group Pretest–Posttest Design. The sample consisted of 11 Mathayom 1 students enrolled at Chanthaburi College of Dramatic Arts during the second semester of the 2025 academic year, selected through purposive sampling. The research instruments included the Basic Western Music Theory instructional package and lesson plans used for instructional management. The instruments for data collection were a learning achievement test and a student satisfaction questionnaire. The data were analyzed using mean, standard deviation, and the Wilcoxon Signed-Rank Test.

The research findings revealed that 1) The instructional package on Basic Western Music Theory using the CIPPA Model, which was organized into four learning units, demonstrated the highest level of quality. The overall mean score was 4.93 with a standard deviation of 0.08. 2) The comparison of students' learning achievement before and after the implementation of the instructional package indicated that the mean pretest score was 13.27, whereas the mean posttest score was 25.09. The results showed that the posttest scores were significantly higher than

the pretest scores at the .05 level of statistical significance, which supported the research hypothesis. 3) The students' satisfaction toward the use of the instructional package on Basic Western Music Theory based on the CIPPA Model was at the highest level overall, with a mean score of 4.52 and a standard deviation of 0.33.

Keywords : CIPPA Model, Instructional Package, Learning Achievement, Musical Skills, Student Satisfaction

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความเมตตาและการสนับสนุนอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ อาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะทางวิชาการ ตลอดจนแนวทางในการ ดำเนินการวิจัยอย่างเป็นระบบ อีกทั้งได้สละเวลาในการตรวจสอบ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะอันเป็น ประโยชน์ต่อการปรับปรุงเนื้อหาและกระบวนการวิจัยให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และมีคุณภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและความเอาใจใส่ที่ท่านมอบให้ตลอดระยะเวลาการทำวิจัย และขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ นายไพรัตน์ แสงทอง จำสับเอกสมาน รักจันทร์ และนายไพศาล ศรีชัยทุ่ง ที่กรุณาให้คำแนะนำทางวิชาการเกี่ยวกับการ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้มีความถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ การพัฒนาชุดการสอน รวมทั้งได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยอย่างละเอียดรอบคอบ อันส่งผล ให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์และน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่ง เกียรติ สิริวงษ์สุวรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้เกียรติเป็นกรรมการสอบปากเปล่า วิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในวิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้าน สมเด็จเจ้าพระยา ที่ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์ และแนวคิดทางวิชาการอันทรงคุณค่า ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และผู้วิจัยขอขอบคุณนักเรียนกลุ่ม ตัวอย่างทั้ง 11 คน ที่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมการทดลอง ตลอดจนสละเวลาในการให้ข้อมูลและ ตอบแบบสอบถามต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขออุทิศคุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แด่บิดา มารดา ครอบครัว คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านวิชาการและด้านส่วนตัว ซึ่งมีส่วน สำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของงานวิจัยครั้งนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องหรือความ คลาดเคลื่อนประการใด ผู้วิจัยขอรับผิดขอไว้แต่เพียงผู้เดียว และพร้อมน้อมรับข้อเสนอแนะอันเป็น ประโยชน์จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้อ่านทุกท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาผลงานทางวิชาการให้ มี ความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

อนุวัชร ร้อยมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญภาพ	ฅ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	11
การจัดการเรียนการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	18
การใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	25
โมเดลชิปปา (CIPPA Model)	26
การพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตและปฏิบัติในวิชาดนตรี	37
การออกแบบเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในดนตรี	44
ชุดการสอน	49
แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	58
ความพึงพอใจ	68
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	72
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	75

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	75
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	75
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	77
การเก็บรวบรวมข้อมูล	85
การวิเคราะห์ข้อมูล	86
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	86
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	90
ตอนที่ 1 ผลการสร้างสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้ รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี	90
ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎี ดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี	93
ตอนที่ 3 การศึกษาผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล เบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)	94
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
จุดมุ่งหมายการวิจัย	101
สมมติฐานการวิจัย	101
เนื้อหาของชุดการสอน	102
การดำเนินการทดลอง	103
สรุปผลการวิจัย	104
อภิปรายผล	105
ข้อเสนอแนะ	108
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้	108
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	108

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	109
ภาคผนวก	119
ภาคผนวก ก	120
ภาคผนวก ข	133
ภาคผนวก ค	145
ภาคผนวก ง	234
ภาคผนวก จ	239
ประวัติผู้วิจัย	241

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	10
3.1	กรอบแนวคิดการพัฒนาชุดการสอนดนตรีสากลโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model)	80

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากล	14
2.2	ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	15
2.3	เปรียบเทียบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) กับรูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้อง	30
2.4	สรุปข้อดีและข้อจำกัดของ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการสอนดนตรี	33
2.5	ตารางสรุปข้อดีข้อเสียของชุดการสอน	57
3.1	โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ของชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล เบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)	76
3.2	แบบแผนการทดลอง	85
4.1	ผลการสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดล ชิปปา (CIPPA Model) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏ ศิลป์จันทบุรี	91
4.2	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี	93
4.3	ภาพรวมผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏ ศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้ รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)	95
4.4	ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้ รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้านเนื้อหา	96
4.5	ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและ สื่อประกอบ	97
4.6	ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/ แบบฝึกหัด	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

4.7	ภาพรวมผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้านความสนใจและแรงจูงใจในการเรียน	99
4.8	ภาพรวมผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน	99

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีเป็นศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา อารมณ์ และทักษะการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ของผู้เรียน ในระดับมัธยมศึกษา วิชาดนตรีจึงได้รับการบรรจุอยู่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเสริมสร้างพื้นฐานทางศิลปะและการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนอย่างรอบด้าน การเรียนรู้ดนตรีจึงไม่เพียงแต่เน้นทักษะทางดนตรีเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน โดยการเรียนรู้ดนตรีช่วยเสริมสร้างทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่งเสริมสมาธิ ความอดทน และพัฒนาทักษะทางการฟังในระดับที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนทฤษฎีดนตรีในโรงเรียนมีการใช้ตำรา แบบฝึกหัด และการบรรยายประกอบการสอนอยู่แล้ว แต่แนวทางดังกล่าวยังคงเน้นการท่องจำมากกว่าการเข้าใจอย่างแท้จริง ผู้เรียนจำนวนมากขาดแรงจูงใจ ไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้กับการปฏิบัติ และไม่เกิดทักษะในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ไม่สามารถพัฒนาได้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติอย่างสมดุล อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนดนตรีในสถานศึกษาทั่วไปยังคงเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฟัง การร้องเพลง หรือการบรรเลงในลักษณะพื้นฐาน มากกว่าการเรียนรู้ทฤษฎีดนตรีอย่างมีระบบและลึกซึ้ง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความยากลำบากในการเข้าใจเนื้อหาทางทฤษฎี เช่น การอ่านโน้ตดนตรี การวิเคราะห์โครงสร้างเพลง การเข้าใจจังหวะ หรือการใช้สัญลักษณ์ทางดนตรี ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาทักษะทางดนตรีและการต่อยอดในระดับที่สูงขึ้น ผู้เรียนจากโรงเรียนทั่วไปที่ไม่มีพื้นฐานทางดนตรีเมื่อเข้าสู่การศึกษาในสถาบันที่เน้นด้านดนตรีโดยเฉพาะ เช่น โรงเรียนเฉพาะทาง หรือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ซึ่งเน้นการเรียนรู้ที่มีความเข้มข้นทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ มักพบกับอุปสรรคในการทำความเข้าใจเนื้อหาทฤษฎีที่มีความซับซ้อนและลึกซึ้ง เนื่องจากต้องใช้การเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับพื้นฐานที่ยังไม่แข็งแกร่งเพียงพอ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสับสนและขาดความมั่นใจในการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับ ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะดนตรีในระดับที่สูงขึ้น และไม่สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรีได้อย่างเต็มศักยภาพ (พงษ์วัฒน์ นนทสุวรรณ, 2566)

หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2562 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นผู้มีความรู้และทักษะ โดยมีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ดังนี้ 1) มีความรอบรู้ มีเป้าหมายและทักษะ

การเรียนรู้ รู้จักการบริหารจัดการตนเอง มีความสามารถในการสื่อสารเชิงบวก การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีความรอบรู้ข้อมูลสารสนเทศและดิจิทัล 2) มีทักษะชีวิตเพื่อสร้างสุขภาวะทางกาย และสุขภาพจิตที่ดี 3) มีทักษะวิชาชีพด้านนาฏดุริยางคศิลป์ มีทักษะการทำงานเป็นทีม มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำไปสร้างผลงานและนวัตกรรมในลักษณะต่าง ๆ ได้ 4) เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองอาเซียนที่เข้มแข็ง มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีความเพียร มีความพอเพียง รู้จักตนเองและผู้อื่น มีความรักชาติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีความเท่าเทียมเสมอภาค ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ 5) มีสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ร่วมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย (กองส่งเสริมวิชาการและงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม, 2562, น.1)

แม้ว่าหลักสูตรการเรียนการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั่วประเทศจะอยู่ภายใต้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งมีการกำหนดเนื้อหาวิชาและโครงสร้างหลักสูตรในลักษณะเดียวกันทุกแห่ง ในรายวิชา ดนตรีสากล 1 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเวลาเรียน 240 ชั่วโมงต่อภาคเรียน 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ รวม 6 หน่วยกิต มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะทางดนตรีทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 4 สาระ ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของดนตรีสากล ทฤษฎีดนตรีสากล การฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรี และการประยุกต์เผยแพร่ผลงาน โดยเฉพาะสาระที่ 2 ว่าด้วยทฤษฎีดนตรีสากล ถือเป็นแกนกลางในการเชื่อมโยงความรู้สู่การปฏิบัติ เช่น การอ่าน เขียน และวิเคราะห์องค์ประกอบทางดนตรีเพื่อใช้ในการบรรเลงจริง แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลับมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในแต่ละภูมิภาค อันเนื่องมาจากแนวทางการจัดการเรียนการสอนและบริบทของผู้เรียนที่ไม่เหมือนกันในแต่ละพื้นที่ จากการสอบถามข้อมูลของครูผู้สอนในแต่ละวิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่าแนวทางการจัดการเรียนรู้ ทฤษฎีดนตรีสากลมีความหลากหลายตามลักษณะของผู้เรียนและแนวคิดของผู้สอน เช่น ภาคเหนือ วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ มีการจัดการเรียนรู้แบบเชื่อมโยง (Integrated Learning) โดยให้ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ ใช้เครื่องดนตรีเอกของตนเองเป็นสื่อหลักในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงหลักการทางดนตรีเข้ากับการเล่นเครื่องดนตรีได้อย่างเข้าใจและมีประสิทธิภาพ ภาคตะวันออกเฉิงเหนือ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด ใช้การจัดการเรียนรู้แบบก้าวหน้า (Progressive Learning) โดยสอนเนื้อหาทฤษฎีจากง่ายไปยาก เน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการอ่านโน้ตและจังหวะ มีการใช้สื่อ

การเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพและเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจน รวมทั้งจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในส่วนของ ภาคกลาง วิทยาลัยนาฏศิลป์ มีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการสำรวจพื้นฐานของนักเรียนก่อนเปิดภาคเรียน จากนั้นจัดการเรียนปรับพื้นฐานเป็นเวลา 5 วันก่อนเริ่มเรียนตามเกณฑ์หลักสูตร เพื่อให้ครูผู้สอนเข้าใจความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนอย่างละเอียด มีการกำหนดการเรียนเป็น เรียนปฏิบัติ 3 วัน ทฤษฎี 1 วัน และเรียนรวมวง 1 วันต่อสัปดาห์ เน้นการมอบหมายแบบฝึกหัดเพื่อเสริมความเข้าใจ และมีระบบการวัดผลที่ตรงไปตรงมา ช่วยให้ติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้ชัดเจนและต่อเนื่อง ภาคใต้ วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง มีลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ความสมดุลระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ โดยเฉพาะในช่วงต้นภาคเรียน จะมุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้ทฤษฎีอย่างเป็นระบบก่อนเข้าสู่การฝึกปฏิบัติจริง ครูผู้สอนจัดให้มีการเรียนทฤษฎีวันละ 1 ชั่วโมงอย่างต่อเนื่องจนถึงกลางภาค เพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องจังหวะ การอ่านโน้ต และเครื่องหมายทางดนตรีได้อย่างถูกต้องและมั่นคง ก่อนนำไปประยุกต์ใช้กับเครื่องดนตรีของตนเอง นอกจากนี้ยังมีการใช้ กิจกรรมกลุ่มแบบเกมดนตรี เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้สนุกและไม่กดดัน โดยให้นักเรียนคละกลุ่มตามระดับความสามารถ เก่ง กลาง และอ่อน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กิจกรรมลักษณะนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น ลดช่องว่างของความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้อย่างยิ่งยขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาทฤษฎีดนตรีของนักเรียนส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในระดับที่ดี ภาคตะวันออก วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในการจัดการเรียนการสอนของผู้วิจัย ระหว่างปีการศึกษา 2565 - 2567 พบว่า นักเรียนในแต่ละปีการศึกษามีผลการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีนักเรียนกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละปีการศึกษาไม่สามารถผ่านเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการสอบปลายภาคด้านทฤษฎีดนตรีสากล ปัญหานี้อาจสะท้อนถึงบริบทเฉพาะของผู้เรียนในพื้นที่ภาคตะวันออก ซึ่งนักเรียนจำนวนหนึ่งมาจากโรงเรียนสายสามัญ ที่ขาดการเรียนรู้พื้นฐานทางดนตรีอย่างต่อเนื่อง ทำให้เมื่อเข้าสู่การเรียนการสอนในวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่ต้องอาศัยความเข้าใจในทฤษฎีดนตรีพื้นฐาน จึงเกิดความยากในการปรับตัว ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การปฏิบัติทางดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน และช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียนให้เทียบเท่าสถาบันอื่น ๆ ดังนั้น การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ที่มุ่งเน้นศึกษา ปัญหาและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ไม่เพียงแต่เพื่อแก้ไขจุดอ่อนของผู้เรียนในพื้นที่เท่านั้น แต่ยังเป็นแนวทางตัวอย่างในการปรับปรุง กระบวนการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์อื่น ๆ ทั่วประเทศในอนาคต จากข้อจำกัดที่กล่าวมา จึงจำเป็นต้องมีการปรับแนวทางการจัดการเรียนรู้ใหม่ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติของวิชาดนตรีที่ต้องอาศัยทั้ง ความรู้ ความเข้าใจ และการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ครอบคลุม 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การสร้างความรู้ Construction 2) การปฏิสัมพันธ์และการแสวงหาความรู้ Interaction 3) การมีส่วนร่วมทางกายภาพ Physical participation 4) กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ Process Learning และ 5) การประยุกต์ใช้ Application ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการนำ ความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยจัดขั้นตอนการสอนเป็น 7 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นทบทวนความรู้เดิม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน 2) ขั้นแสวงหาความรู้ ใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ 3) ขั้นศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม 4) ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม 5) ขั้นสรุปและ จัดระเบียบความรู้ 6) ขั้นแสดงผลงาน เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนด้วย การได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้อื่น 7) ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ใน สถานการณ์ต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบการสอนอื่น เช่น Problem-Based Learning (PBL) ซึ่งเน้นการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง แต่ไม่ได้มีกระบวนการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง หรือ Project-Based Learning (PBL) ที่เหมาะกับการทำโครงงานขนาดใหญ่แต่ใช้เวลาและทรัพยากรมาก เกินไปสำหรับรายวิชาทฤษฎีพื้นฐาน และ การเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่แม้จะเน้นการทำงานร่วมกันแต่ไม่ เน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่เป็นขั้นตอน จะเห็นได้ว่า โมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีจุดเด่นที่เหนือกว่า เพราะผสมผสานจุดแข็งของรูปแบบเหล่านั้นเข้าด้วยกันอย่างสมดุล โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ ได้คิด ได้ทำ ได้ฝึก และได้ใช้ความรู้จริงในบริบทของตนเอง การนำ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ที่มีการจัดลำดับในการจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นเป็นตอนมาใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล จึงเป็นแนวทางที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของ ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนแล้วชุดการสอน ยังเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบที่สำคัญต่อ

การส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะในด้านที่เกี่ยวข้องกับวิชานั้น ๆ ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ การอภิปราย หรือกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและทักษะของผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้น (สุนีย์ อ่อนแก้ว, 2554) การพัฒนาชุดการสอนในครั้งนี้จึงมีความสำคัญในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ และส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนด้านดนตรีอย่างเป็นระบบ

ชุดการสอน เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองภายใต้กรอบแนวคิดที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ทั้งในด้านเนื้อหา ขั้นตอนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ชุดการสอนสามารถช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปประยุกต์ใช้ อีกทั้งยังสามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะรายวิชา ความสามารถของผู้เรียน และบริบทของห้องเรียนแต่ละแห่งได้อย่างยืดหยุ่น จึงนับเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ทั้งในเชิงความรู้และทักษะการปฏิบัติ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนทฤษฎีดนตรีสากลในระดับมัธยมศึกษายังประสบปัญหา ผู้เรียนไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีกับการปฏิบัติได้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ซึ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์ และการนำความรู้ไปใช้ อาจเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ปัญหาดังกล่าว

ดังนั้น การวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีในสถาบันการศึกษาด้านศิลปะเฉพาะทาง เนื่องจากนักเรียนที่เข้าศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรีมีพื้นฐานทางดนตรีที่แตกต่างกัน บางส่วนมีประสบการณ์ทางดนตรีมาก่อน ขณะที่บางส่วนเพิ่งเริ่มเรียนดนตรีอย่างเป็นระบบ ทำให้เกิดปัญหาในการทำความเข้าใจเนื้อหาทางทฤษฎีดนตรีสากลซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาทักษะด้านการปฏิบัติดนตรีต่อไป นอกจากนี้ หลักสูตรของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรีเป็นหลักสูตรเฉพาะทางด้านศิลปะและดนตรีที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะทางดนตรีอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรีเป็นสถาบันการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสนใจและมีความสามารถทางด้าน

ศิลปะการแสดงและดนตรีได้เข้ามาศึกษาและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ ภายใต้การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะเฉพาะทางอย่างเป็นระบบ การจัดทำชุดการสอนที่เหมาะสมจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจพื้นฐานด้านทฤษฎีดนตรีให้กับผู้เรียน โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นของการเรียนดนตรีในระบบการศึกษาเฉพาะทาง หากผู้เรียนได้รับการพัฒนาพื้นฐานทางทฤษฎีดนตรีอย่างถูกต้องและเป็นระบบตั้งแต่ระยะเริ่มต้นก็จะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะทางดนตรีในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้รับจะเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาแนวทางการสอนทฤษฎีดนตรีสากลในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อไป รวมถึงเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนดนตรีและนักวิจัยด้านการศึกษาดนตรีในการพัฒนาเครื่องมือและกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

สมมติฐานของการวิจัย

1. การเรียนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี จากการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจไม่น้อยกว่าระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระดนตรีสากล วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 11 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)
2. ตัวแปรตาม 1) ผลสัมฤทธิ์ด้านทฤษฎีดนตรีสากลของนักเรียนจากการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)
2) ความพึงพอใจของนักเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

เนื้อหา

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ CIPPA Model ด้วยชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีเนื้อหาดังนี้

1. บรรทัด 5 เส้น และ เส้นน้อย
2. กุญแจประจำหลัก
3. อัตราตัวโน้ต และ ตัวหยุด
4. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ
5. เครื่องหมายตั้งบันไดเสียง
6. เครื่องหมายแปลงเสียง
7. บันไดเสียงเมเจอร์

ระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 12 คาบ โดยทำการทดลอง สัปดาห์ละ 2 คาบ (คาบละ 1 ชั่วโมง)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นจากการวิเคราะห์เนื้อหาทางทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น สามารถนำไปพัฒนาผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอน

2. ได้ทราบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านเขียนโน้ต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระดนตรีสากล วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน เขียนโน้ต และปฏิบัติ
3. ได้ทราบความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระดนตรีสากล วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้วยชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

นิยามศัพท์เฉพาะ

โมเดลชิปปา (CIPPA Model) หมายถึง แนวคิดทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน โดยให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีความหมาย โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งโมเดลนี้ได้รับการออกแบบให้ส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ และพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง โมเดลชิปปา (CIPPA Model) เป็นตัวย่อที่ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน ได้แก่

1) Construction (C) การสร้างองค์ความรู้ เป็นขั้นตอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์หรือสิ่งที่ได้สังเกต โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ผู้เรียนได้เริ่มต้นจากการ ฟังเสียงเพลงหรือสังเกตตัวอย่างโน้ตดนตรี เพื่อค้นหาส่วนประกอบของดนตรี เช่น การวิเคราะห์เครื่องหมายตั้งบันไดเสียง หรือการฟังเสียงเปียโนเพื่อเชื่อมโยงกับบทเรียนที่ผ่านมา ขั้นตอนนี้มีความสำคัญเพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจพื้นฐานของทฤษฎีดนตรีจากการค้นพบด้วยตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงแนวคิดทางดนตรีกับประสบการณ์จริงได้ และเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเรียนรู้ในขั้นตอนต่อไป

2) Interaction (I) การปฏิสัมพันธ์และการแสวงหาความรู้ เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างความเข้าใจผ่านการสื่อสารและการเรียนรู้ร่วมกัน ในแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น การร่วมกัน ค้นหาข้อมูล การอภิปราย หรือการทำกิจกรรมดนตรีร่วมกัน เช่น การเตรียมกิจกรรมการแสดงหรือ การทดลองปฏิบัติร่วมกันในกลุ่ม กระบวนการนี้มีความสำคัญเพราะช่วยส่งเสริมทักษะการคิด วิเคราะห์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกับผู้อื่น อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์และมุมมองของเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) Physical participation (P) การมีส่วนร่วมทางกายภาพ เป็นขั้นตอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นผ่านกิจกรรมที่ต้องลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมเชิงปฏิบัติ เช่น การเคลื่อนไหวเพื่อค้นหาการด้นโน้ต การตบมือหรือเคาะจังหวะ และการเรียงลำดับโน้ตในบันไดเสียงเมเจอร์ กิจกรรมเหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ

ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจในบทเรียนมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะด้านจังหวะ ความแม่นยำ และความเข้าใจในโครงสร้างของดนตรีได้อย่างเป็นรูปธรรม

4) Process Learning (P) กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ เป็นขั้นตอนที่เน้นการพัฒนากระบวนการคิดและทักษะของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ หลังจากทำกิจกรรมแล้ว ผู้เรียนจะร่วมกันวิเคราะห์ อธิบาย และสรุปผลจากกิจกรรมที่ได้ทำ เช่น การอธิบายผลจากการเล่นเกม การตรวจสอบคำตอบของกลุ่ม หรือการอธิบายโครงสร้างของบันไดเสียงและจังหวะดนตรี ขั้นตอนนี้มีความสำคัญเพราะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีระบบ สามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรม และพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ รวมถึงความเข้าใจในเนื้อหาทางทฤษฎีดนตรีได้อย่างลึกซึ้ง

5) Application (A) การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง ในแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ความรู้ผ่านการทำแบบฝึกหัด การทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน รวมถึงการนำความรู้ด้านทฤษฎีดนตรีไปใช้ในการเล่นดนตรีหรือกิจกรรมการแสดง กระบวนการนี้มีความสำคัญเพราะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริง ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ยั่งยืนและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการเรียนดนตรีในระดับที่สูงขึ้นได้

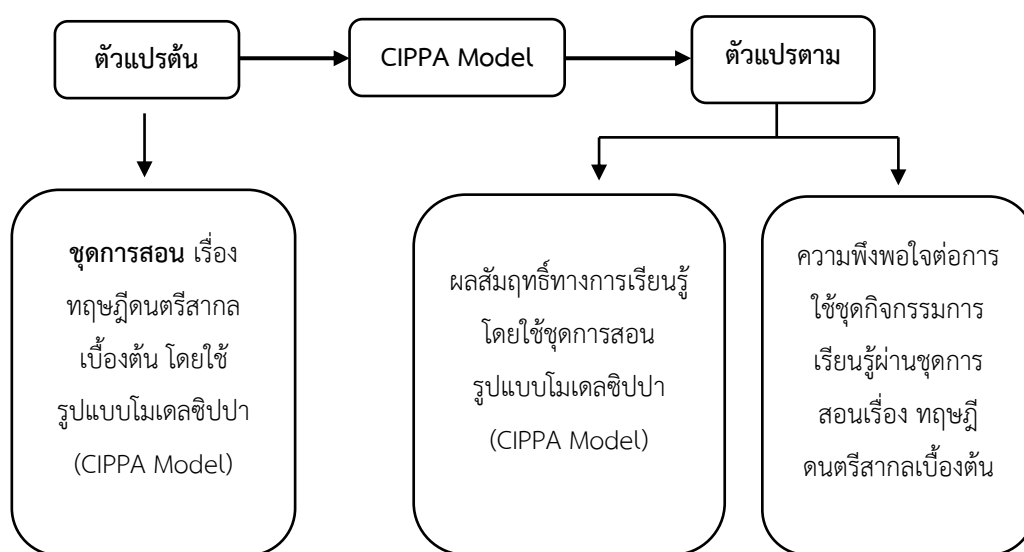
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ระดับของความรู้ ความสามารถ หรือทักษะที่ผู้เรียนได้รับจากกระบวนการเรียนการสอน ในรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ผ่านชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ซึ่งสามารถวัดและประเมินผลได้โดยอาศัยเครื่องมือทางการประเมินผลทางการศึกษา โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบ Pre-test & Post-test

ชุดการสอน หมายถึง สื่อและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี โดยออกแบบให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ ใบความรู้ สื่อการสอน เช่น คลิปวิดีโอ สไลด์ประกอบการสอน เครื่องดนตรี แบบฝึกกิจกรรม และแบบทดสอบวัดผลก่อนและหลังเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาทฤษฎีดนตรีสากล สามารถอ่านและเขียนโน้ตดนตรี และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความพึงพอใจ หมายถึง การศึกษาความคิดเห็นและทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของโมเดลชิปปา (CIPPA Model) โดยใช้ชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ซึ่งแสดงออกผ่านกระบวนการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามเพื่อประเมินระดับความพึงพอใจ ความเข้าใจ และประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับ

ทักษะทางดนตรี หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการรับรู้ เข้าใจ และถ่ายทอดองค์ความรู้ทางดนตรีอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้าน การอ่านโน้ต การเขียนโน้ต และการปฏิบัติเครื่องดนตรี รวมถึงการสื่อสารและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ ทักษะเหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ดนตรีได้อย่างลึกซึ้งและพัฒนาไปสู่ความเชี่ยวชาญ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอหัวข้อดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2562
2. การจัดการเรียนการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
3. การใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Learning)
4. การพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตและปฏิบัติในวิชาดนตรี
5. การออกแบบเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในดนตรี
6. ชุดการสอน
7. แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
8. ความพึงพอใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

วิสัยทัศน์

มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้เป็นผู้มีความรู้และทักษะ และผู้นำความเป็นไทย สืบสานสร้างสรรค์ ด้านนาฏดุริยางคศิลป์ ทั้งไทยและสากล ก้าวทันเทคโนโลยี ร่วมสร้างนวัตกรรมเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาวะทางกาย และสุขภาพจิตที่ดี อยู่ร่วมกันอย่างสันติตามวิถีระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จุดหมาย

หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2562 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง จึงกำหนด จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษา ดังนี้

1. มีความรอบรู้ มีเป้าหมายและทักษะการเรียนรู้ รู้จักการบริหารจัดการตนเองมีความสามารถในการสื่อสารเชิงบวก การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมี ความรอบรู้ข้อมูลสารสนเทศและดิจิทัล

2. มีทักษะชีวิตเพื่อสร้างสุขภาวะทางกาย และสุขภาพจิตที่ดี
3. มีทักษะวิชาชีพด้านนาฏดุริยางคศิลป์ มีทักษะการทำงานเป็นทีม มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำไปสร้างผลงานและนวัตกรรมในลักษณะต่าง ๆ ได้
4. เป็นพลเมืองไทยและพลเมืองอาเซียนที่เข้มแข็ง มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีความเพียร มีความพอเพียง รู้จักตนเองและผู้อื่น มีความรักชาติ ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีความเท่าเทียมเสมอภาค ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ร่วมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2562 มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้ผู้เรียนเกิด สมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการ ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึง ผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้ มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหา และความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้าน ต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2562 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคม ได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่ เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะและ/หรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนในกลุ่ม รายวิชาพื้นฐาน และเลือกเรียนตามความถนัดในกลุ่มรายวิชาชีพ โดยแบ่งสาระการเรียนรู้เป็น 16 สาระการเรียนรู้ ดังนี้

กลุ่มวิชาพื้นฐาน

1. สาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5. สาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
6. สาระการเรียนรู้ศิลปะ
7. สาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
8. สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

กลุ่มวิชาชีพ

1. สารการเรียนรู้โขน
2. สารการเรียนรู้ละคร
3. สารการเรียนรู้ปี่ พาทย์
4. สารการเรียนรู้เครื่องสายไทย
5. สารการเรียนรู้คีตศิลป์ ไทย
6. สารการเรียนรู้ดนตรีสากล
7. สารการเรียนรู้คีตศิลป์ สากล
8. สารการเรียนรู้นาฏศิลป์ สากล

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ปรับปรุงพุทธศักราช 2562) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในกลุ่มวิชาพื้นฐาน 8 สารการเรียนรู้ จำนวน 55 มาตรฐาน และกลุ่มวิชาชีพ 8 สารการเรียนรู้ จำนวน 71 มาตรฐาน

ตารางที่ 2.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากล	
สาระที่ 1 ประวัติความเป็นมา	
มาตรฐาน ศ 1.1	บรรยาย และสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีสากล ประวัติศาสตร์ความเป็นมา และวัฒนธรรม อธิบายถึงคุณค่าของดนตรีสากล ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมตะวันตก
สาระที่ 2 ทฤษฎีดนตรีสากล	
มาตรฐาน ศ 2.1	เขียน อธิบาย และปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีสากล สังเคราะห์ วิเคราะห์ พัฒนา และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์
มาตรฐาน ศ 2.2	วิเคราะห์ อภิปราย ความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีสากล แสดงออกทางดนตรีสากลอย่างสร้างสรรค์
สาระที่ 3 การฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล	
มาตรฐาน ศ 3.1	อธิบายหลัก และวิธีการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล

ตารางที่ 2.1 สารและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากล (ต่อ)

มาตรฐาน ศ 3.2	ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลได้ถูกต้องตามแบบแผน และลักษณะของบทเพลง
มาตรฐาน ศ 3.3	ใช้และบำรุงรักษา เครื่องดนตรีสากล อย่างระมัดระวังและรับผิดชอบ
สาระที่ 4 การประยุกต์ บูรณาการ และเผยแพร่	
มาตรฐาน ศ 4.1	ประยุกต์ บูรณาการ และเผยแพร่การบรรเลงดนตรีสากลแบบเดี่ยวและรวมวงตามมาตรฐานของบทเพลง
มาตรฐาน ศ 4.2	อธิบายมารยาทในการเข้าชมการแสดงดนตรีสากล

ตารางที่ 2.2 ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชั้น	รหัสผลการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	ศ 1.1 ม.1/1	1. ระบุประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของเครื่อง ดนตรีสากล	- ประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของเครื่องดนตรีสากล - ที่มา - รูปร่างและลักษณะ - เสียง
	ศ 2.1 ม.1/1 ศ 2.1 ม.1/2 ศ 2.1 ม.1/3	1. อ่านโน้ตดนตรีสากล 2. เขียนโน้ตดนตรีสากล 3. ร้องโน้ตดนตรีสากล	- ทฤษฎีโน้ตสากลเบื้องต้น - เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรีสากล - บรรทัด ๕ เส้น - เส้นน้อย - เส้นกันห้อง - ชื่อและอักษรแทนเสียงตัวโน้ต - กุญแจประจำหลัก - อัตราตัวโน้ต-ตัวหยุด - เครื่องหมายกำหนดจังหวะ - เครื่องหมายตั้งบันไดเสียง

ตารางที่ 2.2 ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	รหัสผลการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1			- เครื่องหมายแปลงเสียง - บันไดเสียง - ดนตรีศัพท์
	ศ 3.1 ม.1/1	1. อธิบายหลักและวิธีปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลเบื้องต้น	• เทคนิคเบื้องต้นของการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล • การกำหนดสรีระตามลักษณะต่าง ๆ ในการปฏิบัติตามประเภทของเครื่องดนตรี - การยืน - การนั่ง - การวางมือแขนและข้อศอก - การวางนิ้วมือ - การวางขาและเท้า - การลงน้ำหนักของนิ้วมือและข้อมือ - การใช้ริมฝีปาก - การใช้ลม - การใช้หัวไหล่ - การใช้คาง
	ศ 3.2 ม.1/1	1. ฟังปฏิบัติดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิคการปฏิบัติด้วยการแสดงออกอย่างมีคุณภาพ	• บันไดเสียง • บทเพลงประเภท คลาสสิกเบื้องต้น • เทคนิคและการแสดงออกในการบรรเลงเดี่ยวและรวมวง

ตารางที่ 2.2 ผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ต่อ)

ชั้น	รหัสผลการเรียนรู้	ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.1	ศ 3.3 ม.1/1 ศ 3.3 ม.1/2	1. อธิบายวิธีการใช้ เครื่องดนตรีอย่าง ระมัดระวัง 2. อธิบายวิธีการ บำรุงรักษาเครื่องดนตรี ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์	• การใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรี
	ศ 4.1 ม.1/1	1. สามารถแสดง กิจกรรมการบรรเลง เดี่ยว/รวมวง อย่าง สร้างสรรค์ตามความ เหมาะสม	• บทเพลงคลาสสิกเบื้องต้น • การแสดงกิจกรรมทางดนตรีตามวุฒิ ภาวะ • จัดการแสดงดนตรีสากลในวาระต่าง ๆ
	ศ 4.2 ม.1/1	1. ระบุมารยาทในการ เข้าชมการแสดงดนตรี สากล	• มารยาทการเข้าชมการแสดงดนตรี สากล

คำอธิบายรายวิชา

วิชาดนตรีสากล 1 รหัสวิชา ศ 21215

ทฤษฎีโน้ต อ่าน เขียน ลักษณะของตัวโน้ต ตัวหยุด อัตราตัวโน้ต ตัวหยุด บรรทัด ๕ เส้น เส้นน้อย กุญแจประจำหลัก เครื่องหมายทางดนตรีสากลเบื้องต้นได้แก่ เครื่องหมายแปลงเสียง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงการเพิ่มค่าตัวโน้ต ระยะห่างของตัวโน้ต อธิบายความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเครื่องดนตรี ประวัติความเป็นมา รูปร่างลักษณะและเสียง รู้จักหลักและวิธีปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลเบื้องต้น การกำหนดสรีระต่าง ๆ ของร่างกายในการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลเบื้องต้นได้แก่ การนั่ง การยืน การวางมือวางแขน ข้อศอก การวางขาและเท้าตลอดจนการลงน้ำหนักของสรีระต่าง ๆ ลงบนเครื่องดนตรีสากล

ฝึกโสตประสาทตามลักษณะของตัวโน้ต ตัวหยุด ตามเครื่องหมายดนตรีสากล ฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลเบื้องต้น อ่าน เขียน ลักษณะตัวโน้ต ตัวหยุด และเครื่องหมายต่างๆ ในดนตรีสากลเบื้องต้น อธิบายลักษณะความ

เป็นมา รูปร่าง หลักและวิธีการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลเบื้องต้น ร้องโน้ต ตบจังหวะในอัตราของตัวโน้ต ตัวหยุดฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลเบื้องต้น ปฏิบัติบทเพลงของดนตรีสากลตามแบบฝึกหัดที่

กำหนด มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีจิตใจรักในการใฝ่เรียนรู้ ซื่อสัตย์ มีวินัยและมุ่งมั่นในการทำงาน โดยใช้ความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาของการเรียนดนตรีสากลอย่างมีความสุข

การจัดการเรียนการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

แนวคิดการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

การสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นควรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะพื้นฐานทางดนตรี และการสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของดนตรีในชีวิตจริง ตามแนวคิดดังนี้

Reimer, B. (2003) กล่าวว่า การศึกษาดนตรีไม่ควรถูกจำกัดอยู่เพียงการฝึกฝนทักษะทางเทคนิค เช่น การเล่นโน้ตให้ถูกต้องหรือการปฏิบัติที่แม่นยำ แต่ควรมุ่งเน้นไปที่การปลูกฝังความเข้าใจใน ความงามของดนตรี ในฐานะศิลปะแขนงหนึ่ง เขาเห็นว่าดนตรีควรได้รับการเรียนรู้ในลักษณะที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสอารมณ์ ความรู้สึก และความหมายเชิงลึกของผลงานดนตรี โดยเน้นการรับฟังอย่างตั้งใจ การวิเคราะห์คุณลักษณะของเสียงและโครงสร้างดนตรี ตลอดจนการแสดงออกทางอารมณ์อย่างมีจินตนาการ ทั้งหมดนี้ถือเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการรับรู้ทางดนตรี ซึ่งมีคุณค่าในตัวเอง ไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการแสดงออกหรือความชำนาญทางเทคนิคเพียงอย่างเดียวการเรียนดนตรีในทัศนะของ Reimer ยังเชื่อมโยงกับเป้าหมายในการพัฒนาความเข้าใจในตัวตนของผู้เรียนและการเชื่อมโยงประสบการณ์ทางดนตรีเข้ากับชีวิตจริง นักเรียนควรได้เรียนรู้ว่าดนตรีไม่ใช่เพียงสิ่งที่ทำหรือฟังเท่านั้น แต่เป็นภาษาที่ช่วยสื่อสารและสะท้อนความคิด ความรู้สึก และบริบททางวัฒนธรรม การเรียนดนตรีจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ที่ลึกซึ้งกับดนตรีผ่านการตีความและแสดงออกในแบบของตนเอง ซึ่งกระบวนการนี้จะช่วยเสริมสร้างความหมายในชีวิต การคิดอย่างลุ่มลึก และความเข้าใจตนเองในระดับที่สูงขึ้น กล่าวคือ ดนตรีกลายเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความเป็นมนุษย์ ของผู้เรียน มากกว่าจะเป็นเพียงทักษะเฉพาะทางในเชิงวิชาชีพ สรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาดนตรีไม่ควรถูกจำกัดเฉพาะทักษะทางเทคนิค

1.1 การฝึกเล่นโน้ตให้ถูกต้องหรือการแสดงออกอย่างแม่นยำทางเทคนิคเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการเรียนดนตรี

1.2 การเน้นเทคนิคอย่างเดียวอาจทำให้มองข้ามคุณค่าทางศิลปะและความหมายเชิงลึกของดนตรี

2. การเรียนดนตรีควรปลูกฝังความเข้าใจใน ความงามทางดนตรี

2.1 ดนตรีเป็นศิลปะที่มีคุณค่าในตัวเอง ผู้เรียนควรเข้าใจและซาบซึ้งความงามของเสียงและโครงสร้างทางดนตรี

2.2 ต้องส่งเสริมการ ฟังอย่างตั้งใจ และ การวิเคราะห์โครงสร้างดนตรี เพื่อเข้าถึง อารมณ์และความหมายเชิงสุนทรีย์

3. การพัฒนาความสามารถในการรับรู้ทางดนตรี

3.1 การรับรู้อย่างลึกซึ้งในเสียงดนตรี ช่วยให้ผู้เรียนสามารถแปลความรู้สึก และอารมณ์จากเสียงได้อย่างมีจินตนาการ

3.2 ความสามารถนี้มีคุณค่าโดยไม่ต้องพึ่งพาความสามารถในการแสดงออกทาง เทคนิคเสมอไป

4. ดนตรีคือเครื่องมือสื่อสารความคิดและวัฒนธรรม

4.1 ดนตรีไม่ใช่เพียงสิ่งที่ทำหรือฟัง แต่เป็นภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด และคุณค่าทางวัฒนธรรมของมนุษย์

4.2 นักเรียนควรเรียนรู้ดนตรีในฐานะภาษาของชีวิต เพื่อเข้าใจตนเองและโลกที่อยู่ รอบตัว

5. การเรียนดนตรีควรเชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน

5.1 ประสบการณ์ทางดนตรีควรถูกตีความและแสดงออกในรูปแบบเฉพาะของ แต่ละบุคคล

5.2 การเชื่อมโยงดนตรีเข้ากับบริบทชีวิตจะส่งเสริมความหมายส่วนตัว และเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน

6. เป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาตนเองผ่านดนตรี

6.1 ดนตรีสามารถเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิด การไตร่ตรอง และการเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้ง

6.2 ช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์เชิงคุณค่าที่เกินกว่าการเป็นผู้ปฏิบัติดนตรีในเชิง วิชาชีพ

รังสรรค์ บัวทอง (2561) เสนอแนวคิด Music Learning Theory ซึ่งเน้นลำดับขั้นของการ เรียนรู้ดนตรี โดยเริ่มจากการพัฒนาทักษะการฟัง (Audiation) ก่อนที่จะไปสู่การอ่านโน้ตหรือ วิเคราะห์เชิงทฤษฎี การฝึกฝนการฟังอย่างมีระบบนี้จะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจดนตรีจากภายใน และสามารถแสดงออกทางดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดนี้ยังเน้นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ พัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน และเน้นประสบการณ์การฟังดนตรีที่หลากหลายเป็นพื้นฐานสำคัญ ของการเรียนรู้

Swanwick, K. (1999) ได้เสนอแนวทางการสอนดนตรีที่เรียกว่า การสอนดนตรีอย่างมีดนตรี (Teaching Music Musically) โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับดนตรีในลักษณะที่แท้จริง ไม่ว่าจะเป็น การฟัง การเล่น การแต่งเพลง หรือการวิเคราะห์ แนวคิดนี้เชื่อว่าการเรียนรู้ที่ดีควรเริ่มต้นจาก

ประสบการณ์ตรงที่มีความหมาย ก่อนจะพัฒนาไปสู่ความเข้าใจเชิงทฤษฎี การเรียนในลักษณะนี้จะทำให้นักเรียนรู้สึกสนุก มีความสุขในการเรียน และสามารถพัฒนาทักษะทางดนตรีได้อย่างลึกซึ้ง

ดารณี อุทัยรัตนกิจ (2559) อ้างถึงใน แพง ชินพงศ์ (2559) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นช่วงวัยที่เริ่มเผชิญกับความซับซ้อนของสังคม ดังนั้น เด็กในช่วงวัยนี้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแยกแยะ ครูควรคำนึงถึงพัฒนาการของสมองและความสามารถในการค้นคว้าหาความรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดมาตรฐานด้านการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมศักยภาพสำคัญของนักเรียน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ผ่าน 5 ด้านหลัก ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารเพื่อแก้ไขและลดความขัดแย้ง ความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างถูกต้องเหมาะสมโดยอิงหลักเหตุผลและคุณธรรม ความเข้าใจในความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเพื่อปรับตัว และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

วาสนา สารจันทร์ (2561) ในการเรียนการสอนดนตรี ครูควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แต่งเพลง เรียบเรียงทำนอง หรือสร้างจังหวะใหม่ ๆ ซึ่งเป็นช่องทางที่ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความคิด และอารมณ์ของตนเองได้อย่างอิสระ การเรียนรู้ในลักษณะนี้ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเอง และสร้างโอกาสในการทำงานร่วมกับผู้อื่นผ่านการแสดงดนตรีหรือกิจกรรมกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นควรเป็นกระบวนการที่เน้นทั้งด้านอารมณ์ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการฟังและปฏิบัติจริง แนวคิดของทั้งนักวิชาการไทยและต่างประเทศต่างเห็นพ้องว่าการเรียนดนตรีที่ดีต้องเน้นประสบการณ์ตรง และสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและสนุกสนาน

ปัญหาและอุปสรรคของการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนไทย

แม้ว่าการเรียนดนตรีจะมีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการของผู้เรียนในด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม แต่การจัดการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนไทยยังคงเผชิญกับอุปสรรคหลายประการ แนวคิดที่สะท้อนปัญหานี้คือ

Reimer, B. (2003) กล่าวว่า การศึกษาดนตรีควรให้คุณค่าด้านสุนทรียะและการแสดงออกส่วนบุคคล แต่ในบริบทของโรงเรียนไทย การสอนดนตรีมักถูกจัดในลักษณะเชิงวิชาการมากเกินไป ขาดการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สัมผัสและเข้าใจความงามของดนตรีอย่างแท้จริง จึงทำให้ผู้เรียนขาดแรงบันดาลใจและไม่เห็นคุณค่าที่แท้จริงของวิชาดนตรี

Gordon, E. E. (2003) กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินการฟัง (audiation) ในกระบวนการเรียนรู้ดนตรี โดยชี้ว่าผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังตั้งแต่แรกเริ่ม อย่างไรก็ตาม โรงเรียนไทยหลายแห่งยังขาดแคลนสื่อการสอนที่เหมาะสม และครูดนตรีส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เฉพาะด้านในเรื่องการสอนการฟังอย่างเป็นระบบ ทำให้กระบวนการเรียนรู้ดนตรีของนักเรียนไม่ต่อเนื่อง และไม่สามารถพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้นได้

Swanwick, K. (1999) กล่าวว่า การเรียนดนตรีควรเน้นการมีประสบการณ์ทางดนตรีที่แท้จริง เช่น การเล่น การฟัง และการแต่งเพลง แต่ในบริบทของประเทศไทย การเรียนดนตรีในโรงเรียนมักถูกจำกัดอยู่เพียงแค่การเรียนโน้ตหรือเนื้อหาทฤษฎี โดยไม่มีโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมร่วมกับกิจกรรมที่สะท้อนความเป็นดนตรีจริง ๆ ซึ่งอาจเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านเวลา เครื่องมือ หรือจำนวนครูผู้สอนที่ไม่เพียงพอ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดทักษะดนตรีที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

คณิตา ธรรมวิจารณ์ (2560) ชี้ให้เห็นว่าอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนคือข้อจำกัดด้านงบประมาณและอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลซึ่งมักไม่ได้รับการจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ ส่งผลให้ไม่สามารถจัดหาเครื่องดนตรีหรือสื่อการสอนที่ทันสมัยและหลากหลายมารองรับการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ครูดนตรีจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการสอนแบบดั้งเดิม ซึ่งอาจไม่สามารถตอบสนองต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และความสนใจของผู้เรียนในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อแรงจูงใจของนักเรียนและคุณภาพของการเรียนรู้ทางดนตรีในภาพรวม สรุปได้ ดังนี้

1. ข้อจำกัดด้านงบประมาณเป็นอุปสรรคสำคัญ

1.1 โรงเรียนโดยเฉพาะในต่างจังหวัดหรือโรงเรียนขนาดเล็กมักขาดงบประมาณในการสนับสนุนการเรียนการสอนดนตรี

2. ขาดแคลนอุปกรณ์และเครื่องดนตรีที่หลากหลาย

2.1 ไม่สามารถจัดหาเครื่องดนตรีที่เพียงพอหรือตรงตามความต้องการของการเรียนการสอน

3. ขาดสื่อการสอนที่ทันสมัย

3.1 สื่อการสอนดนตรีที่มีอยู่ไม่สามารถรองรับเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมการเรียนรู้ที่จำเป็นในยุคปัจจุบัน

4. ครูต้องใช้วิธีสอนแบบดั้งเดิม

4.1 ข้อจำกัดด้านทรัพยากรบีบบังคับให้ครูยังคงใช้การสอนรูปแบบเก่า ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับนักเรียนยุคใหม่

5. ผลกระทบต่อแรงจูงใจและการเรียนรู้ของนักเรียน

5.1 สภาพแวดล้อมและวิธีการเรียนที่ไม่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนทำให้ขาดแรงกระตุ้นในการเรียนดนตรี

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนไทย ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียนไทยยังคงเผชิญกับหลายปัญหา ทั้งด้านบุคลากรที่ขาดความชำนาญเฉพาะทาง อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ไม่เพียงพอ และรูปแบบการเรียนที่เน้นทฤษฎีมากกว่าประสบการณ์ตรง ทำให้นักเรียนขาดแรงบันดาลใจและไม่สามารถพัฒนาทักษะดนตรีได้อย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ยังพบว่ากระบวนการเรียนรู้ไม่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และขาดการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเรียนดนตรีที่มีความหมาย ครูผู้สอนจึงควรปรับกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และพยายามพัฒนาแหล่งทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

แนวทางพัฒนาการสอนดนตรีโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

แนวทางการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนยุคใหม่ โดยเฉพาะในวิชาดนตรีที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมและประสบการณ์ตรงเป็นหลัก

Bonwell, C. C., and Eison, J. A. (1991) ได้กล่าวว่า Active Learning คือกระบวนการที่ผู้เรียนต้องมีบทบาทในการเรียนรู้ของตนเอง ผ่านการอภิปราย การทำกิจกรรมกลุ่ม หรือการทดลองปฏิบัติจริง ซึ่งในบริบทของวิชาดนตรี แนวคิดนี้สามารถนำมาใช้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ และเชื่อมโยงบทเรียนกับประสบการณ์ส่วนตัวได้มากยิ่งขึ้น

Prince, M. (2004) ได้กล่าวว่า Active Learning ช่วยกระตุ้นการคิดวิเคราะห์และพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ซึ่งเหมาะสมอย่างยิ่งกับการเรียนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาที่เน้นทั้งการวิเคราะห์ จังหวะ การฟังเสียง และการเรียบเรียงเสียงประสาน การเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วม เช่น การเล่นดนตรีในวง การแต่งทำนองเป็นกลุ่ม หรือการออกแบบกิจกรรมสร้างสรรค์ด้วยเสียง จะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และเรียนรู้จากการลงมือทำจริง

ในประเทศไทย แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้รับการส่งเสริมจากงานวิจัยของ

พิทักษ์ โคตะสนธิ (2561) กล่าวว่า การใช้กิจกรรมกลุ่มย่อยในชั้นเรียนดนตรี ดังนี้

1. การส่งเสริมความสนใจของผู้เรียนผ่านกิจกรรมกลุ่มย่อย เสนอว่าการใช้กิจกรรมกลุ่มย่อย เช่น การแต่งเพลง การวิเคราะห์เนื้อเพลง หรือการออกแบบการแสดง ร่วมกันภายในกลุ่ม มีส่วนช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

2. ผลของกิจกรรมกลุ่มย่อยต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กิจกรรมกลุ่มย่อยในชั้นเรียนดนตรีมีผลต่อการพัฒนาความเข้าใจเนื้อหาดนตรีในเชิงลึก และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะเมื่อกิจกรรมมีการวางแผนและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

3. การพัฒนาทักษะทางสังคมและความรับผิดชอบในกลุ่ม กิจกรรมกลุ่มย่อยยังมีส่วนช่วยเสริมสร้างทักษะทางสังคมของผู้เรียน ได้แก่ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนในกลุ่ม ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

สุภาวดี ทองอ่อน (2563) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนดนตรีในยุคปัจจุบันควรเปลี่ยนจากรูปแบบการสอนแบบถ่ายทอดความรู้เพียงฝ่ายเดียว มาเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้มากขึ้นผ่านแนวทาง Active Learning ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเรียนรู้ได้อย่างมีส่วนร่วม โดยเฉพาะเมื่อนำมาบูรณาการกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่ผู้เรียนยุคใหม่มีความคุ้นเคยอยู่แล้ว เช่น การใช้แอปพลิเคชันสำหรับแต่งเพลง การใช้ซอฟต์แวร์ฝึกทักษะการฟังและแยกเสียงดนตรี หรือการสร้างสรรค์เนื้อหาดนตรีผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลอง ปฏิบัติ และสร้างผลงานตามศักยภาพของตนเอง แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีความยืดหยุ่นในการเข้าถึงเนื้อหา และสามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสไตล์ของตนเองได้ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมทักษะสำคัญของศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดอย่างสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะดนตรีในมิติที่หลากหลาย ไม่จำกัดอยู่แค่การฝึกฝนทางเทคนิค แต่รวมถึงการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการสื่อสารทางดนตรีอย่างลึกซึ้ง สรุปดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนดนตรี

1.1 จากการถ่ายทอดความรู้แบบครูเป็นศูนย์กลาง ไปสู่การเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนดนตรี

2.1 ใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย เช่น

2.1.1 แอปพลิเคชันแต่งเพลง (เช่น Band Lab, Soundtrap)

2.1.2 โปรแกรมฝึกหูดนตรี (Ear Training Apps)

2.1.3 ซอฟต์แวร์โน้ตดนตรี (Muse Score, Noteflight)

2.1.4 แพลตฟอร์มออนไลน์ในการเผยแพร่ผลงาน เช่น YouTube, TikTok, หรือ Google Classroom

3. การส่งเสริมการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน

3.1 ผู้เรียนสามารถทดลอง ปฏิบัติ และสร้างผลงานที่สะท้อนตัวตนของตนเอง

3.2 เปิดโอกาสให้เรียนรู้แบบ Personalized Learning

4. สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

4.1 ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยี

4.2 ต้องการความหลากหลายและยืดหยุ่นในการเรียนรู้

4.3 เรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากหลายช่องทาง เช่น สื่อออนไลน์ YouTube, Podcast,

หรือบทเรียนแบบ Interactive

5. เสริมสร้างทักษะสำคัญของผู้เรียน

5.1 การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

5.2 การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา (Critical Thinking & Problem Solving)

5.3 การสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่น (Collaboration & Communication)

5.4 การใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างคุณค่า (Digital Literacy)

6. ขยายมิติการเรียนรู้ดนตรีให้กว้างกว่าเดิม

6.1 ไม่จำกัดเพียงการเล่นดนตรีหรืออ่านโน้ต

6.2 รวมถึงการสร้างสรรค์ การผลิตผลงาน และการใช้ดนตรีเป็นสื่อในการสื่อสารความคิดหรืออารมณ์

การวิจัยของ Kolb, D. A. (1984) ซึ่งพัฒนางานวงจรการเรียนรู้แบบมีประสบการณ์ (Experiential Learning Cycle) ก็เป็นพื้นฐานสำคัญของ Active Learning โดยเสนอว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อได้ ลงมือทำ สะท้อนคิด สรุปทบทวน ทดลองใหม่ ซึ่งในวิชาดนตรีสามารถประยุกต์ใช้ในงานกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การซ้อมร่วมวง การแสดงผลงานหน้าชั้น และการวิจารณ์ผลงานของตนเองและผู้อื่น ซึ่งทั้งหมดนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ดนตรีผ่านกระบวนการที่มีชีวิตและมีความหมาย

จากการศึกษาแนวทางพัฒนาการสอนดนตรีโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การสอนดนตรีด้วยเทคนิค Active Learning ถือเป็นแนวทางที่เหมาะสมกับยุคสมัย เนื่องจากช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการลงมือทำจริง มีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่หลากหลาย และเกิดการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังสามารถประยุกต์ใช้ร่วมกับเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนุก และเกิดแรงจูงใจในการเรียนดนตรีมากขึ้น ทั้งยังช่วยเสริมสร้างทักษะทางสังคม การทำงานเป็นทีม และการแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์อีกด้วย

การใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-Centered Learning)

ความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาดนตรี

กุลิสรา จิตรชญาวนิช (2562) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในการสอนดนตรีทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการฝึกฝนทักษะดนตรีมากขึ้น โดยการนำกิจกรรมต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการเรียน เช่น การฝึกซ้อมเป็นกลุ่ม หรือการเรียนรู้ผ่านการทดลองทำจริง ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาดนตรีได้ดียิ่งขึ้นและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริง

สุภาวดี สิทธิเกสร (2564) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก ช่วยเสริมทักษะการเล่นดนตรีของนักเรียน โดยการให้ผู้เรียนได้ทดลองเล่นดนตรีจริงในลักษณะของการเรียนรู้แบบกลุ่มหรือการสร้างผลงานร่วมกัน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและพัฒนาทักษะได้รวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการแสดงออกและการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ณัฐกาญจน์ พิษญาพร (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ การเรียนรู้เชิงรุก ในการสอนดนตรีในโรงเรียนประถมศึกษา โดยพบว่า การเรียนรู้เชิงรุก ส่งผลดีต่อการพัฒนาทักษะดนตรีของเด็ก ๆ เนื่องจากการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำจริงและแก้ปัญหาได้ทันทีในสถานการณ์จริงช่วยให้เด็ก ๆ มีความสนใจและความเข้าใจในดนตรี

กัญญารัตน์ เทพบุตร และคณะ (2562) ได้วิจัยเกี่ยวกับการใช้ การเรียนรู้เชิงรุก ในการพัฒนาทักษะการเล่นดนตรี โดยพบว่า การเรียนรู้เชิงรุก ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะด้วยตนเองและในกลุ่ม การทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเล่นดนตรีร่วมกับเพื่อน ๆ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

ธัญญรัตน์ มณีวรรณ (2563) ศึกษาการใช้ การเรียนรู้เชิงรุก ในการพัฒนาทักษะการเล่นดนตรีในชั้นเรียนดนตรี พบว่า การเรียนรู้เชิงรุก ช่วยเสริมสร้างทักษะการเล่นดนตรีของนักเรียนโดยการนำกิจกรรมที่มีการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องเข้ามาในบทเรียน นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะได้ดีกว่าเมื่อเรียนในลักษณะการบรรยายเท่านั้น

จากการศึกษาการเรียนรู้เชิงรุก ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ในวิชาดนตรีมีความสำคัญในการเสริมสร้างทักษะและความเข้าใจของนักเรียนผ่านการลงมือทำจริง โดยการทำกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง และได้รับประสบการณ์จริงจากการฝึกฝน ซึ่งจากงานวิจัยทั้ง 5 ชิ้นข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้เชิงรุก ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการเรียนรู้ และเสริมทักษะดนตรีในด้านต่าง ๆ การเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำจริงและแก้ปัญหาต่าง ๆ จะช่วยพัฒนาทักษะได้รวดเร็วขึ้น การเรียนรู้เชิงรุกช่วยสร้างความมั่นใจในตัวเองและพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในกลุ่ม

โมเดลชิปปา (CIPPA Model)

เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างองค์ความรู้ (C: Construction) การปฏิสัมพันธ์และการแสวงหาความรู้ (I: Interaction) การมีส่วนร่วมทางกายภาพ (P: physical participation) กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ (P: Process Learning) และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (A: Application) ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ (ทิตินา แคมณี, 2561) การนำโมเดลนี้มาประยุกต์ใช้กับวิชาดนตรีจึงมีความเหมาะสม เพราะเนื้อหาดนตรีต้องอาศัยทั้งความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติ และการแสดงออกทางอารมณ์ ตามแนวคิดของ

นิรันดร์ จงวิศาล (2557) กล่าวว่า การใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในชั้นเรียนดนตรีช่วยให้เด็กนักเรียนได้มีโอกาสสร้างความเข้าใจในเนื้อหา เช่น การเรียนรู้เรื่องจังหวะและบันไดเสียงผ่านการอภิปรายกลุ่ม จากนั้นจึงลงมือฝึกปฏิบัติจริง เช่น การเล่นเครื่องดนตรีหรือการร้องเพลง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว สนใจ และเกิดทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ โดยรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบมีดังนี้

1) Construction คือ การสร้างองค์ความรู้ ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้ร่วมกันสังเกต คิด วิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ผ่านกิจกรรม เช่น การฟังเสียงเพลง การสังเกตโน้ตดนตรี หรือการอภิปรายเรื่องจังหวะและบันไดเสียง ซึ่งช่วยกระตุ้นให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกต่อเนื้อหาที่เรียน และเป็นจุดเริ่มต้นในการวางรากฐานองค์ความรู้ของผู้เรียน

2) Interaction คือ การปฏิสัมพันธ์และการแสวงหาความรู้ ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอธิบายสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ผ่านการอภิปรายกลุ่ม การวิเคราะห์บทเพลง การเขียนโน้ต หรือการเปรียบเทียบจังหวะ เพื่อให้สามารถสื่อสารความเข้าใจได้อย่างชัดเจน

3) Physical Participation คือ การมีส่วนร่วมทางกายภาพ ผู้เรียนจะได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง เช่น การตบมือเคาะจังหวะ การเรียงลำดับโน้ต การเคลื่อนไหวประกอบกิจกรรม หรือการนำเสนอผลงานของตนและกลุ่ม ซึ่งช่วยส่งเสริมความมั่นใจ การสื่อสาร และทำให้เกิดการเรียนรู้ผ่านการลงมือทำอย่างเป็นรูปธรรม

4) Process Learning คือ กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ ผู้เรียนจะได้นำความรู้ที่ได้รับมาฝึกคิด วิเคราะห์ สรุป และฝึกปฏิบัติจริง เช่น การเล่นเครื่องดนตรี การร้องเพลง หรือการดำเนินจังหวะตามบันไดเสียง ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีกับการใช้งานจริง ทำให้การเรียนรู้มีความหมายและเกิดความเข้าใจอย่างยั่งยืน

5) Application คือ การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ขั้นตอนสุดท้ายของ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) คือการนำความรู้และทักษะที่ได้เรียนไปใช้ในสถานการณ์จริง เช่น การทำแบบฝึกหัด การทำ

แบบทดสอบ หรือการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติดนตรี ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการคิดทบทวน พัฒนาตนเอง และสามารถต่อยอดการเรียนรู้ในขั้นถัดไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7 ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมเรียนรู้ ได้แก่

1. สร้างแรงจูงใจ (Motivation) เพื่อกระตุ้นความสนใจและความพร้อมของผู้เรียนก่อนเข้าสู่บทเรียน เช่น การเปิดเพลง การตั้งคำถามปลายเปิด หรือการยกสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดปัญหา/ประเด็น (Problem Setting) นำเสนอประเด็นหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และเกิดความอยากรู้อยากเรียน
3. สร้างองค์ความรู้ (Construct) ผู้เรียนร่วมกันแลกเปลี่ยน สังเคราะห์ และสร้างความเข้าใจใหม่ผ่านกิจกรรมกลุ่ม การอภิปราย หรือการตั้งคำถาม
4. ตีความข้อมูล/ความรู้ (Interpret) ผู้เรียนวิเคราะห์ข้อมูลหรือแนวคิดที่ได้เรียนรู้ แล้วสรุปด้วยตนเองเป็นภาษาของตน หรือถ่ายทอดออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น แผนผังความคิด โน้ต หรือการพูดอธิบาย
5. ฝึกปฏิบัติ (Practice) ผู้เรียนลงมือทำกิจกรรมที่ใช้ความรู้ที่ได้ เช่น ฝึกเล่นดนตรี แต่งเพลง หรือฝึกการออกเสียงบันไดเสียง
6. นำเสนอ (Present) ผู้เรียนแสดงผลงานหรือถ่ายทอดสิ่งที่ได้เรียนรู้ เช่น การแสดงเดี่ยว แบบกลุ่ม การสาธิต หรืออธิบายหน้าชั้นเรียน
7. ประเมินผลและสะท้อนคิด (Assess and Reflect) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง เพื่อน และรับข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาต่อไป พร้อมทั้งครูสะท้อนผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุง

ดวงพร ภูมิสวัสดิ์ (2561) อธิบายว่า จุดเด่นของโมเดลชิปปา (CIPPA Model) คือการเน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการมีปฏิสัมพันธ์และการลงมือทำจริง โดยเฉพาะในการเรียนดนตรี ซึ่งสามารถนำเสนอผ่านกิจกรรมการรวมกลุ่มเพื่อแต่งเพลง ร้องเพลงประสานเสียง หรือการแสดงดนตรีร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะช่วยพัฒนาทักษะทางดนตรีแล้ว ยังเสริมสร้างทักษะทางสังคม การสื่อสาร และความรับผิดชอบร่วมกันในกลุ่มอีกด้วย

Shin, H. Y. (2017) ได้นำแนวคิดของโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ไปประยุกต์ใช้ในบริบทการเรียนการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษาของประเทศเกาหลีใต้ และพบว่าผู้เรียนมีความมั่นใจในการแสดงออกมากขึ้น มีความเข้าใจแนวคิดเชิงทฤษฎีควบคู่ไปกับทักษะปฏิบัติ และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางดนตรีในบริบทชีวิตจริงได้อย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ที่เน้นการเรียนรู้แบบองค์รวม

นอกจากนี้ Tan, J. M. (2020) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ได้ดีขึ้น โดยเฉพาะในรายวิชาที่

เน้นการปฏิบัติ เช่น วิชาดนตรีหรือศิลปะ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ของโมเดลชิปปา (CIPPA Model) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ความคิด และอารมณ์อย่างหลากหลายในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาดนตรีสมัยใหม่

ผู้วิจัยได้นำโมเดลชิปปา (CIPPA Model) มาใช้ในการเรียนการสอนดนตรีเพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกระบวนการที่หลากหลาย ทั้งด้านความเข้าใจทางทฤษฎี การฝึกทักษะจริง และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในรายวิชาดนตรีที่เน้นการมีส่วนร่วม การแสดงออก และการสร้างสรรค์ โมเดลนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจ เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสามารถพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติไปพร้อมกันได้อย่างสมดุล

หลักการของการเรียนรู้แบบ CIPPA และการประยุกต์ใช้ในการสอนดนตรี

กิตติพงษ์ จันทรประเสริฐ (2559) การศึกษาการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรี พบว่า รูปแบบดังกล่าวช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับข้อมูลพื้นฐานในการสอน กระบวนการฝึกฝน และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะทางดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจทั้งด้านทฤษฎีและด้านการปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น

พัชรินทร์ จันทรศรี (2561) ศึกษาการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) มาใช้ในบริบทของการเรียนการสอนดนตรี และพบว่าแนวทางดังกล่าวช่วยพัฒนาทักษะดนตรีของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในแง่ของการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการที่เป็นระบบ เริ่มจากการสร้างองค์ความรู้ (C: Construction) การปฏิสัมพันธ์ และการแสวงหาความรู้ (I: Interaction) การมีส่วนร่วมทางกายภาพ (P: Physical Participation) กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ (P: Process Learning) และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (A: Application) ซึ่งทุกขั้นตอนล้วนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาดนตรี และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การประเมินผลที่เกิดขึ้นในทุกขั้นตอนไม่เพียงแต่ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้สอน แต่ยังช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนกระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างมีเป้าหมายและมีแนวทางในการปรับปรุง ขณะเดียวกัน การใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง ทั้งในด้านกระบวนการเรียนรู้และผลงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ ส่งผลให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าใจเนื้อหาได้อย่างรอบด้าน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง และพัฒนาทักษะได้อย่างมีคุณภาพมากกว่าการเรียนรู้เชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว สรุปดังนี้

1. ประสิทธิภาพของโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการเรียนดนตรี

1.1 เป็นแนวทางที่ส่งเสริมการเรียนรู้แบบองค์รวม

1.2 เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนชัดเจนและมีจุดเน้นในการปฏิบัติจริง

2. การประเมินผลในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้

2.1 ผู้เรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับระหว่างเรียน

2.2 ส่งผลให้สามารถพัฒนาทักษะของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

2.3 การประเมินแบบฟอร์มาทีฟ (formative assessment) ถูกใช้เพื่อพัฒนา ไม่ใช่

แค่สรุปผล

3. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (Practice & Product)

3.1 เน้น Learning by Doing

3.2 ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาดนตรีลึกซึ้งมากขึ้นจากการฝึกฝนและสร้างผลงานจริง

3.3 ผลงานสะท้อนความสามารถแท้จริงของผู้เรียนมากกว่าการท่องจำ

4. โครงสร้างของโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ที่เสริมพัฒนาการเรียนรู้

4.1 C - Construction การสร้างองค์ความรู้

4.2 I - Interaction การปฏิสัมพันธ์และการแสวงหาความรู้

4.3 P - Physical Participation การมีส่วนร่วมทางกายภาพ

4.4 P - Process Learning กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ

4.5 A - Application การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

5. ผลลัพธ์ของการใช้ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการเรียนดนตรี

5.1 ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์มากขึ้น

5.2 พัฒนาทักษะดนตรีทั้งในเชิงเทคนิคและความเข้าใจในบริบท

5.3 เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนและมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง

ณัฐกาญจน์ พิษญาพร (2560) ได้นำ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) มาใช้ในระดับชั้นประถมศึกษาและพบว่า CIPPA Model มีความสำคัญในด้านการพัฒนาทักษะดนตรีโดยเฉพาะในกระบวนการ Process ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจและทักษะการเล่นดนตรีในระดับพื้นฐาน การประเมินใน Assessment ช่วยให้นักเรียนสามารถประเมินและปรับปรุงทักษะได้อย่างต่อเนื่อง

วรารวรรณ ศรีบุญเรือง (2562) ได้วิจัยการใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการพัฒนาทักษะการเล่นดนตรีสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ช่วยให้การเรียนการสอนดนตรีมีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพ โดยการให้ความสำคัญกับทั้ง Input และ Assessment ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า Process และ Product เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยในการประเมินและปรับปรุงทักษะ

ธัญญรัตน์ มณีวรรณ (2563) ได้ศึกษาการใช้ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) เพื่อพัฒนาความสามารถในการเล่นดนตรีในชั้นเรียน พบว่า โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มี

ประสิทธิภาพ โดยการให้ Process ที่มีโครงสร้างชัดเจนและการ Assessment ที่ครอบคลุมทุกขั้นตอนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะดนตรีได้ในระยะยาว

จากการศึกษาหลักการของการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) และการประยุกต์ใช้ในการสอนดนตรี ผู้วิจัยสรุปได้ว่าโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ได้รับการยอมรับจากงานวิจัยในประเทศไทยว่าเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะดนตรีของนักเรียน โดยการประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นการประเมินผลในทุกขั้นตอนและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อดี ของโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ได้แก่ ความสามารถในการผสมผสานระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติ โดยเน้นการ Process Learning และ physical participation ที่มีความชัดเจนในการประเมินผล ข้อจำกัด อาจจะเกิดจากการต้องการเวลาในการเตรียมการที่สูง และความยากในการจัดการกับนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน

CIPPA Model เปรียบเทียบกับรูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 2.3 เปรียบเทียบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) กับรูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบ	จุดร่วมกับ โมเดลชิปปา (CIPPA Model)	จุดต่างกับ โมเดลชิปปา (CIPPA Model)
1. 5E Model (Engage, Explore, Explain, Elaborate, Evaluate)	ทั้งสองรูปแบบมีโครงสร้างขั้นตอนที่ชัดเจนและเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน	เน้นการเรียนรู้ด้วยการค้นพบและการทดลองเป็นหลัก ในขณะที่ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ครอบคลุมทั้งการนำเสนอเนื้อหาและการผลิตผลงานอย่างครบถ้วน
2. Constructivist Learning (การเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้)	ทั้งสองแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	Constructivist Learning เน้นการสร้างความรู้จากประสบการณ์โดยตรงมากกว่าการปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แบบ โมเดลชิปปา (CIPPA Model)
3. Problem-Based Learning (PBL)	ทั้งสองรูปแบบมีความสำคัญในขั้นตอน “Process” ที่เน้น	PBL มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเป็นหลักและไม่ได้มีการ

ตารางที่ 2.3 เปรียบเทียบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) กับรูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

	การลงมือปฏิบัติและการแก้ไข ปัญหา	กำหนดขั้นตอนในการนำเสนอ เนื้อหา (Input) และการ ผลิตผลงาน (Product) อย่าง ชัดเจนเท่า
4. Active Learning	ทั้ง Active Learning และ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการลงมือทำ	Active Learning เป็นแนวคิด ที่กว้างและไม่มีโครงสร้าง ขั้นตอนที่ชัดเจนเท่าโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ซึ่งมีการ จัดระบบขั้นตอนการเรียนรู้ อย่างครบถ้วน
5. ADDIE Model (Analysis, Design, Development, Implementation, Evaluation)	ทั้ง ADDIE และ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีการ วางแผนและประเมินผลอย่าง เป็นระบบ	ADDIE Model เน้นการ ออกแบบและพัฒนาสื่อการ สอนในระดับหลักสูตรมากกว่า โดยมีความละเอียดในขั้นตอน การพัฒนาและการประเมินผล ในภาพรวม ในขณะที่ โมเดล ชิปปา (CIPPA Model) เน้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภายในชั้นเรียนที่มีความ ยืดหยุ่นและเน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบและสรุปผล

จากการเปรียบเทียบรูปแบบการสอนทั้ง 6 รูปแบบ โมเดลชิปปา (CIPPA Model), 5E Model, Constructivist Learning, PBL, Active Learning, และ ADDIE Model พบว่ารูปแบบแต่ละแบบมีจุดแข็งที่แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์และลักษณะของผู้เรียนในแต่ละบริบท โดยสรุปดังนี้

1. โมเดลชิปปา (CIPPA Model) โดดเด่นด้วยการบูรณาการทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ ตั้งแต่การสร้างบริบทจนถึงการประเมินผล ทำให้มีความครอบคลุมและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างครบถ้วน (สมชาย จันทร์ทอง, 2560).

2. 5E Model เน้นการค้นพบและการทดลองด้วยตนเองของผู้เรียน เหมาะสำหรับการเรียนรู้ที่เน้นการค้นคว้าและประสบการณ์ส่วนตัว (นิธิกร แก้วอารีย์, 2559).

3. Constructivist Learning เน้นให้ผู้เรียนสร้างความหมายจากประสบการณ์ชีวิตจริง ส่งเสริมการเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์ส่วนบุคคล (วิรัช พรณราย, 2553).

4. Problem-Based Learning (PBL) มุ่งเน้นการแก้ปัญหาจริง ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา แต่ไม่ครอบคลุมขั้นตอนการสอนแบบครบถ้วนเท่า CIPPA Model (จิราพร สังข์สม, 2560).

5. Active Learning เน้นการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแนวคิดกว้างที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ร่วมกับรูปแบบอื่น ๆ ได้ แต่ขาดโครงสร้างขั้นตอนที่ชัดเจนเทียบกับ CIPPA Model (จิราพร สังข์สม, 2560).

6. ADDIE Model เป็นโมเดลที่เน้นการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบ โดยมีขั้นตอนที่ชัดเจนในกระบวนการออกแบบสื่อและกิจกรรมการสอน ซึ่งเหมาะสำหรับการพัฒนาหลักสูตรในระดับมหภาค (รัตนาพร วัฒนกิจ, 2561).

จากการศึกษา โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ที่เปรียบเทียบกับรูปแบบอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การนำโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้แสดงให้เห็นถึงความสามารถและความยืดหยุ่นสูงในทุกขั้นตอนของการสอน ทั้งในด้านการนำเสนอเนื้อหาและการประเมินผล ซึ่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเทียบกับรูปแบบการสอนอื่น ๆ ที่กล่าวมานั้น แต่ละรูปแบบมีความเหมาะสมในบริบทและลักษณะของผู้เรียนที่แตกต่างกัน การเลือกใช้รูปแบบที่เหมาะสมจึงควรคำนึงถึงบริบทเฉพาะของสถาบันและกลุ่มผู้เรียนเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการจัดการเรียนรู้

ข้อดีและข้อจำกัดของ CIPPA Model ในการสอนดนตรี

กิตติพงษ์ จันทรประเสริฐ (2559) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรี โดยพบว่า ข้อดี ของการใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) คือการที่สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติได้ดีในแต่ละขั้นตอน เช่น Interaction ที่เหมาะสมกับการเรียนดนตรี และการให้ ที่เหมาะสมตามความก้าวหน้าของนักเรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การเรียนรู้แบบ Process ช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมของกระบวนการเล่นดนตรีอย่างชัดเจน ข้อจำกัด แม้ว่าจะมีประสิทธิภาพในการพัฒนาแต่การนำ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) มาใช้ในชั้นเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากอาจมีความยากลำบากในการจัดการ โดยเฉพาะในด้านการประเมินผลในขั้นตอนต่างๆ ซึ่งอาจต้องใช้เวลามากในการติดตามและประเมินอย่างต่อเนื่อง

พัชรินทร์ จันทศรี (2561) พบว่า โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในด้านดนตรี ซึ่งช่วยเสริมทักษะด้านการรับรู้การฟังและการปฏิบัติทักษะดนตรีได้ดี ข้อดี ของการใช้ CIPPA คือการให้ความสำคัญกับทั้งกระบวนการเรียนรู้ และผลลัพธ์ โดยเน้นการประเมินที่ครอบคลุมข้อจำกัด แม้ว่า โมเดลชิปปา (CIPPA Model) จะเหมาะสมกับการเรียนการสอนในสภาพแวดล้อมที่มีความยืดหยุ่น แต่ในบางครั้งอาจเกิดปัญหาจากการที่ผู้เรียนยังขาดทักษะพื้นฐานบางอย่าง เช่น การตั้งใจฟัง หรือการใช้เครื่องดนตรีในขั้นตอนแรก

ณัฐกาญจน์ พิษญาพร (2560) ได้นำ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) มาใช้ในระดับชั้นประถมศึกษาและพบว่า ข้อดี ของการประยุกต์ใช้ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) คือสามารถให้ผู้เรียนเข้าใจการกระทำในทุกขั้นตอนจากการฝึกซ้อมดนตรี และทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในขั้นตอนของ Physical Participation และ Process Learning ที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ข้อจำกัด ในบางกรณี การใช้ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในกลุ่มเรียนที่มีนักเรียนหลากหลายความสามารถอาจทำให้ไม่สามารถพัฒนาทุกคนได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะในชั้นเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมาก

วรารวรรณ ศรีบุญเรือง (2562) ได้ศึกษาผลกระทบจากการใช้ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) และพบว่า ข้อดี คือการมีการจัดระเบียบที่ดีในการเรียนการสอนและสามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้ในทุกขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะดนตรีได้ดี ข้อจำกัด โมเดลชิปปา (CIPPA Model) อาจเป็นแบบจำลองที่ซับซ้อนและต้องการเวลาในการเตรียมการสอนที่สูง โดยเฉพาะในระดับชั้นเรียนที่นักเรียนมีความสามารถหลากหลาย

ธัญรัตน์ มณีวรรณ (2563) งานวิจัยนี้พบว่า โมเดลชิปปา (CIPPA Model) สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการเล่นดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผู้เรียนสามารถเรียนรู้และประเมินตนเองในแต่ละขั้นตอน รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ขั้นตอน (Process Learning) ที่ช่วยเสริมทักษะการเล่นดนตรีได้ดี ข้อจำกัด การใช้ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการเรียนการสอนดนตรีอาจมีข้อจำกัดในด้านความหลากหลายของเครื่องดนตรีและการจัดการกับเวลาที่จำกัดในแต่ละชั้นเรียน

ตารางที่ 2.4 สรุปข้อดีและข้อจำกัดของ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการสอนดนตรี

นักวิจัย	ข้อดีของการใช้ โมเดลชิปปา (CIPPA Model)	ข้อจำกัดของการใช้ โมเดลชิปปา (CIPPA Model)
(กิตติพงษ์ จันทรประเสริฐ, 2559)	- เชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติได้ดีในแต่ละขั้นตอน - Application เหมาะสมกับ	- ยากในการจัดการในชั้นเรียนที่มีนักเรียนมาก

ตารางที่ 2.4 สรุปข้อดีและข้อจำกัดของ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการสอนดนตรี (ต่อ)

	ความก้าวหน้า - ช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมของกระบวนการ	- ใช้เวลามากในการประเมินอย่างต่อเนื่อง
(พัชรินทร์ จันทรศรี, 2561)	- ส่งเสริมการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง - พัฒนาทักษะการฟังและปฏิบัติดนตรี - ประเมินผลครอบคลุมทั้ง Process Learning และ Physical Participation	- อาจมีปัญหาเมื่อผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐาน - การใช้เครื่องดนตรีในขั้นตอนแรกยังไม่พร้อม
(ณัฐกาญจน์ พิษญาพร, 2560)	- ทำให้เข้าใจกระบวนการฝึกซ้อมในทุกขั้นตอน - เชื่อมโยงทฤษฎีกับปฏิบัติได้มีประสิทธิภาพ - เสริมสร้างความมั่นใจ	- นักเรียนมีความสามารถหลากหลายทำให้พัฒนาไม่เท่ากัน - จัดการยากในชั้นเรียนที่มีนักเรียนจำนวนมาก
(วรารวรรณ ศรีบุญเรือง, 2562)	- จัดระบบการเรียนการสอนได้ดี - ประเมินได้ทุกขั้นตอน - พัฒนาทักษะดนตรีอย่างมีระบบ	- แบบจำลองมีความซับซ้อน - ต้องใช้เวลาเตรียมการสอนมาก
(ธัญญรัตน์ มณีวรรณ, 2563)	- พัฒนาความสามารถในการเล่นดนตรี - ผู้เรียนประเมินตนเองได้ - เสริมทักษะผ่านกิจกรรม Process Learning	- ความหลากหลายของเครื่องดนตรีเป็นอุปสรรค - เวลาที่จำกัดในแต่ละชั้นเรียน

จากการศึกษาข้อดีและข้อจำกัดของ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการสอนดนตรี ผู้วิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบการสอน โมเดลชิปปา (CIPPA Model) เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีโครงสร้างที่ชัดเจนและครอบคลุมทั้งกระบวนการเรียนรู้และการประเมินผล โดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการศึกษาหลายชิ้นพบว่ารูปแบบนี้มีประสิทธิภาพอย่างมากในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความมีส่วนร่วม และการพัฒนาทักษะในหลายด้าน อย่างไรก็ตาม แม้ว่า โมเดลชิปปา (CIPPA Model) จะมีข้อดีที่หลากหลาย แต่ก็ยังมีข้อจำกัดบางประการที่ควรพิจารณาในการนำไปใช้ในบริบทต่าง ๆ

ข้อดีของ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) หนึ่งในข้อดีสำคัญของ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) คือ การสร้างองค์ความรู้ (C: Construction) การปฏิสัมพันธ์และการแสวงหาความรู้ (I: Interaction)

การมีส่วนร่วมทางกายภาพ (P: physical participation) กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ (P: Process Learning) และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (A: Application) ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีความเชื่อมโยงกันและช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ในเชิงลึก อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้สอนสามารถวางแผนและดำเนินการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ รูปแบบ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ยังส่งเสริมการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทอย่างเต็มที่ในกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะในขั้นตอน Process Learning ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง รวมทั้งในขั้น Application ที่เน้นการประเมินผลแบบมีส่วนร่วม เช่น การประเมินตนเอง และการประเมินจากเพื่อนร่วมเรียน ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเอง ทำให้สามารถตระหนักถึงจุดเด่นและข้อบกพร่องของตน พร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แนวทางดังกล่าวมีความเหมาะสมอย่างยิ่งกับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่ต้องอาศัยทั้งความเข้าใจทางทฤษฎีและทักษะการปฏิบัติ เช่น รายวิชาดนตรี โดยขั้นตอนด้านการเตรียมความรู้และกระบวนการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางทฤษฎีควบคู่กับการฝึกทักษะอย่างเป็นลำดับ ขณะที่ขั้นตอนการสร้างผลงานและการประเมินผล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองและได้รับการประเมินผลอย่างรอบด้าน ส่งผลให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมแล้ว รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดนี้สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างรอบด้านในทุกมิติของการเรียนรู้

ข้อจำกัดของ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) แม้ว่ารูปแบบ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) จะมีประโยชน์หลากหลายประการ แต่ก็ยังมีข้อจำกัดที่ควรคำนึงถึง โดยเฉพาะในเรื่องของ เวลาและทรัพยากร การนำรูปแบบ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในบางบริบทอาจต้องใช้เวลามากกว่าการสอนแบบทั่วไป เนื่องจากครูต้องวางแผนการเรียนการสอนในทุกขั้นตอนอย่างละเอียด รวมถึงต้องมีการออกแบบกิจกรรม การประเมินผล และการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นภาระเพิ่มเติมสำหรับครูผู้สอน โดยเฉพาะในโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่มีข้อจำกัดด้านบุคลากรหรือเวลาในการสอน อีกทั้งในบางกรณี ผู้เรียนอาจยังขาดทักษะในการประเมินตนเองหรือการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ เช่น นักเรียนที่ไม่คุ้นเคยกับการสะท้อนคิด หรือไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในการประเมินเพื่อน อาจทำให้ขั้นตอนของ Application ไม่ได้ผลอย่างเต็มที่ และไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งตามเป้าหมายได้ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของเนื้อหาและระดับของผู้เรียน ในบางรายวิชาหรือระดับชั้น เช่น นักเรียนระดับต้นหรือในรายวิชาที่มีเนื้อหาซับซ้อนเกินไป การใช้ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) โดยไม่มีการปรับให้เหมาะสมกับบริบท อาจทำให้ผู้เรียนสับสนหรือต้องแบกรับภาระการเรียนรู้มากเกินไป

งานวิจัยที่สนับสนุนความมีประสิทธิภาพของ โมเดลชิปปา (CIPPA Model)

กิตติพงษ์ จันทรประเสริฐ (2559) ได้ศึกษา โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีในชั้นเรียน พบว่า โมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีความสามารถในการพัฒนาทักษะดนตรีของผู้เรียนได้ดี โดยการนำ Process Learning (กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ) และ Physical Participation (การมีส่วนร่วมทางกายภาพ) มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการให้การประเมินอย่างสม่ำเสมอและการจัดกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจของนักเรียนทำให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พัชรินทร์ จันทรศรี (2561) ได้ศึกษาและสนับสนุน โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ว่ามีประสิทธิภาพสูงในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะดนตรีของนักเรียน โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ช่วยให้เกิดการประเมินผลที่มีความรอบคอบ โดยครอบคลุมทุกแง่มุมของการเรียนการสอน การใช้ Input (ข้อมูล) ที่เหมาะสมและ กระบวนการ ที่มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Kim and Lee (2019) ได้ทำการศึกษาเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการสอน โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการศึกษาดนตรี และพบว่ารูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมผลลัพธ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ พวกเขารายงานว่า การนำ ชั้นกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ และ ขั้นตอนการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ของ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) มาใช้ ช่วยให้สามารถให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง และส่งผลให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านการปฏิบัติและความเข้าใจทางทฤษฎี การศึกษาสรุปว่า รูปแบบ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) เป็นแนวทางการสอนที่มีโครงสร้างชัดเจนแต่ยืดหยุ่น ช่วยให้ครูสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Zhao and Liu (2020) ได้ศึกษาการใช้รูปแบบการสอน โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการเรียนการสอนดนตรีแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า การเน้นที่องค์ประกอบ Construction และ Process Learning ของรูปแบบนี้ ส่งเสริมสภาพแวดล้อมแห่งความร่วมมือ ซึ่งช่วยพัฒนาทั้งการแสดงออกของรายบุคคลและการทำงานร่วมกันในกลุ่ม นอกจากนี้ ขั้นตอนการประเมินผล (Application) ที่รวมถึงการประเมินตนเองและการประเมินโดยเพื่อนร่วมกลุ่ม ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินการแสดงของตนเองอย่างมีวิจารณญาณ ส่งผลให้ทักษะทางดนตรีโดยรวมพัฒนาขึ้น การศึกษายังเน้นย้ำว่า รูปแบบ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นและการสะท้อนคิด ทำให้เป็นแนวทางการสอนที่มีประสิทธิภาพในบริบทของการเรียนรู้ดนตรีแบบกลุ่ม

Kong and Tan (2017) ได้ศึกษาผลกระทบของรูปแบบการสอน โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ต่อความมีส่วนร่วมในการเรียนดนตรีในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบนี้มีประสิทธิภาพ

สูงในการรักษาความสนใจและความมีส่วนร่วมของนักเรียน การบูรณาการองค์ประกอบ กระบวนการ Physical participation ซึ่งเน้นการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง และ Process Learning ที่เน้นการประเมินผลการแสดง ช่วยให้นักเรียนมีแรงจูงใจและมีสมาธิในการเรียนตลอดหลักสูตร นอกจากนี้ การประเมินผลความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอในขั้นตอน Application ยังช่วยให้ครูสามารถปรับกลยุทธ์การสอนให้เหมาะสมกับความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาวิจัยที่สนับสนุนความมีประสิทธิภาพของ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผลจากงานวิจัยทั้งของคนไทย และต่างประเทศ ที่กล่าวถึง โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในการสอนดนตรี พบว่า โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ได้รับการสนับสนุนว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการสอนดนตรีในหลายบริบททั้งในไทยและต่างประเทศ การมีการประเมินที่ต่อเนื่องตลอดกระบวนการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความเข้าใจในกระบวนการดนตรีอย่างลึกซึ้ง

การพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตและปฏิบัติในวิชาดนตรี

ความสำคัญของทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะในพัฒนาการทางดนตรี

พัชรินทร์ จันทรศรี (2561) ชี้ให้เห็นว่า ทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่มีผลโดยตรงต่อพัฒนาการทางดนตรีของนักเรียน โดยผู้เรียนที่สามารถอ่านโน้ตได้อย่างถูกต้องและเข้าใจจังหวะได้อย่างแม่นยำ มักจะมีความสามารถในการปฏิบัติดนตรีที่สูงกว่า เพราะสามารถถอดรหัสสัญลักษณ์ทางดนตรีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความเข้าใจในจังหวะยังเป็นรากฐานของการเล่นดนตรีรวมวง ซึ่งต้องอาศัยการประสานจังหวะและการฟังร่วมกัน ส่งผลให้การฝึกอ่านโน้ตและจังหวะกลายเป็นทักษะสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม นอกจากนี้ ทักษะเหล่านี้ยังส่งผลทางจิตวิทยาต่อผู้เรียน โดยช่วยสร้างความมั่นใจในการแสดงออก ลดความกังวลขณะปฏิบัติ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในกิจกรรมดนตรีต่าง ๆ จึงกล่าวได้ว่าทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะมีบทบาททั้งในเชิงเทคนิค การรับรู้ และอารมณ์ของผู้เรียน ซึ่งล้วนส่งผลต่อประสิทธิภาพโดยรวมในการเรียนดนตรี สรุปได้ ดังนี้

1. ทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะส่งผลต่อความแม่นยำในการเล่นดนตรี นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านโน้ตและจังหวะได้อย่างถูกต้อง จะสามารถเล่นดนตรีได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การเข้าใจสัญลักษณ์ดนตรีและรูปแบบจังหวะอย่างชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดเสียงดนตรีได้ตรงตามที่คุณสมบัติต้องการ และลดความผิดพลาดในการแสดง ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาทักษะปฏิบัติดนตรีในระดับสูง

2. การอ่านโน้ตและจังหวะช่วยเพิ่มความมั่นใจในการแสดงออกทางดนตรี การมีพื้นฐานที่ดีด้านการอ่านโน้ตและจังหวะยังส่งผลเชิงจิตวิทยาต่อผู้เรียน โดยเฉพาะในการแสดงออกทาง

ดนตรีอย่างมั่นใจ เมื่อนักเรียนสามารถถอดรหัสโน้ตและจังหวะได้อย่างคล่องแคล่ว พวกเขาจะรู้สึกมั่นใจและกล้าแสดงออกมากขึ้น ซึ่งจะช่วยลดความวิตกกังวลในขณะฝึกซ้อมหรือขึ้นแสดง และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกทางดนตรีได้อย่างเต็มศักยภาพ

3. การพัฒนาทักษะพื้นฐานทำให้การเรียนรู้ดนตรีมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะเป็นพื้นฐานที่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ดนตรีในภาพรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจเบื้องต้นในสององค์ประกอบนี้ จะสามารถเชื่อมโยงกับเนื้อหาทางดนตรีอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น เช่น การฝึกเล่นบทเพลงใหม่ การวิเคราะห์ผลงาน หรือแม้แต่การเรียนรู้ทฤษฎีดนตรีที่ซับซ้อนขึ้น การมีรากฐานที่แข็งแรงจึงช่วยให้การเรียนรู้ในระยะยาวมีความยั่งยืน

4. การพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากทักษะเบื้องต้น การฝึกทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะไม่ได้หยุดอยู่แค่ระดับเบื้องต้น แต่เป็นกระบวนการที่ส่งผลต่อเนื่องในระยะยาว การประเมินผลในแต่ละขั้นตอนของการฝึกฝน เช่น การประเมินความถูกต้องของการอ่านโน้ตหรือจังหวะ จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงจุดอ่อนของตน และสามารถปรับปรุงได้อย่างตรงจุด เป็นการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและพัฒนาต่อเนื่อง

กิตติพงษ์ จันทรประเสริฐ (2559) กล่าวว่า ทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเล่นดนตรี โดยทักษะเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนสามารถเล่นดนตรีตามบทเพลงได้อย่างถูกต้อง และเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การฝึกฝนดนตรีเป็นไปได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในทฤษฎีดนตรีและการใช้จังหวะในการแสดงดนตรี

ณัฐกาญจน์ พิชญาพร (2560) กล่าวว่า ทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับนักเรียนดนตรีในระดับพื้นฐาน เพราะการอ่านโน้ตและจังหวะเป็นขั้นตอนแรกในการเรียนรู้บทเพลง การพัฒนาทักษะเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนสามารถฝึกฝนและทำความเข้าใจทฤษฎีดนตรีได้ง่ายขึ้น และเป็นรากฐานสำคัญในการฝึกการเล่นเครื่องดนตรีในระดับที่สูงขึ้น

วราวรรณ ศรีบุญเรือง (2562) ได้ศึกษาถึงบทบาทของ ทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ ในการเรียนการสอนดนตรี โดยพบว่า การอ่านโน้ตและจังหวะเป็นทักษะที่สำคัญในการช่วยให้นักเรียนสามารถรับรู้และเข้าใจจังหวะของเพลงได้ การฝึกฝนทักษะเหล่านี้จึงเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการเรียนดนตรี และส่งผลให้การเล่นดนตรีเป็นไปอย่างมีความแม่นยำและสวยงาม

ธัญญรัตน์ มณีวรรณ (2563) ได้ศึกษาการ ส่งเสริมทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ ผ่านการใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การฝึกฝนการอ่านโน้ตและการใช้เทคนิคการฝึกจังหวะ ทำให้สามารถพัฒนาความสามารถในการเล่นดนตรีได้ดียิ่งขึ้น โดยทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะไม่เพียงแต่ช่วยให้เข้าใจบทเพลงได้ดีขึ้น แต่ยังช่วยเสริมสร้างความสามารถในการแสดงออกทางดนตรี โดยมีเนื้อหา ดังนี้

1. การฝึกทักษะการอ่านโน้ตเพื่อการเข้าใจบทเพลง การฝึกอ่านโน้ตเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนดนตรี เนื่องจากโน้ตคือภาษาสัญลักษณ์ที่ใช้สื่อสารองค์ประกอบของดนตรี

เช่น ความสูงของเสียง ระยะเวลา และรูปแบบทางจังหวะ การฝึกอ่านโน้ตอย่างสม่ำเสมอทำให้ผู้เรียนสามารถถอดรหัสทางดนตรีได้แม่นยำยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้เข้าใจบทเพลงในเชิงโครงสร้างและรายละเอียดได้ลึกซึ้งกว่าเดิม

2. การฝึกทักษะจังหวะเพื่อความแม่นยำในการแสดง จังหวะเป็นองค์ประกอบสำคัญของดนตรีที่มีผลโดยตรงต่อคุณภาพการแสดง ไม่ว่าจะเป็นการเล่นเครื่องดนตรีหรือการร้องเพลง เทคนิคการฝึกจังหวะ เช่น การเคาะจังหวะ การนับเสียง การใช้เมโทรโนม หรือการเคลื่อนไหวร่างกายประกอบจังหวะ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนควบคุมระยะเวลาในการเล่นได้ดีขึ้นและรักษาเสถียรภาพของจังหวะระหว่างการแสดง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านโน้ตและจังหวะกับความสามารถในการเล่นดนตรี การพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะไม่ได้เป็นเพียงเป้าหมายแยกย่อยในตนเอง แต่เป็นทักษะสนับสนุนที่ส่งผลโดยตรงต่อ ความสามารถในการเล่นดนตรี กล่าวคือ ผู้เรียนที่มีพื้นฐานการอ่านโน้ตและจังหวะที่ดี จะสามารถฝึกซ้อมบทเพลงใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจบทบาทของตนในวงดนตรี และสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดในการเล่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การแสดงออกทางดนตรีที่เกิดจากความเข้าใจเชิงลึก ทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะไม่เพียงช่วย เล่นให้ถูกต้อง แต่ยังเป็นพื้นฐานในการแสดงออกทางดนตรีด้วย เมื่อผู้เรียนสามารถเข้าใจจังหวะของวลีดนตรี และโครงสร้างของบทเพลงอย่างลึกซึ้ง ก็จะสามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และจินตนาการผ่านเสียงดนตรีได้อย่างมีคุณภาพยิ่งขึ้น

จากการศึกษาความสำคัญของการอ่านโน้ตและจังหวะในพัฒนาการทางดนตรี ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ทักษะการ อ่านโน้ตและจังหวะ เป็นสิ่งสำคัญในพัฒนาการทางดนตรี โดยจากงานวิจัยที่นำเสนอแสดงให้เห็นว่า ทักษะเหล่านี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเล่นดนตรี และเป็นการพัฒนาพื้นฐานที่สำคัญสำหรับนักเรียนดนตรีทุกระดับ การฝึกฝนการอ่านโน้ตและจังหวะช่วยให้การเรียนรู้ดนตรีเป็นไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

วิธีการฝึกฝนและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเข้าใจโน้ตและจังหวะได้ดีขึ้น

กิตติพงษ์ จันทรประเสริฐ (2559) กล่าวว่า การฝึกฝนทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ ต้องใช้วิธีการที่เป็นระบบ โดยแนะนำให้ใช้การฝึกด้วย การเล่นตามเสียง และการฝึกกับเครื่องดนตรี เพื่อช่วยพัฒนาความเข้าใจในจังหวะและโน้ตในแบบที่ไม่เพียงแต่เน้นการมองเห็น แต่ยังรวมถึงการฟัง และการปฏิบัติจริง สรุปดังนี้

1. ความสำคัญของการฝึกอ่านโน้ตและจังหวะอย่างเป็นระบบ การพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะจำเป็นต้องใช้วิธีการฝึกฝนที่มีโครงสร้างชัดเจนและเป็นระบบ ไม่สามารถอาศัยเพียงการสังเกตหรือการเรียนรู้แบบสบาย ๆ ได้ การฝึกอย่างต่อเนื่องตามลำดับขั้น เช่น จากการรับรู้เสียง การมองเห็นสัญลักษณ์ ไปสู่การปฏิบัติจริง มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถประมวลผลข้อมูลทาง

ดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การฝึกอย่างเป็นระบบจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการเรียนดนตรีในระยะยาว

2. การใช้การเล่นตามเสียง เพื่อพัฒนาทักษะจังหวะ การฝึกเล่นตามเสียงเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการรับรู้จังหวะและโทนเสียงโดยไม่ต้องพึ่งโน้ตเขียนอย่างเดียว การฝึกวิธีนี้จะกระตุ้นให้สมองเชื่อมโยงระหว่างเสียงที่ได้ยินกับการเคลื่อนไหวของร่างกาย เช่น การตีด การกด หรือการตี ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการฟังที่แม่นยำขึ้น และสามารถจับจังหวะได้รวดเร็วและแม่นยำมากขึ้นเมื่อเทียบกับวิธีการท่องจำโน้ตอย่างเดียว

3. การฝึกควบคู่กับเครื่องดนตรีจริงช่วยเสริมการรับรู้แบบองค์รวม การฝึกการอ่านโน้ตและจังหวะจะมีประสิทธิภาพสูงขึ้นเมื่อฝึกควบคู่กับการใช้เครื่องดนตรีจริง วิธีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจทั้งรูปแบบโน้ต เสียง และการเคลื่อนไหวได้อย่างเป็นองค์รวม โดยเฉพาะสำหรับผู้เรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้แบบการกระทำ การได้ลงมือเล่นดนตรีจริงเป็นการเปลี่ยนการรับรู้เชิงนามธรรมให้กลายเป็นประสบการณ์ตรง ซึ่งช่วยเร่งการเรียนรู้และพัฒนาทักษะอย่างยั่งยืน

4. การบูรณาการการฟัง การเห็น และการปฏิบัติเพื่อเสริมการเรียนรู้ เน้นถึงความสำคัญของการเรียนรู้แบบผสมผสาน ซึ่งรวมการฟัง การเห็น และการปฏิบัติ เข้าไว้ด้วยกัน โดยการฝึกอ่านโน้ตผ่านการฟังเสียงจริง การสังเกตโน้ตบนกระดาน และการเล่นบนเครื่องดนตรีเป็นการรวมทักษะทั้งหมดนี้ไว้ในกระบวนการเรียนรู้เดียวกัน ช่วยกระตุ้นสมองหลายส่วนให้ทำงานร่วมกันและเพิ่มโอกาสในการจำและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

พัชรินทร์ จันทรศรี (2561) ได้แนะนำวิธีการฝึก การอ่านโน้ตและจังหวะ ที่มีประสิทธิภาพ โดยการใช้การฝึกซ้อมร่วมกับการ เล่นในกลุ่ม เพื่อฝึกการเล่นดนตรีตามจังหวะและเพิ่มทักษะในการจับจังหวะอย่างแม่นยำ นอกจากนี้ยังเสนอให้ใช้เทคนิค การฝึกฝนจังหวะเบื้องต้น ด้วยการใช้เครื่องมือเสริม เช่น เมโทรโนม เพื่อช่วยในการพัฒนาความเข้าใจในการเล่นตามจังหวะ

ณัฐกาญจน์ พิษญาพร (2560) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การฝึกฝนทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ และเสนอวิธีการที่มีประสิทธิภาพ เช่น การใช้การฝึกฟัง และการฝึกอ่านโน้ตจากแผ่นเพลง ซึ่งช่วยเสริมทักษะการจดจำโน้ตและจังหวะ การฝึกในรูปแบบนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถรับรู้และปฏิบัติตามจังหวะในเวลาที่เหมาะสมได้อย่างแม่นยำ

วรารวรรณ ภาณุพัฒน์พงศ์ (2562) แนะนำการ ฝึกการอ่านโน้ตและจังหวะ โดยการใช้การฝึกซ้อมแบบมีระเบียบ เช่น การเริ่มต้นด้วยการฝึกจังหวะง่าย ๆ ก่อนจะขยายไปสู่การเล่นที่ซับซ้อนมากขึ้น นอกจากนี้ยังแนะนำการใช้

ธัญญรัตน์ มณีวรรณ (2563) เสนอว่า การฝึกการอ่านโน้ตและจังหวะ ควรเริ่มจากการทำความเข้าใจจังหวะพื้นฐาน โดยการฝึกทบทวน จังหวะและโน้ต ผ่านการใช้เครื่องดนตรี เช่น กลอง

หรือ เครื่องดนตรีที่มีจังหวะชัดเจน เพื่อเสริมทักษะในการควบคุมจังหวะให้แม่นยำ รวมถึงการฝึกฟัง จังหวะจากเพลงที่มีการเปลี่ยนแปลงจังหวะที่หลากหลาย

อัมพร สุขสมบูรณ์ (2560) เสนอวิธีการ ฝึกทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ โดยเริ่มต้นจากการ ฝึก การอ่านโน้ตด้วยสายตา และการฝึกฝนผ่านการเล่นเครื่องดนตรีประเภทที่มีจังหวะ เช่น กลอง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการวางจังหวะได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการใช้การฝึกด้วยการฟังเพลงและ การจับจังหวะเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการเล่นเพลงได้อย่างราบรื่น

พนิดา เขียวขำ (2558) นำเสนอการใช้ เทคนิคการฝึกเสียงดนตรีที่มีจังหวะหลากหลาย และ การอ่านโน้ตพร้อมกันกับการเล่นเครื่องดนตรี เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจในจังหวะและโน้ต เทคนิคนี้ช่วย ให้ผู้เรียนสามารถเล่นดนตรีได้อย่างมีจังหวะที่ถูกต้อง และสามารถควบคุมจังหวะได้แม่นยำมากขึ้น

กัณณฉัจ วจนรัตนากุล (2565) แนะนำ การใช้การฝึกเสียงทำนองที่มีจังหวะ โดยการให้ ผู้เรียนฟังเพลงแล้วให้จับจังหวะพร้อมกับการฝึกฝนโน้ต ซึ่งช่วยเพิ่มทักษะในการฟังและการจับจังหวะ ได้อย่างแม่นยำ การฝึกนี้ยังสามารถใช้เครื่องดนตรีที่มีจังหวะที่ชัดเจน เพื่อเสริมสร้างการเข้าใจใน จังหวะได้ดีขึ้น

กฤตินี เงินสมบัติ (2555) ได้ศึกษาวิธีการฝึกทักษะการ อ่านโน้ตและจังหวะ ในระดับเบื้องต้น โดยแนะนำการใช้ การฝึกฝนที่เน้นจังหวะ ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การเล่นดนตรีพร้อมกันในกลุ่ม การฝึกนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในทฤษฎีการวางจังหวะได้ดีขึ้น และพัฒนาทักษะการจับจังหวะ อย่างมีประสิทธิภาพ

สมนึก อุ่นแก้ว (2555) เสนอให้ใช้ การฝึกกับเครื่องดนตรี ที่มีการเน้นจังหวะและการอ่าน โน้ต โดยเริ่มต้นจากการฝึกทักษะพื้นฐานและต่อยอดไปยังเพลงที่ซับซ้อนขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ การใช้โน้ตและจังหวะในสภาพแวดล้อมที่มีการเล่นร่วมกัน นอกจากนี้ยังแนะนำให้ใช้ การฝึกจังหวะ แบบแยกส่วน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจการทำงานร่วมกันระหว่างโน้ตและจังหวะ

ผลจากการศึกษาวิธีการฝึกฝนและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเข้าใจโน้ตและจังหวะได้ดีขึ้น ผู้วิจัย สรุปได้ว่า งานวิจัยเหล่านี้เสนอเทคนิคที่หลากหลายในการฝึกฝนทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ วิธีการฝึกฝนการอ่านโน้ตและจังหวะมีหลากหลายรูปแบบที่เน้นการฝึกทักษะโดยการใช้อุปกรณ์เสริม เช่น เมโทรโนม และการฝึกซ้อมในกลุ่ม นอกจากนี้ยังมีการใช้การฝึกฟังและการฝึกอ่านจากแผ่นเพลง ซึ่งช่วยพัฒนาความสามารถในการจำและการควบคุมจังหวะอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงการใช้ เครื่องดนตรีที่มีจังหวะชัดเจน การใช้การฟังเพลงและการจับจังหวะ รวมถึงการใช้กิจกรรมที่เน้นการ ฝึกการอ่านโน้ตเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในจังหวะอย่างมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางดนตรี

การเรียนรู้เนื้อหาพื้นฐานของทฤษฎีดนตรีสากล นับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการวางรากฐานทางความรู้ให้แก่ผู้เรียนก่อนที่จะก้าวไปสู่การเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น องค์ประกอบ

เหล่านี้ทำหน้าที่เป็น ภาษาดนตรี ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจโครงสร้างของบทเพลง การสื่อสารทางดนตรี และสามารถแปลสัญลักษณ์ทางโน้ตให้กลายเป็นการปฏิบัติจริงได้อย่างแม่นยำ มีรายละเอียดดังนี้ (ณพิกิตต์ และนิภาพร, 2560)

1. บรรทัด 5 เส้น เส้นน้อย (Staff / Ledger Line)

บรรทัด 5 เส้น คือโครงสร้างพื้นฐานที่ใช้สำหรับการเขียนโน้ตดนตรีในระบบสากล ประกอบด้วยเส้นแนวนอนจำนวนห้าเส้นซึ่งมีระยะห่างเท่ากัน โดยเส้นและช่องระหว่างเส้นเหล่านี้ใช้แทนระดับเสียงของโน้ตที่แตกต่างกัน เส้นที่อยู่ล่างสุดจะนับเป็นเส้นที่หนึ่ง และนับขึ้นไปเรื่อย ๆ จนถึงเส้นบนสุดเส้นที่ห้า หากต้องการเขียนโน้ตที่มีความสูงหรือต่ำเกินกว่าที่บรรทัดห้าเส้นจะรองรับได้ จะใช้ เส้นน้อย (Ledger Lines) เพิ่มเข้าไปด้านบนหรือด้านล่างของบรรทัดหลัก เพื่อแสดงระดับเสียงเพิ่มเติม เช่น โน้ต C4 (Middle C) สำหรับคลิฟเสียงสูง มักจะเขียนอยู่บนเส้นน้อยหนึ่งเส้นใต้บรรทัด 5 เส้น

2. กุญแจประจำหลัก (Clef)

กุญแจประจำหลัก หรือ Clef เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงตำแหน่งของโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น โดยระบุว่าโน้ตตัวใดอยู่ตรงตำแหน่งใดบนบรรทัด ซึ่งจะเพื่อกำหนดว่าบทเพลงนั้นควรเล่นด้วยเสียงสูงหรือต่ำเพียงใด กุญแจประจำหลักที่ใช้กันทั่วไป ได้แก่ กุญแจซอล (Treble Clef) แสดงว่าเส้นที่สองจากล่างคือโน้ต G และกุญแจฟา (Bass Clef) แสดงว่าเส้นที่สี่จากล่างคือโน้ต F การใช้กุญแจที่แตกต่างกันช่วยให้สามารถเขียนและอ่านโน้ตดนตรีได้ง่ายขึ้นสำหรับเครื่องดนตรีหรือเสียงร้องที่อยู่ในช่วงเสียงต่าง ๆ

3. อัตราตัวโน้ต – ตัวหยุด (Note and Rest Values)

อัตราตัวโน้ต คือการบอกความยาวของเสียงในบทเพลง หรือระยะเวลาที่เสียงหนึ่ง ควรจะดำรงอยู่ เช่น ตัวกลม (Whole note) ตัวขาว (Half note) ตัวดำ (Quarter note) ตัวเข็บบัตหนึ่งชั้น (Eighth note) และตัวเข็บบัตสองชั้น (sixteenth note) เป็นต้น ในทางตรงกันข้าม ตัวหยุด (Rests) คือสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงช่วงเวลาที่ไม่มีเสียง หรือช่วงเวลาของความเงียบ โดยมีรูปแบบที่สอดคล้องกับตัวโน้ต เช่น ตัวหยุดดำมีค่าความเงียบเท่ากับตัวโน้ตดำความเข้าใจในอัตราของโน้ตและตัวหยุดเป็นสิ่งสำคัญในการรักษาจังหวะ และแสดงบทเพลงได้อย่างถูกต้องตามโครงสร้างเวลา

4. เครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Time Signature)

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ หรือ Time Signature คือสัญลักษณ์ที่ระบุจำนวนจังหวะ (beats) ในแต่ละห้องเพลง และค่าของจังหวะที่แต่ละจังหวะมีอยู่ เครื่องหมายนี้มักอยู่ถัดจากกุญแจประจำหลักในต้นบรรทัด เช่น 4/4 หมายถึง มี 4 จังหวะในหนึ่งห้อง และแต่ละจังหวะมีค่าของตัวดำ 3/4 หมายถึง มี 3 จังหวะในหนึ่งห้อง Time Signature มีผลต่อการนับจังหวะ การตีคอร์ด และการ

เล่นดนตรีให้สอดคล้องกับโครงสร้างของบทเพลง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเล่นร่วมวงและการตีความเพลงอย่างเป็นระบบ

5. เครื่องหมายตั้งบันไดเสียง (Key Signature)

เครื่องหมายตั้งบันไดเสียง หรือ Key Signature เป็นสัญลักษณ์ที่ประกอบด้วยเครื่องหมายชาร์ป (#) หรือแฟลต (b) ที่ระบุว่าโน้ตตัวใดจะต้องเล่นเป็นเสียงเพี้ยนในทั้งบทเพลง ซึ่งจะแสดงไว้ที่ต้นบรรทัด ถัดจากกุญแจประจำหลัก Key Signature จะบอกว่าบทเพลงนั้นอยู่ในบันไดเสียงใด เช่น ถ้าใช้เครื่องหมายชาร์ป 1 ตัว (F#) แสดงว่าเพลงอยู่ในบันไดเสียง G Major หรือ E minor การรู้จักและเข้าใจ Key Signature ช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตและเล่นบทเพลงได้ถูกต้องโดยไม่ต้องใส่เครื่องหมายแปลงเสียงซ้ำหลายครั้ง

6. เครื่องหมายแปลงเสียง (Accidentals)

เครื่องหมายแปลงเสียง คือสัญลักษณ์ที่ใช้เปลี่ยนระดับเสียงของโน้ตจากค่าปกติใน Key Signature เครื่องหมายนี้มีผลเฉพาะในท้องถิ่นเพลงนั้น ๆ เท่านั้น ได้แก่ ชาร์ป (#) เพิ่มเสียงขึ้นครึ่งเสียง, แฟลต (b) ลดเสียงลงครึ่งเสียง, เนเจอร์ล (d) คืนเสียงกลับสู่ระดับปกติ การใช้ Accidentals มีบทบาทสำคัญในเรื่องของการสร้างความหลากหลายทางเสียง การดัดแปลงแนวเมโลดี้ และการเปลี่ยนคีย์ชั่วคราวในเพลง (Modulation)

7. บันไดเสียง (Scale)

บันไดเสียง หรือ Scale คือกลุ่มของโน้ตที่เรียงลำดับกันตามความสูงต่ำของเสียง โดยมีระยะห่างแบบโทน (whole tone) และเซมิ-โทน (half tone) เป็นพื้นฐานของการสร้างทำนองและคอร์ดในเพลงบันไดเสียงที่ใช้บ่อยในทฤษฎีเบื้องต้นได้แก่ Major Scale (เช่น C Major), Minor Scale (เช่น A minor) การเรียนรู้บันไดเสียงมีความสำคัญต่อการเข้าใจโครงสร้างของบทเพลง การวางนิ้วมือบนเครื่องดนตรี การดันสต และการเล่นเพลง บันไดเสียงยังเป็นพื้นฐานในการฝึกหัดและการฟังแบบมีระบบ

ความสำคัญของการเรียนพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลที่มีต่อการพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรี

การเรียนทฤษฎีดนตรีสากลนับเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรีของผู้เรียน ความเข้าใจในเรื่องโน้ต จังหวะ บันไดเสียง และเครื่องหมายทางดนตรี เป็นองค์ประกอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถตีความบทเพลงได้อย่างลึกซึ้ง และปฏิบัติงานทางดนตรีได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ งานวิจัยของนักวิชาการไทยหลายท่านได้ยืนยันถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวอย่างชัดเจนดังต่อไปนี้

ทวีศักดิ์ ยอดฟังเทียม (2566) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านโน้ตและปฏิบัติดนตรีสากลของนักเรียนระดับประถมศึกษา ด้วยการจัดการเรียนรู้ผ่านพหุประสาทสัมผัส ผลการวิจัยพบว่า

ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านโน้ตและการปฏิบัติเพลงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ และยังมีความมั่นใจในการปฏิบัติเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย

ณัฐพงษ์ ถาเวฬา (2560) ได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนการสอนดนตรีสากล โดยเน้นความสำคัญของการบูรณาการระหว่างการเรียนทฤษฎีและการปฏิบัติ ผลการวิจัยระบุว่าผู้เรียนที่มีพื้นฐานทางทฤษฎีดนตรีสากลสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง มีความแม่นยำในการเล่น และสามารถตีความบทเพลงได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

อรรณพ วรวานิช และ เฉลิมพล งามสุทธิ (2558) ได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการวงดนตรีสากลในประเทศไทย โดยพบว่า นักดนตรีที่มีพื้นฐานทฤษฎีดนตรีที่แข็งแกร่งสามารถเข้าใจโครงสร้างของบทเพลงได้ดี ช่วยในการวางแผนซ้อม การสื่อสารทางดนตรี และการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพของการแสดงและความสำเร็จของวงดนตรีโดยรวม

ดิเรก ทศมาลัย (2565) ศึกษาการใช้แอปพลิเคชันการเรียนดนตรีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ดนตรีสากล พบว่า การนำเทคโนโลยีมาผนวกกับการเรียนทฤษฎีสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในโครงสร้างทางดนตรีได้อย่างลึกซึ้ง ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์โน้ตและจังหวะได้อย่างแม่นยำ และพัฒนาทักษะการปฏิบัติเพลงได้รวดเร็วขึ้น

อรณิชา วงศ์พรม (2564) ศึกษาการสร้างสื่อการสอนพื้นฐานดนตรีสากลสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยพบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยสื่อการสอนที่ออกแบบมาอย่างเหมาะสม สามารถเข้าใจทฤษฎีดนตรีสากลได้ดีขึ้น และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติเพลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนดนตรีในระยะยาว

จากการศึกษาความสำคัญของการเรียนพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลที่มีต่อการพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรี ผู้วิจัยสรุปว่า ผลการวิจัยจากนักวิชาการไทยทั้ง 5 ท่านแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการเรียนรู้พื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลมีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการปฏิบัติดนตรี ทั้งในด้านความแม่นยำ ความเข้าใจเชิงโครงสร้าง ความสามารถในการวิเคราะห์ และการสร้างเสริมทักษะการแสดงออกทางดนตรี ดังนั้น การเสริมสร้างรากฐานทฤษฎีที่แข็งแกร่งจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานทางดนตรีในทุกระดับ

การออกแบบเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในดนตรี

แนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรี

สุพรรณิ สมมี (2559) ได้เสนอการพัฒนาวิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรี โดยใช้ การประเมินที่หลากหลายรูปแบบ ซึ่งประกอบไปด้วยการประเมินผลจากการแสดงดนตรีจริง การทดสอบความเข้าใจในทฤษฎีดนตรี และการประเมินผ่านการใช้ เกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เพื่อให้การประเมินผลมีความถูกต้องและสะท้อนผลสัมฤทธิ์ที่แท้จริง สรุปได้ดังนี้

1. การประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบ (Multiple Forms of Assessment) ความสำคัญของการใช้วิธีประเมินผลการเรียนรู้ในวิชาดนตรีที่หลากหลายรูปแบบ ไม่จำกัดเพียงแค่ การสอบข้อเขียนหรือการสอบปฏิบัติอย่างเดียว แต่ควรประกอบด้วยกิจกรรมการประเมินทั้งเชิง ทฤษฎีและปฏิบัติ โดยการประเมินที่หลากหลายจะช่วยให้ครูสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ รอบด้านมากขึ้น ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของวิชา ดนตรีที่แตกต่างจากวิชาอื่นๆ

2. การประเมินจากการแสดงดนตรีจริง (Performance-Based Assessment) หนึ่งในรูปแบบการประเมินที่สุพรรณิเสนอคือ การประเมินจากการแสดงดนตรีจริง ซึ่งเป็นวิธีที่ สะท้อนทักษะและความสามารถทางดนตรีของนักเรียนได้อย่างตรงจุด ผู้เรียนจะได้แสดงออกถึงความ เข้าใจด้านโน้ต จังหวะ เทคนิค และการตีความทางดนตรี ซึ่งไม่สามารถวัดผลได้จากการทดสอบแบบ เลือกรับเพียงอย่างเดียว วิธีนี้ยังส่งเสริมให้นักเรียนเตรียมตัว ฝึกซ้อม และมีเป้าหมายในการเรียนรู้ที่ ชัดเจนมากขึ้น

3. การทดสอบความเข้าใจในทฤษฎีดนตรี (Theory-Based Testing) แม้ว่าการ แสดงดนตรีจะเป็นส่วนสำคัญในการประเมิน ควรมีการประเมินความเข้าใจในเนื้อหาทางทฤษฎีควบคู่ กันไป เช่น การอ่านโน้ต การเข้าใจอัตราจังหวะ การระบุสัญลักษณ์ดนตรี หรือการจำแนกโครงสร้าง ของบทเพลง โดยการประเมินด้านทฤษฎีจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่ตนเองปฏิบัติ และเสริม ความมั่นใจในการแสดงออกทางดนตรีอย่างมีหลักการ

4. การใช้เกณฑ์ประเมินที่ชัดเจนและโปร่งใส (Clear and Transparent Criteria) การประเมินผลในวิชาดนตรีควรใช้เกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรมต่อผู้เรียน การมี Rubric หรือแบบประเมินที่กำหนดองค์ประกอบ เช่น ความถูกต้องของโน้ต ความแม่นยำของจังหวะ ความไพเราะ การถ่ายทอดอารมณ์ และความกล้าแสดงออก จะช่วยให้ทั้งครูและนักเรียนเข้าใจตรงกัน เกี่ยวกับสิ่งที่ควรพัฒนาและความคาดหวังในการเรียนรู้ เกณฑ์ที่ชัดเจนยังช่วยให้ผลการประเมิน สะท้อนถึงความสามารถจริงของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

5. การประเมินเพื่อการพัฒนา (Assessment for Learning) แนวคิดของสุพรรณิยัง ครอบคลุมถึงการประเมินในลักษณะ เพื่อพัฒนา มากกว่าการ ตัดสินผล เพียงอย่างเดียว กล่าวคือ การประเมินควรเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสามารถรับรู้จุดแข็ง-จุดอ่อนของตนเอง และนำไปปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง ทั้งในเชิงเทคนิคทางดนตรีและการแสดงออก การให้ข้อเสนอแนะ (feedback) ที่มี คุณภาพจากครูจึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธนากร บุญมาก (2564) ได้ศึกษาการใช้ การประเมินผลการเรียนรู้ในวิชาดนตรี โดยใช้วิธีการ ประเมินทั้ง การประเมินผลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เช่น การสอบการฟังดนตรี การเล่นดนตรี และการวิเคราะห์การแสดง

วราภรณ์ อินทรักษา (2564) ได้วิจัยการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาดนตรีโดยใช้ การประเมินทักษะทางดนตรี และ การประเมินผ่านผลงานการแสดง เพื่อวัดความสามารถของนักเรียนในการนำทฤษฎีและทักษะดนตรีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริง โดยเสนอว่า การใช้เกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและยุติธรรม จะช่วยให้การประเมินมีความแม่นยำและสะท้อนผลลัพธ์ที่ถูกต้อง

อัมพร สุขสมบูรณ์ (2560) กล่าวว่า การประเมินผลแบบเชิงวิเคราะห์ ที่ใช้การประเมินการแสดงดนตรีสด ร่วมกับการทดสอบทฤษฎีดนตรีและการวิเคราะห์การเรียนรู้จากการทำการบ้านและโปรเจกต์ เพื่อให้สามารถวัดผลสัมฤทธิ์จากทั้งทักษะทางดนตรีและความเข้าใจในทฤษฎีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธนวรรณ เกษมสุวรรณ (2561) กล่าวว่า การประเมินผลแบบพหุด้าน โดยไม่จำกัดแค่การประเมินจากการสอบทฤษฎี แต่ยังรวมถึงการประเมินจากการทำกิจกรรมดนตรีเช่นการเล่นเครื่องดนตรี การร้องเพลง และการแสดงดนตรีในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ครูสามารถติดตามพัฒนาการของนักเรียนในหลายด้านได้ดีขึ้น

จากการศึกษาแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรี ผู้วิจัยสรุปได้ว่างานวิจัยเหล่านี้เสนอแนวทางในการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในวิชาดนตรี โดยใช้หลายวิธีการ เช่น การประเมินเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ, การประเมินจากการแสดงดนตรีสด การใช้เกณฑ์ที่ชัดเจนและยุติธรรม รวมทั้งการประเมินจากกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อวัดทักษะและความเข้าใจของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

เครื่องมือการวัดผลสัมฤทธิ์ทางดนตรี

สุพรรณิ สมมี (2559) มีการใช้ Pre-test และ Post-test ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรี โดยการทดสอบทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน รวมถึงใช้ Rubric ในการวัดทักษะการเล่นดนตรีและการร้องเพลง ซึ่งช่วยให้การประเมินผลมีความละเอียดและยุติธรรมมากขึ้น

ธนกร บุญมาก (2564) มีการใช้ แบบสังเกตพฤติกรรม ในการประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างการเรียนดนตรี เพื่อสังเกตการมีส่วนร่วมและการพัฒนาทักษะการแสดงดนตรี โดยใช้ Rubric ในการประเมินทักษะการเล่นดนตรี เช่น การจับจังหวะ การร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีความแม่นยำ

วราภรณ์ อินทรักษา (2564) มีการใช้ Pre-test และ Post-test เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรี โดยการทดสอบในช่วงเริ่มต้นและปลายหลักสูตรเพื่อประเมินการพัฒนาทักษะดนตรีของนักเรียน รวมถึงใช้ Rubric ในการประเมินทักษะการเล่นเครื่องดนตรี การร้องเพลง และการเคลื่อนไหวตามจังหวะดนตรี พร้อมทั้งใช้ แบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตการมีส่วนร่วมและพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

อัมพร สุขสมบูรณ์ (2560) มีการใช้ Pre-test/Post-test เพื่อวัดการพัฒนาทักษะดนตรีของนักเรียน โดยมีการประเมินความสามารถในการเล่นเครื่องดนตรีและการร้องเพลง รวมทั้งใช้ Rubric การวัดทักษะ เพื่อให้การประเมินผลมีความเป็นมาตรฐาน และเหมาะสมกับแต่ละระดับของทักษะที่นักเรียนสามารถทำได้

จันทิมา ปัทมธรรมกุล (2566) งานนี้อธิบายบทบาทของรูบริกในบริบทการประเมินผล โดยระบุว่ารูบริกช่วยเชื่อมโยงการสอนกับการประเมิน, ช่วยผู้เรียนเข้าใจเป้าหมายการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกซ้ำและพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการประเมินแบบหลายด้าน และกิจกรรม (เช่น เล่นเครื่องดนตรี และ ร้องเพลง)

จากการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แบบประเมินเป็นเครื่องมือในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรี ซึ่งช่วยในการติดตามพัฒนาการและทักษะของนักเรียน โดยการใช้เครื่องมือเหล่านี้ช่วยเพิ่มความชัดเจนและความถูกต้องในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. การใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre-test และ Post-test) การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรีควรเริ่มต้นด้วยการใช้ แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) เพื่อประเมินพื้นฐานความรู้หรือทักษะของผู้เรียนในช่วงเริ่มต้น จากนั้นจึงใช้ แบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากจบกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อวัดผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้จริง การเปรียบเทียบผลระหว่างก่อนและหลังเรียนช่วยให้ครูสามารถวิเคราะห์ความก้าวหน้า ความเปลี่ยนแปลง และประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการสะท้อนให้ผู้เรียนเห็นถึงพัฒนาการของตนเองอย่างชัดเจน ส่งผลดีต่อแรงจูงใจในการเรียนรู้ในระยะยาว

2. การประเมินด้วยเกณฑ์แบบ รูบริก (Rubric) ที่ชัดเจน (Rubric-Based Assessment) การใช้ Rubric หรือแบบประเมินที่มีเกณฑ์ชัดเจนในการวัดทักษะการปฏิบัติดนตรีและการร้องเพลง ถือเป็นอีกหนึ่งวิธีที่ต้องให้ความสำคัญ Rubric ที่ดีจะประกอบด้วยระดับของผลการปฏิบัติอย่างน้อย 3-5 ระดับ โดยมีคำอธิบายที่ชัดเจนในแต่ละระดับ เช่น ด้านความถูกต้องของโน้ต ความแม่นยำของจังหวะ การแสดงออกทางอารมณ์ และการควบคุมเทคนิคการเล่น การร้อง จุดเด่นของการใช้ Rubric คือช่วยให้การประเมินมีความละเอียด โปร่งใส และยุติธรรมต่อผู้เรียนมากขึ้น ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงจุดที่ตนควรพัฒนาได้อย่างเฉพาะเจาะจง เป็นการส่งเสริมกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนา ควบคู่ไปกับการวัดผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง

3. การประเมินทั้งความรู้และทักษะ (Balanced Evaluation of Knowledge and Skills) จากวิธีการประเมินของสุพรรณิ จะเห็นได้ว่ามีความพยายามในการออกแบบการประเมินที่สมดุลทั้งด้าน ความรู้ทางทฤษฎี และ ทักษะทางปฏิบัติ โดย การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

(Pre-test/Post-test) สามารถครอบคลุมในส่วนของความรู้เบื้องต้น เช่น โน้ตดนตรี จังหวะ เครื่องหมายต่าง ๆ ส่วน Rubric ถูกนำมาใช้เพื่อวัดสมรรถนะการแสดงออกทางดนตรีที่ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง แนวทางนี้จึงช่วยให้ภาพรวมของผลสัมฤทธิ์มีความครอบคลุมและสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน

4. การวัดผลเพื่อสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียน (Growth-Oriented Assessment) การประเมินเพื่อพัฒนาอย่างชัดเจน โดยการใช้ การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre-test/Post-test) ทำให้สามารถติดตาม พัฒนาการ มากกว่าผลสัมฤทธิ์ในจุดใดจุดหนึ่ง ขณะที่ รูบิก (Rubric) ช่วยให้ผู้เรียนรับรู้ว่าคุณภาพของตนเองอยู่ในระดับใด และควรพัฒนาในมิติใดต่อไป การประเมินจึงเป็นมากกว่า กระบวนการวัดผล แต่เป็นเครื่องมือที่ช่วยขับเคลื่อนการเรียนรู้และส่งเสริมความมั่นใจในการแสดงออกทางดนตรี

ตัวชี้วัดที่เหมาะสมสำหรับการวัดผลการเรียนรู้ดนตรี

สุพรรณิ สมมี (2559) มีการประยุกต์ใช้ ทักษะการเล่นเครื่องดนตรี และ ทักษะการร้องเพลง เป็นตัวชี้วัดหลักในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรี โดยการประเมินทั้งในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติจริง เช่น การทดสอบการเล่นเครื่องดนตรีและการร้องเพลงตามจังหวะ ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถในการนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ใน

ธนากร บุญมาก (2564) มีการประยุกต์ใช้ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน และ ทักษะการเล่นดนตรีและการร้องเพลง เป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการประเมินผลการเรียนรู้ในวิชาดนตรี โดยสังเกตจากการแสดงออกในกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วม เช่น การเล่นเครื่องดนตรี การร้องเพลง และการแสดงความเข้าใจในทฤษฎีดนตรี

วราภรณ์ อินทรักษา (2564) มีการประยุกต์ใช้ การพัฒนาทักษะการเล่นดนตรี และ ความเข้าใจในทฤษฎีดนตรี เป็นตัวชี้วัดสำคัญ โดยใช้การทดสอบและการสังเกตการเล่นดนตรีของนักเรียน เพื่อประเมินพัฒนาการในทักษะต่างๆ ทั้งการเล่นเครื่องดนตรีและการจับจังหวะ รวมทั้งการเข้าใจหลักการทฤษฎีดนตรี

อัมพร สุขสมบูรณ์ (2560) มีการประยุกต์ใช้ การแสดงทักษะการเล่นดนตรี และ การจับจังหวะและการร้องเพลง เป็นตัวชี้วัดในการประเมินผลการเรียนรู้ โดยการวัดจากการแสดงผลจริงในการเล่นเครื่องดนตรีและการร้องเพลงตามจังหวะ รวมถึงการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติตามทฤษฎีดนตรี

ภูรินทร์ เทพสถิต (2564) มีการประยุกต์ใช้ การฝึกฝนทักษะดนตรี และ การแสดงการเล่นเครื่องดนตรี เป็นตัวชี้วัดสำคัญ โดยการประเมินผ่านการทำกิจกรรมดนตรี เช่น การเล่นเครื่องดนตรี การร้องเพลง หรือการแสดงเพลง และการพัฒนาความเข้าใจในการฝึกฝนทักษะอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษาตัวชี้วัดที่เหมาะสมสำหรับการวัดผลการเรียนรู้ดนตรี ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการฝึกฝนทักษะทางดนตรีและการแสดงออกผ่านการบรรเลงเครื่องดนตรี นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่สะท้อนถึงพัฒนาการทางดนตรีของผู้เรียน ซึ่งสามารถใช้เป็นตัวชี้วัดหลักในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในรายวิชาดนตรีได้อย่างเป็นรูปธรรม การประเมินผลในลักษณะนี้มักดำเนินการผ่านกิจกรรมทางดนตรีที่หลากหลาย เช่น การบรรเลงเดี่ยว การบรรเลงกลุ่ม การขับร้อง หรือการแสดงบทเพลงร่วมกับวงดนตรี ซึ่งล้วนเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกทั้งในด้านทักษะเชิงเทคนิค ความสามารถในการสื่อสารทางดนตรี และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการถ่ายทอดบทเพลง อีกทั้ง การพัฒนาทักษะทางดนตรีมิได้เกิดขึ้นจากการฝึกซ้อมเพียงระยะสั้น หากแต่ต้องอาศัยกระบวนการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและมีเป้าหมายชัดเจน การตระหนักรู้ในขั้นตอนของการฝึกซ้อม เช่น การวางแผน การฟังอย่างมีวิจารณญาณ การสะท้อนผลจากการปฏิบัติ และการปรับปรุงแก้ไข ล้วนเป็นทักษะเมตาคognition ที่เสริมสร้างความเข้าใจเชิงลึกและนำไปสู่การพัฒนาตนเองในระยะยาว กล่าวคือ การเรียนรู้เชิงปฏิบัติในดนตรีมิใช่เพียงการจดจำหรือเลียนแบบ แต่คือกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยทั้งการรับรู้ การคิดวิเคราะห์ และการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ จึงกล่าวได้ว่าการฝึกซ้อมอย่างมีระบบควบคู่ไปกับการแสดงออกทางดนตรี เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียนทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ

ชุดการสอน

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบชุดการสอนแบบ Active Learning

จากการศึกษาทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (อภิสิทธิ์ ชูตระกูล, 2561) กล่าวว่า ชุดการสอน ถือเป็นรูปแบบของนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและเป้าหมายรายวิชา ทั้งนี้ นักวิชาการด้านการศึกษาลายท่านได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้หลากหลายแนวทาง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงมุมมองและการประยุกต์ใช้ที่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาและลักษณะของสาระการเรียนรู้ดังนี้

กฤตินี เงินสมบัติ (2555) พบว่า การใช้ชุดการสอนเรื่องอัตราจังหวะดนตรีไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งออกแบบตามทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและปฏิบัติจังหวะดนตรีได้อย่างถูกต้อง การเรียนผ่านชุดการสอนนี้ยังทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากขึ้น และเกิดความสนใจในการเรียนรู้ดนตรีไทยมากกว่าการเรียนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว

วีระภัทร์ ชาตินุช (2559) ศึกษาการพัฒนาโสตทักษะวิชาดนตรีสากลโดยใช้ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าการฝึกฝนผ่านชุดกิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะโสตและการ

ฟังดนตรีอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถจำและปฏิบัติโน้ตได้แม่นยำขึ้น และเกิดความเข้าใจในโครงสร้างเพลงมากขึ้น

เจกวิณท์ วอริศ (ไม่ระบุปี) กล่าวว่า การใช้ชุดการสอนสำหรับการปฏิบัติดนตรีไทย (วงมโหรีเบื้องต้น) ทำให้ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะการเล่นเครื่องดนตรีและการร้องเพลงได้อย่างเป็นระบบ การฝึกซ้อมแบบขั้นตอนในชุดการสอนนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรีได้ดียิ่งขึ้น

ชนะชัย กอผจญ (ไม่ระบุปี) พบว่าชุดฝึกทักษะ “การสีซอสามสายคลอร้อง” สามารถส่งเสริมการพัฒนาทักษะการเล่นเครื่องดนตรีไทยของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การฝึกทักษะผ่านชุดฝึกนี้ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การทำงานร่วมกับเพื่อนและเข้าใจจังหวะดนตรีได้อย่างถูกต้อง

ณัฐกิตติ นวลแสง (2560) ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Team-Pair-Solo) เพื่อส่งเสริมทักษะการเล่นซอด้วงของนักเรียน พบว่า การจัดกิจกรรมตามชุดการสอนนี้ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ สามารถฝึกฝนทักษะการเล่นเครื่องดนตรีและการอ่านโน้ตได้ดีขึ้น และช่วยให้ครูสามารถประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างแม่นยำ

จากแนวคิดที่กล่าวมา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การออกแบบชุดการสอนแบบ Active Learning มีพื้นฐานจากแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา โดยอิงจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่เน้นการสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์และบริบทของผู้เรียน รวมถึงทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ การเผชิญประสบการณ์จริง การสะท้อนผลการสร้างแนวคิด และการทดลองนำไปใช้จริง การออกแบบชุดการสอนในลักษณะนี้จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทของตนเอง

หลักการออกแบบชุดการสอน

นพเก้า นาจนารี (2561) ได้กล่าวถึงการออกแบบชุดการสอนโดยเน้นการพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหาของนักเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ ผ่านการใช้ การเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาแนวคิดในการแก้ปัญหาผ่านการปฏิบัติจริง การออกแบบชุดการสอนในงานวิจัยนี้ให้ความสำคัญกับการเลือกกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมและสามารถนำทักษะที่ได้เรียนมาใช้ในการชีวิตประจำวัน กล่าวถึงได้ 2 หลักการหลัก ดังนี้

1. การใช้ Active Learning หลักการนี้เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย โดยไม่เพียงแต่การรับข้อมูลจากการบรรยาย แต่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงและคิดวิเคราะห์ด้วยตนเองในทุกขั้นตอน

2. การออกแบบกิจกรรมที่กระตุ้นการมีส่วนร่วม การเลือกกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่เรียนมาใช้ในการแก้ปัญหาจริงในชีวิตประจำวัน

โดยการออกแบบชุดการสอนนั้นต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิดและการแก้ปัญหาผ่านการทำงานกลุ่มและการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง

สุพรรณิ สมมี (2559) กล่าวถึงการออกแบบชุดการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการอ่านเขียนในเด็กอนุบาล โดยใช้วิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) และการใช้สื่อการสอนที่มีความหลากหลาย เช่น การใช้ภาพประกอบเพื่อให้เด็กเข้าใจคำศัพท์ต่างๆ และการเล่นเกมเพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมและสนุกกับการเรียนรู้ การออกแบบชุดการสอนนี้จึงเป็นการผสมผสานการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก

อัญชลี ธรรมะ (2563) กล่าวว่าในกระบวนการออกแบบชุดการสอนที่ใช้ เทคนิคการสอนแบบกลุ่ม (Collaborative Learning) มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) โดยให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันในการวิเคราะห์ปัญหาหรือหัวข้อที่กำหนด การทำงานร่วมกันในกลุ่มช่วยให้ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและพัฒนาการคิดวิเคราะห์ได้ดีขึ้น โดยใช้เทคนิคการสอนดังนี้

1. เป้าหมาย พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking)
2. ลักษณะเด่น ผู้เรียนทำงานร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
3. ผลลัพธ์ที่คาดหวัง พัฒนาการคิดวิเคราะห์และทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น

บัวลักษณ์ เพชรงาม (2565) ได้กล่าวถึงการออกแบบชุดการสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยเน้นการพัฒนาทักษะการเขียนวิเคราะห์และการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ผ่านการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Language Teaching) ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และนำเสนอสารคดีท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยชี้ว่า การจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารและคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนการเรียนรู้และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

อัมพร สุขสมบูรณ์ (2560) มีการใช้ใช้ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเชื่อมโยง (Connectivism) ในการออกแบบชุดการสอนในวิชาคณิตศาสตร์ โดยการเน้นการเรียนรู้ที่มาจากการเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และการแก้ปัญหาผ่านการใช้เครื่องมือหรือสื่อเทคโนโลยี โดยเฉพาะการใช้สื่อออนไลน์ในการช่วยเสริมทักษะการคิดเชิงตรรกะ

จากการศึกษาหลักการออกแบบชุดการสอน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การออกแบบชุดการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดและการแก้ปัญหา ได้รับการดำเนินการภายใต้แนวคิดของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Active Learning) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง คิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้กรอบ

แนวคิดควรให้ความสำคัญกับการคัดเลือกกิจกรรมที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งในด้านความคิด การกระทำ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่พัฒนาอย่างเป็นองค์รวมและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนในแต่ละระดับ

ส่วนประกอบของชุดการสอน

ชุดการสอนเป็นสื่อการเรียนรู้ที่ออกแบบมาเพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบสำคัญที่ครอบคลุมทั้งด้านเนื้อหา วิธีการ และการประเมินผล ตามแนวคิดของ

อัจฉรา ปันทอง (2560) กล่าวว่า ส่วนประกอบหลักของชุดการสอนประกอบด้วย

3 ด้าน ดังนี้

1. การจัดสาระเนื้อหาแบบมีลำดับขั้น การจัดสาระเนื้อหาในชุดการสอนควรมีลำดับขั้นที่ชัดเจน โดยเนื้อหาจะถูกเรียบเรียงจากง่ายไปหายาก หรือจากพื้นฐานไปสู่ขั้นสูง เพื่อสร้างความเข้าใจอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ เนื้อหาที่เรียบเรียงอย่างมีลำดับนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และส่งผลต่อการสร้างองค์ความรู้ของตนเองอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ยังช่วยป้องกันความสับสนและลดอัตราการเรียนรู้ที่สะดุดจากเนื้อหาที่ซับซ้อนเกินไปในช่วงต้นของกระบวนการเรียนรู้

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม อีกองค์ประกอบสำคัญของชุดการสอนคือการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเป็นการอภิปราย การทำงานกลุ่ม การเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง หรือการตั้งคำถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน วิธีการเหล่านี้ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และสามารถพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ กิจกรรมแบบมีส่วนร่วมยังช่วยลดความเบื่อหน่ายในการเรียน และเพิ่มแรงจูงใจภายในให้กับผู้เรียน

3. การใช้แบบฝึกหัดและเครื่องมือประเมินผล องค์ประกอบสุดท้ายของชุดการสอนคือการใช้แบบฝึกหัดและเครื่องมือในการประเมินผลที่หลากหลาย ซึ่งประกอบด้วยแบบทดสอบแบบฝึกปฏิบัติ หรือการประเมินแบบมีเกณฑ์ (rubric) เพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม การประเมินผลที่ชัดเจนและเหมาะสมช่วยให้ผู้เรียนสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง เข้าใจจุดแข็งจุดอ่อน และสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางสำหรับครูในการปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

จิราภรณ์ พุกษานานนท์ (2560) ได้เสนอว่า การออกแบบชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพควรประกอบด้วยโครงสร้างที่ชัดเจน ซึ่งช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในเชิงระบบ โดยมีองค์ประกอบสำคัญที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นลำดับ ดังนี้

1. บทนำ บทนำเป็นส่วนเริ่มต้นของชุดการสอนที่มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน และสร้างพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อที่กำลังจะเรียนรู้

1.1 เนื้อหาในบทนำ อาจประกอบด้วยการอธิบายบริบทหรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา เพื่อสร้างแรงจูงใจ

1.2 การกำหนดปัญหาหรือคำถามชวนคิด ในบทนำยังช่วยดึงดูดความสนใจและกระตุ้นการคิดอย่างมีเหตุผล

2. การระบุวัตถุประสงค์และประโยชน์ของชุดการสอน วัตถุประสงค์ของชุดการสอนควรเขียนอย่างชัดเจน และสามารถวัดผลได้ เพื่อให้ผู้เรียนทราบแนวทางการเรียนรู้ของตน

2.1 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม จะบอกถึงสิ่งที่ผู้เรียนควรสามารถทำได้หลังจากเรียน

2.2 ประโยชน์ของชุดการสอน เป็นการแสดงถึงความสำคัญของความรู้หรือทักษะที่ได้เรียน เช่น ความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

3. เนื้อหาการเรียนรู้ที่จัดเรียงตามลำดับความยากง่าย การจัดลำดับเนื้อหาอย่างเป็นระบบช่วยให้การเรียนรู้มีความต่อเนื่องและพัฒนาเป็นขั้นตอน

3.1 เริ่มจากพื้นฐาน เช่น ความรู้ทั่วไป หรือทฤษฎีเบื้องต้น ก่อนจะเข้าสู่แนวคิดเชิงวิเคราะห์หรือทักษะที่ซับซ้อน

3.2 การเรียงลำดับอย่างเหมาะสมนี้ช่วยลดความสับสน และเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้เรียน

4. กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม กิจกรรมเป็นหัวใจสำคัญของชุดการสอน โดยเฉพาะกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิด การแลกเปลี่ยน และการปฏิบัติ

4.1 กิจกรรมแบบกลุ่ม / รายบุคคล ที่มีการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ หรือกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้เรียน

4.2 การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งกว่าการเรียนรู้แบบบรรยาย

5. การประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน การประเมินเป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้สามารถวัดผลลัพธ์ของชุดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1 Pre-test ช่วยวัดระดับความรู้พื้นฐานก่อนการเรียนรู้

5.2 Post-test ใช้ประเมินผลหลังการเรียนรู้ เพื่อวัดความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์

5.3 นอกจากนี้ยังสามารถใช้ Rubric หรือเกณฑ์วัดแบบละเอียด ในการประเมินการปฏิบัติ เช่น การนำเสนอ การทดลอง หรือการวิเคราะห์กรณีศึกษา

Romiszowski, A. J. (1981) นักวิชาการด้านเทคโนโลยีการศึกษา ได้เสนอว่าชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพควรมีองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน ได้แก่ 1 สื่อสารเนื้อหาอย่างชัดเจน 2 มีระบบตอบสนองหรือปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน 3 มีการวัดผลย้อนกลับ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น และสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องแม้ไม่มีครูอยู่ด้วยตลอดเวลา

Dick, W., & Carey, L. (1996) กล่าวถึงระบบการออกแบบชุดการสอนว่า ควรเริ่มจากการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สร้างเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับผู้เรียน และพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง ทั้งนี้ต้องมีแบบประเมินเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของบทเรียน ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นโครงสร้างสำคัญของชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณล้ำ (2561) ได้สรุปว่าชุดการสอนที่ดีควรมีลักษณะของการเรียนรู้แบบการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า ทดลอง และสะท้อนคิดจากสิ่งที่เรียน ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย พร้อมทั้งมีการป้อนข้อมูลย้อนกลับที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะ และทัศนคติอย่างรอบด้าน

จากการศึกษาส่วนประกอบของชุดการสอน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพควรมีองค์ประกอบครบถ้วน ทั้งด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล โดยต้องออกแบบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และระดับของผู้เรียน รวมถึงมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจนและเป็นระบบ นอกจากนี้ควรส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติ สะท้อนคิด และได้รับข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้สามารถพัฒนาทักษะและความรู้ได้อย่างแท้จริง

การพัฒนาชุดการสอน

การพัฒนาชุดการสอนเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยควรพิจารณาทั้งด้านเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและวัตถุประสงค์ของรายวิชา ตามแนวคิดของ

ชไมพร ชื่นพงษ์ (2558) กล่าวว่า ในการพัฒนาชุดการสอนที่มีคุณภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการที่เป็นระบบและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเริ่มจากการวิเคราะห์บริบทของการเรียนรู้ ความต้องการจำเป็นของผู้เรียน รวมถึงข้อจำกัดและโอกาสในสภาพแวดล้อมทางการศึกษา การพัฒนาชุดการสอนจึงไม่ใช่เพียงการจัดเรียงเนื้อหา แต่ต้องเป็นการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การคิดวิเคราะห์ และการประเมินผลอย่างรอบด้าน โดยเน้นขั้นตอนและองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการพัฒนาชุดการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

1.1 เป็นขั้นตอนเริ่มต้นของการออกแบบชุดการสอน

- 1.2 มุ่งเน้นการวิเคราะห์ผู้เรียน เพื่อให้ชุดการสอนตอบโจทย์บริบทจริง
 - 1.3 ถือเป็นกระบวนการเก็บข้อมูลเพื่อใช้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
 2. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม
 - 2.1 ต้องมีการออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน
 - 2.2 กิจกรรมควรกระตุ้นการมีส่วนร่วม และการลงมือปฏิบัติจริง
 - 2.3 ต้องจัดลำดับจากง่ายไปยากอย่างเป็นระบบ
 3. การจัดทำแบบฝึกหัดประกอบการเรียนรู้
 - 3.1 ใช้เพื่อเสริมความเข้าใจและฝึกทักษะในแต่ละเนื้อหา
 - 3.2 ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนซ้ำและประเมินตนเองเบื้องต้น
 4. การประเมินผลอย่างรอบด้าน
 - 4.1 ประกอบด้วยการประเมิน ก่อนเรียน (Pre-test) ระหว่างเรียน (Formative Assessment) และ หลังเรียน (Post-test)
 - 4.2 ช่วยสะท้อนให้เห็นพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
 - 4.3 สนับสนุนการปรับปรุงชุดการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- วรรณภา ภาณุพัฒน์พงศ์ (2562) กล่าวว่า การพัฒนาชุดการสอนต้องคำนึงถึงการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning) หรือการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและเกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังควรจัดทำคู่มือการใช้งานทั้งสำหรับผู้เรียนและครูผู้สอน เพื่อให้สามารถใช้ชุดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ในระดับสากล Morrison, Ross and Kemp (2004) ได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาชุดการสอนที่ครอบคลุมทั้งการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ไว้ 5 แบบหลัก ดังนี้
1. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (Learning Objectives)
 - 1.1 เป็นขั้นตอนเริ่มต้นในการกำหนดทิศทางของเนื้อหาและกิจกรรม
 - 1.2 ต้องชัดเจน วัดผลได้ และสอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน
 2. การวิเคราะห์ผู้เรียน (Learner Analysis)
 - 2.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ความรู้เดิม ความต้องการ และลักษณะเฉพาะของกลุ่มเป้าหมาย
 - 2.2 เพื่อนำไปใช้ในการปรับรูปแบบการสอนให้ตรงจุดมากที่สุด
 3. การออกแบบเนื้อหา (Content Design)
 - 3.1 วางลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก
 - 3.2 เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของผู้เรียน

3.3 ออกแบบให้น่าสนใจ และตอบสนองวัตถุประสงค์การเรียนรู้

4. การเลือกสื่อการเรียนรู้ (Instructional Media Selection)

4.1 พิจารณาเลือกสื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท เช่น สื่อดิจิทัล สื่อสิ่งพิมพ์ วิดีโอ หรือแบบฝึกหัด

4.2 เน้นการใช้ เทคโนโลยีเพื่อเสริมประสิทธิภาพ ของกระบวนการเรียนรู้

5. การวางระบบการประเมินผล (Evaluation System Design)

5.1 มีการกำหนดรูปแบบการประเมินทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

5.2 ประเมินทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และกระบวนการเรียนรู้

ศิริพร พุทธิรักษา (2560) กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาชุดการสอนในรูปแบบวิจัยและพัฒนา (R&D) ว่าควรดำเนินการเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน ได้แก่ การวิเคราะห์บริบท การออกแบบและสร้างชุดการสอน การทดลองใช้ และการปรับปรุงแก้ไข โดยต้องมีการประเมินประสิทธิภาพทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียน

Reiser and Dempsey (2012) เสนอว่า การพัฒนาชุดการสอนในยุคดิจิทัลควรเน้นการออกแบบให้ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน (Differentiated Instruction) และเน้นการเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในจังหวะของตนเอง และได้รับข้อมูลย้อนกลับอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยเสริมแรงจูงใจและความเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาการพัฒนาชุดการสอน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาชุดการสอนที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมอย่างรอบด้าน จากนั้นจึงออกแบบกิจกรรม เนื้อหา และสื่อการสอนที่เหมาะสม พร้อมกำหนดระบบการประเมินผลอย่างชัดเจน ทั้งนี้ควรใช้กระบวนการทดลองและปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทที่แท้จริง เพื่อให้ชุดการสอนสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และช่วยพัฒนาทักษะความรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

ข้อดีและข้อจำกัดของชุดการสอน

ชุดการสอนถือเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยข้อดีสำคัญของชุดการสอนคือความยืดหยุ่นและสามารถตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามแนวคิดของ

ประภาศรี อึ้งตระกูล (2555) ชุดการสอนช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามจังหวะของตนเอง ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง อีกทั้งยังสามารถย้อนกลับไปเรียนซ้ำในประเด็นที่ไม่เข้าใจได้ตลอดเวลา

สุทธิลักษณ์ คำไพโรจน์ (2560) ชี้ให้เห็นว่า ชุดการสอนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ เพราะมีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ และใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้น อีกทั้งยังเอื้อต่อการพัฒนาแนวคิดอย่างเป็นระบบ

อย่างไรก็ตาม ชุดการสอนก็มีข้อจำกัดที่ควรพิจารณา โดยเฉพาะด้านการใช้งานในกลุ่มผู้เรียนที่มีวินัยในตนเองต่ำ ตามแนวคิดของ

สุคนธ์ สินธพนิช (2558) ผู้เรียนที่ขาดความรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเองอาจไม่สามารถใช้ชุดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ชุดการสอนยังไม่สามารถตอบสนองต่อปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมือนกับการสอนแบบพบหน้ากับครู นอกจากนี้

ธิดารัตน์ ศิริวันตา (2563) ยังได้กล่าวว่า ชุดการสอนที่มีคุณภาพต้องได้รับการออกแบบมาอย่างพิถีพิถัน หากชุดการสอนไม่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน หรือขาดการเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ก็อาจทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน และไม่สามารถบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้

ชนิดา โพธิ์ศรี (2564) ได้เสนอว่าการนำชุดการสอนไปใช้ควรมีการอบรมครูผู้สอนให้เข้าใจวิธีใช้และวิธีประเมินผลจากชุดการสอนอย่างเหมาะสม เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 2.5 ตารางสรุปข้อดีข้อเสียของชุดการสอน

ลำดับ	ชื่อผู้วิจัย	ข้อดีของชุดการสอน	ข้อจำกัดของชุดการสอน
1	ประภาศรี (2555)	ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามจังหวะของตนเอง	หากผู้เรียนไม่มีแรงจูงใจภายใน อาจไม่สามารถใช้ชุดการสอนได้เต็มประสิทธิภาพ
2	สุทธิลักษณ์ (2560)	ส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและดึงดูดความสนใจด้วยกิจกรรมหลากหลาย	ชุดการสอนที่ไม่น่าสนใจหรือซับซ้อนเกินไป อาจทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจเนื้อหา
3	สุคนธ์ (2558)	ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้แบบอิสระ และผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้มากขึ้น	ผู้เรียนที่ไม่มีวินัยในตนเองจะใช้ชุดการสอนได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ
4	ธิดารัตน์ (2563)	หากออกแบบดี จะช่วยเพิ่มความเข้าใจเชิงลึกและพัฒนาทักษะต่าง ๆ	ชุดการสอนที่ไม่เหมาะสมกับระดับผู้เรียนอาจส่งผลให้เกิดความเบื่อหน่าย
5	ชนิดา (2564)	ครูสามารถใช้เป็นเครื่องมือเสริมการสอน ช่วยให้จัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ	ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ชุดการสอน มิฉะนั้นอาจเกิดการใช้ผิดวิธี

จากการศึกษาตารางที่ 2.5 ข้อดีและข้อจำกัดของชุดการสอนของผู้วิจัยหลายท่าน สรุปได้ว่าการจัดทำชุดการสอนจะมีจุดเด่นในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีอิสระ สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน อีกทั้งสามารถออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมได้อย่างหลากหลายตามบริบทและความต้องการเฉพาะของกลุ่มเป้าหมาย แต่ก็ยังปรากฏข้อจำกัดบางประการที่ต้องได้รับการพิจารณาอย่างรอบด้าน กล่าวคือ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีวินัยในตนเองสูงเพียงพอที่จะจัดการการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน ผู้สอนก็ต้องมีความรู้ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับหลักการออกแบบชุดการสอน รวมถึงวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทจริงอย่างเหมาะสม ดังนั้น การออกแบบและนำชุดการสอนไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องวางแผนอย่างเป็นระบบ โดยต้องพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อสนับสนุน ตลอดจนบทบาทของครูผู้สอนในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ ควรมีระบบสนับสนุนทั้งในด้านทรัพยากรเทคโนโลยี และบุคลากรอย่างครบถ้วน เพื่อให้การนำชุดการสอนไปใช้บรรลุตามเป้าหมายของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายและความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Good, C. V. (1973, p.7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) กล่าวว่า ความสำเร็จ ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ ในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

อรทัย จันได (2553) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถในการที่จะพยายามเข้าถึงความรู้ หรือทักษะซึ่งเกิดจากการกระทำที่ประสานกันต้องอาศัยความพยายามอย่างมากทั้งองค์ประกอบทางด้านที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา และองค์ประกอบที่ใช้สถิติปัญญา แสดงออกในรูปของความสำเร็จซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

ชนิดา ยอดสาลี และ กาญจนา บุญส่ง (2559) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะที่ต้องใช้สถิติปัญญาและสมรรถภาพทางสมองที่ได้รับมาจากการสั่งสอน แสดงออกมาในรูปความสำเร็จสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย และใช้แบบทดสอบความสามารถในการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน

ประกิจ รัตนสุวรรณ (2525) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกฝนอบรมหรือการสอน

อัจฉรา สุขารมณ์ และ อรพินท์ ชูชม (2530) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) หมายถึง ความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนที่อาศัยการทดสอบ (Non Testing Procedures) เช่น จากการสังเกตหรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้มาจากโรงเรียน (School Grade) ซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (Published Achievement Test)

ไพศาล หวังพานิช (2533) ได้ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรมหรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์ จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่า เรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใดซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน คือ

1. การวัดด้วยการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าว ในรูปการกระทำจริงให้ออกมาเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้ จึงต้องวัดโดยใช้ข้อสอบปฏิบัติ (Performance Test)

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา (Content) อันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ข้อสอบผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test)

วรรณ โสมประยูร (2537) ได้ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสามารถ หรือพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งพัฒนาขึ้นหลังจากได้รับการอบรมสั่งสอนและฝึกฝนโดยตรง

ภพ เลหาไพบุลย์ (2537) ได้ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด จากที่ไม่เคยกระทำได้หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียนรู้ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

จากการศึกษาความหมายและความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถสะท้อนออกมาในรูปของความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่มีต่อรายวิชานั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการเรียนการสอนวิชาดนตรี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้สะท้อนเพียงแค่ระดับคะแนนที่นักเรียนได้รับ แต่ยังรวมถึง

พัฒนาการทางทักษะดนตรี เช่น การอ่านโน้ต การฟัง วิเคราะห์ และการปฏิบัติเครื่องดนตรีอย่างถูกต้องตามหลักวิชาดนตรีสากล การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการประเมินว่าผู้เรียนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด และยังเป็นตัวชี้วัดสำคัญของคุณภาพทางการศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญต่อทั้งผู้เรียน ผู้สอน และระบบการศึกษาในภาพรวม โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นช่วงวัยแห่งการวางรากฐานความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเฉพาะทาง ที่จะส่งผลต่อแนวทางการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น การติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถประเมินประสิทธิภาพของตนเองในการถ่ายทอดเนื้อหา วิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน และความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ตลอดจนปรับปรุงวิธีการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม หากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง อาจสะท้อนถึงปัญหาทางด้านวิธีสอน ความไม่เหมาะสมของสื่อการเรียนรู้ หรือแม้กระทั่งการขาดแรงจูงใจของผู้เรียน ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างมีระบบ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตรงกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในรายวิชาดนตรีที่ต้องอาศัยทั้งความรู้ทางทฤษฎีและทักษะปฏิบัติ การใช้ผลสัมฤทธิ์เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการสอน จะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะดนตรีได้อย่างเป็นระบบ และมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความมั่นใจ ความภาคภูมิใจในตนเอง และความสามารถในการต่อยอดการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะในรายวิชาที่ต้องอาศัยความเข้าใจและการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เช่น ดนตรีสากล ซึ่งความสำเร็จของผู้เรียนในวิชานี้มิได้อยู่ที่การจดจำเนื้อหาเพียงอย่างเดียว แต่ยังอยู่ที่การลงมือปฏิบัติและการใช้ประสบการณ์ในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับบริบททางดนตรีในโลกปัจจุบัน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถือเป็นกระบวนการสำคัญในการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนการสอน การวัดผลที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงเน้นผลลัพธ์สุดท้ายเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตลอดช่วงเวลาของการเรียนการสอน นักวิชาการไทยหลายคนได้เสนอแนวทางการวัดผลที่หลากหลาย โดยพิจารณาทั้งด้านเนื้อหา วิธีการประเมิน และจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

สมพร รัตนไพจิตร (2560) ได้เสนอแนวคิดการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าควรครอบคลุมทั้งสามด้านหลักของการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านทักษะปฏิบัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถสะท้อนภาพรวมของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง การวัดด้านความรู้มักใช้การทดสอบแบบ

ข้อสอบปรนัยหรืออัตนัยที่สามารถวัดได้ตั้งแต่ระดับการจำ การเข้าใจ ไปจนถึงการวิเคราะห์และการสังเคราะห์ ด้านเจตคติเป็นส่วนที่สำคัญในวิชาดนตรี เนื่องจากการเรียนดนตรีไม่เพียงวัดจากผลงานเท่านั้น แต่ยังต้องพิจารณาทัศนคติ ความกระตือรือร้น และความมุ่งมั่นของผู้เรียน ซึ่งสามารถประเมินผ่านแบบสอบถาม การสังเกตพฤติกรรม หรือการสัมภาษณ์ ส่วนด้านทักษะปฏิบัติเป็นหัวใจหลักของวิชาดนตรี โดยต้องใช้การประเมินที่อาศัยการสังเกต การปฏิบัติจริง และการให้คะแนนจากครูผู้สอนอย่างมีเกณฑ์ที่ชัดเจน องค์กรประกอบทั้งสามนี้เมื่อนำมาบูรณาการร่วมกันจะทำให้การวัดผลมีความสมบูรณ์ และสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างตรงจุด

พิชญ์สินี พานิชกุล (2559) ให้ความสำคัญกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในลักษณะของการประเมินจากบริบทจริง โดยเฉพาะในรายวิชาศิลปะและดนตรีที่เน้นทักษะทางปฏิบัติและการแสดงออกเป็นหลัก การประเมินในลักษณะนี้เน้นความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์จริง เช่น การแสดงดนตรีเป็นกลุ่ม การบรรเลงเดี่ยว หรือการสร้างสรรค์บทเพลงของตนเอง โดยครูจะใช้เกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน เช่น รูบริก (Rubric) ซึ่งสามารถกำหนดระดับคุณภาพของผลงานในด้านต่าง ๆ เช่น ความถูกต้องของโน้ต ความสม่ำเสมอของจังหวะ และการถ่ายทอดอารมณ์ ทั้งนี้ รูปแบบการประเมินดังกล่าวไม่เพียงวัดผลลัพธ์สุดท้ายเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงกระบวนการเรียนรู้ ความพยายาม และการพัฒนาของผู้เรียน การวัดผลในลักษณะนี้มีความยืดหยุ่นสูงและสามารถปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคนได้อีกด้วย

ธนวรรณ เกษมสุวรรณ (2561) นำเสนอแนวคิดเรื่อง การประเมินเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มากกว่าการวัดผลเพื่อสรุปผลสัมฤทธิ์ในท้ายที่สุด โดยเฉพาะในวิชาดนตรีที่ผู้เรียนต้องใช้เวลาในการพัฒนาทักษะ การวัดผลควรมีลักษณะเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้ เช่น การประเมินระหว่างเรียน การสังเกตพฤติกรรม การฝึกซ้อม และการให้ผลลัพธ์ ที่มีคุณภาพ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อนร่วมชั้น ยังเป็นแนวทางที่ถูกแนะนำ เนื่องจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการตระหนักรู้ถึงความก้าวหน้าของตนเองและฝึกฝนการคิดวิเคราะห์ผลงานได้อย่างเป็นระบบ การประเมินแบบนี้ยังเอื้อต่อการพัฒนาทักษะด้าน Soft Skills เช่น การรับฟัง การวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ และการวางแผนพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นประโยชน์ในระยะยาว

วิไลวรรณ ชัยศิริ (2562) กล่าวว่า การวัดผลในรายวิชาศิลปะและดนตรีควรส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออกของผู้เรียน มากกว่าการใช้ข้อสอบแบบเดิม ๆ โดยเฉพาะในบริบทการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ ซึ่งต้องวัดทั้งกระบวนการคิด ผลลัพธ์ และความสามารถในการทำงานร่วมกัน การวัดผลควรอิงกับการปฏิบัติจริง เช่น การประเมินผลงานดนตรีที่ผู้เรียนแต่งหรือเรียบเรียงเอง การใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) ก็เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนได้ชัดเจนและมีความหลากหลาย ครูผู้สอนสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากงานของผู้เรียนในแต่ละช่วง และนำไปใช้ใน

การวางแผนการสอนเพิ่มเติม การประเมินแบบบูรณาการที่รวมความรู้ ทักษะ และเจตคติ เข้าด้วยกัน ยังทำให้เห็นภาพรวมของผู้เรียนในมิติต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวม ซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึกและยั่งยืน

ไซมพร ชื่นพงษ์ (2558) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรเริ่มต้นตั้งแต่ กระบวนการออกแบบชุดการสอน โดยรวมการประเมินผลไว้ตั้งแต่ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการเรียนรู้ได้อย่างครอบคลุม การประเมินก่อนเรียน (Pre-test) มีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์พื้นฐานของผู้เรียน ซึ่งช่วยให้ครูวางแผนการสอนได้ตรงจุด การประเมินระหว่างเรียน ช่วยติดตามความก้าวหน้าอย่างใกล้ชิด และปรับแผนการสอนตามสถานการณ์ ส่วนการประเมินหลังเรียน (Post-test) จะชี้ให้เห็นถึงระดับการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในตอนท้าย อีกทั้งยังแนะนำให้มีการใช้แบบฝึกหัดควบคู่กับเกณฑ์การประเมินแบบละเอียด เช่น การให้คะแนนทักษะทางดนตรีผ่านรูบริก (Rubric) ที่กำหนดองค์ประกอบชัดเจน ทั้งในด้านเทคนิค ความแม่นยำ ความคิดสร้างสรรค์ และการถ่ายทอดอารมณ์ เพื่อสะท้อนคุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างแท้จริง

จากการศึกษาการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรมุ่งเน้นที่การสะท้อนผลกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกมิติ โดยไม่จำกัดเพียงการประเมินผลจากการสอบหรือการวัดผลสุดท้ายเท่านั้น แต่ควรครอบคลุมทั้งผลลัพธ์เชิงพฤติกรรมและกระบวนการพัฒนาทั้งในด้านความรู้ อารมณ์ และทักษะปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนในแต่ละระดับและการใช้เครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น การวัดผลด้วยแบบทดสอบ การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงานผ่านการแสดงออกและการปฏิบัติ รวมถึงการให้ผลลัพธ์อย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาต่าง ๆ ของการเรียนรู้ (ก่อน ระหว่าง และหลังการสอน) ซึ่งกระบวนการนี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การนำแนวทางการประเมินที่ครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการสื่อสารและการทำงานร่วมกันในกลุ่ม ยังช่วยให้การประเมินผลสามารถสะท้อนถึงพัฒนาการและความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนได้อย่างครบถ้วนและเป็นธรรม นั่นคือ การวัดผลสัมฤทธิ์ควรเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่เพียงแต่นับผลลัพธ์สุดท้าย แต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะที่ยั่งยืนและการเติบโตของผู้เรียนในทุกด้าน

ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรี

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรีเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เนื่องจากสามารถสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน และความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรีสามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านผู้เรียน

วรัญญา ศรีวรบุตร (2560) แรงจูงใจและความสนใจของนักเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรีอย่างมีนัยสำคัญ นักเรียนที่มีความสนใจในวิชาดนตรีมักจะแสดงความพยายามและ

ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้มากขึ้น ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงกว่า นอกจากนี้ ความสามารถในการจัดการเวลาและการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอก็เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรี

ณรงค์ฤทธิ์ ลิ้มรุ่งยืนยง (2556) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่เชื่อมั่นในความสามารถของตนเองจะมีแนวโน้มที่จะตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและพยายามบรรลุเป้าหมายนั้น ซึ่งส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น. ในทางกลับกัน นักเรียนที่ขาดความมั่นใจในตนเองอาจหลีกเลี่ยงการเผชิญกับความท้าทายและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำกว่า

2. ปัจจัยด้านครอบครัว

ชัชชาย สุคนธนิยม (2561) สภาพแวดล้อมทางครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรี การสนับสนุนจากผู้ปกครอง เช่น การจัดหาเครื่องดนตรี การส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมดนตรี และการให้กำลังใจ สามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้และฝึกฝนดนตรีมากขึ้น นอกจากนี้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการเรียนรู้ของนักเรียนยังช่วยสร้างแรงจูงใจและความมั่นใจในตนเองของนักเรียนอีกด้วย

3. ปัจจัยด้านครูผู้สอน

วิรากร ธนะกิตติภูมิ (2558) ความสามารถและประสบการณ์ของครูผู้สอนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรีอย่างมาก ครูที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาดนตรีและสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจเนื้อหาและพัฒนาทักษะดนตรีได้ดีขึ้น นอกจากนี้ การใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนยังช่วยกระตุ้นความสนใจและความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ของนักเรียนอีกด้วย

สันติ ยิ้มปลื้ม (2556) ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรี ครูที่สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตรและสนับสนุนให้นักเรียนกล้าแสดงออกจะช่วยให้ นักเรียนมีความมั่นใจในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะดนตรีได้ดียิ่งขึ้น ในทางกลับกัน ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างครูกับนักเรียนอาจทำให้นักเรียนขาดแรงจูงใจและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำกว่า

4. ปัจจัยด้านสื่อการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาดนตรีสามารถช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ สื่อการสอนที่มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเนื้อหาจะช่วยกระตุ้นความสนใจและความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ของนักเรียน นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีในการสอนดนตรี เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือแอป

จากการศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านดนตรีของนักเรียนได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งในด้านผู้เรียน ครอบครัว ครูผู้สอน และสื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านผู้เรียน เช่น ความสนใจ แรงจูงใจ และความมั่นใจในตนเอง มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะและตั้งใจฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน ปัจจัยด้านครอบครัว เช่น การสนับสนุนจากผู้ปกครอง ทักษะที่ดีต่อการเรียนดนตรี รวมถึงฐานะทางเศรษฐกิจก็ล้วนเป็นแรงหนุนให้ผู้เรียนมีโอกาสและทรัพยากรเพียงพอในการเรียนรู้ นอกจากนี้ครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ เข้าใจวิธีการถ่ายทอด และสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนได้ดี ก็มีผลต่อความสำเร็จของนักเรียนอย่างชัดเจน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และท้ายที่สุด สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวัยของผู้เรียน ก็เป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญที่ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยรวม ดังนั้น การเข้าใจและพิจารณาปัจจัยเหล่านี้อย่างรอบด้านจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดนตรีให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

การวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทฤษฎีและการวัดผลสัมฤทธิ์ด้านปฏิบัติในวิชาดนตรี

ในการจัดการเรียนการสอนดนตรี (ณัฐพงศ์ โสวัตร, 2563) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ถือเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยสะท้อนถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในวิชาดนตรีซึ่งมีทั้งองค์ประกอบด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ การวัดผลจึงจำเป็นต้องครอบคลุมทั้งสองมิติ ได้แก่ การวัดผลด้านความเข้าใจทางทฤษฎี เช่น การอ่านโน้ต การวิเคราะห์จังหวะ และองค์ความรู้พื้นฐานด้านโสตทัศนศาสตร์ ตลอดจนการวัดผลด้านปฏิบัติ เช่น การเล่นเครื่องดนตรี การร้องเพลง และการแสดงออกทางดนตรี ซึ่งต้องอาศัยทั้งทักษะทางกายภาพและความรู้สึทางดนตรี การออกแบบการวัดผลในวิชาดนตรีจึงต้องมีความหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและลักษณะของผู้เรียน พร้อมทั้งมีเกณฑ์ที่ชัดเจนในการประเมินผล ดังผู้วิจัยหลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

สุพรรณิ สมมี (2559) กล่าวว่า ความสำคัญของการวัดผลในวิชาดนตรีว่าควรมีทั้งการวัดผลด้านทฤษฎีและปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อประเมินความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน แบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ

1. การใช้แบบทดสอบ Pre-test และ Post-test เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางทฤษฎี
2. การใช้ Rubric เป็นเครื่องมือในการประเมินทักษะปฏิบัติ
3. การประเมินด้วยการแสดงจริง (Performance Assessment) เพื่อสะท้อนความสามารถเชิงสร้างสรรค์

ชไมพร ชื่นพงษ์ (2558) กล่าวว่า การวัดผลควรสะท้อนถึงพัฒนาการของผู้เรียนในทุกระยะ ตั้งแต่ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยต้องมีเครื่องมือที่เหมาะสมทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ดังนี้

1. การออกแบบแบบฝึกหัดควบคู่กับแบบประเมินผล ถือเป็นกลยุทธ์สำคัญในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะในรายวิชาที่ต้องการทั้งความเข้าใจเชิงทฤษฎีและทักษะเชิงปฏิบัติ เช่น วิชาดนตรี เนื่องจากผู้เรียนไม่ได้เพียงแค่จดจำข้อมูล แต่ต้องสามารถนำความรู้ไปใช้จริงในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดแบบฝึกหัดจึงต้องออกแบบให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน และมีระบบการประเมินผลที่สามารถสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างแม่นยำ ครูผู้สอนควรพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ระดับความยากง่าย และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล เพื่อให้การวัดผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยุติธรรม โดยกำหนดองค์ประกอบสำคัญในการออกแบบแบบฝึกหัดควบคู่กับแบบประเมินผล ดังนี้

- 1.1 การตั้งเป้าหมายการเรียนรู้อย่างชัดเจน
- 1.2 การออกแบบแบบฝึกหัดตามลำดับขั้นของความยากง่าย
- 1.3 การเลือกใช้รูปแบบแบบฝึกหัดที่หลากหลาย
- 1.4 การกำหนดเครื่องมือประเมินผลที่เหมาะสม
- 1.5 การจัดช่วงเวลาประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
- 1.6 การบูรณาการกิจกรรมกับการประเมิน

2. การวัดผลสัมฤทธิ์ด้านปฏิบัติโดยใช้การประเมินระหว่างการเรียนรู้

3. การประเมินผลด้านทฤษฎีผ่านการสอบข้อเขียนและแบบวิเคราะห์สถานการณ์

พัชรินทร์ จันทศรี (2561) กล่าวว่า ความสามารถทางดนตรีของนักเรียนไม่ควรประเมินเพียงผลผลิตสุดท้าย แต่ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ตลอดหลักสูตร ได้แก่

1. การใช้ Process-based Assessment ในการประเมินพัฒนาการ การประเมินแบบมุ่งกระบวนการ เป็นการประเมินที่ให้ความสำคัญกับ พัฒนาการของผู้เรียนในระหว่างการเรียนรู้ มากกว่าผลลัพธ์สุดท้ายเพียงอย่างเดียว โดยมุ่งเน้นการสังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วม การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ และการตอบสนองต่อคำแนะนำของครูผู้สอน

1.1 ผู้เรียนจะได้รับการประเมินในแต่ละขั้นตอน เช่น การเตรียมตัวก่อนฝึกซ้อม การฝึกซ้อมอย่างมีระบบ การรับคำแนะนำแล้วปรับปรุง และความสามารถในการสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง

1.2 ข้อมูลจากการประเมินในกระบวนการสามารถนำมาใช้ในการปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล และช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาการระยะยาว

2. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการฝึกฝน การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการประเมินที่ครูสามารถใช้ตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนในชั้นเรียนหรือระหว่างการเรียนรู้ โดยมักใช้แบบบันทึกหรือแบบสังเกต เพื่อให้การประเมินเป็นระบบ

2.1 สิ่งที่เกิดขึ้นได้ เช่น ความตั้งใจในการฝึก ความสม่ำเสมอในการซ้อม ความสามารถในการปฏิบัติตามคำแนะนำ ความมีวินัยในการฝึก

2.2 การใช้วิธีนี้สามารถช่วยให้ครูประเมินพฤติกรรมที่ไม่สามารถเห็นได้จาก ผลสัมฤทธิ์สุดท้าย เช่น ความพยายาม ความมุ่งมั่น และความอดทนในการเรียนรู้

3. การประเมินแบบรวมองค์ประกอบทั้งด้านเทคนิค ความแม่นยำ และการถ่ายทอดอารมณ์ การประเมินด้านปฏิบัติดนตรีที่มีประสิทธิภาพควรประกอบด้วยองค์ประกอบหลากหลาย ไม่เพียงแต่การเล่นโน้ตถูกต้องหรือมีเทคนิคที่ดีเท่านั้น แต่ยังรวมถึง การถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกทางดนตรี

3.1 ด้านเทคนิค: การวางมือที่ถูกต้อง การควบคุมเสียง การใช้เครื่องดนตรีอย่างเหมาะสม

3.2 ด้านความแม่นยำ: การเล่นจังหวะไม่ผิดเพี้ยน การใช้ไดนามิกอย่างถูกต้องตามบทเพลง

3.3 ด้านการถ่ายทอดอารมณ์: การเล่นด้วยความรู้สึก ถ่ายทอดเจตนาอารมณ์ของเพลงให้ผู้ฟังเข้าถึงการประเมินรูปแบบนี้ควรใช้เกณฑ์การให้คะแนน รูบิค (Rubric) ที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจงในแต่ละองค์ประกอบ เพื่อให้ผลการประเมินมีความโปร่งใสและยุติธรรม

อัจฉรา อภิสิทธิ์มนตรี (2557) ให้ความสำคัญกับการออกแบบแบบฝึกและเกณฑ์ประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อให้การวัดผลสามารถสะท้อนความเข้าใจและทักษะของผู้เรียนได้อย่างแม่นยำ ดังนี้

1. การกำหนดระดับความยากของแบบฝึกตามลำดับขั้นของผู้เรียน
2. การใช้แบบประเมินผลแบบ Checklist และ Rating Scale ในด้านปฏิบัติ
3. การเน้นการวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนเพื่อการพัฒนาเฉพาะบุคคล

วรารณ สวงศักดิ์ (2560) กล่าวว่า แนวทางการประเมินผลในวิชาดนตรีว่า ควรมีการบูรณาการกับเทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่ม ซึ่งเป็นแนวทางที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนผ่านกิจกรรมกลุ่มที่หลากหลาย เช่น การฝึกซ้อมร่วมกัน การวิเคราะห์บทเพลงเป็นกลุ่ม หรือการนำเสนอผลงานทางดนตรีร่วมกัน โดยรูปแบบการประเมินนี้ไม่เพียงเน้นการวัดผลสัมฤทธิ์ในด้านความรู้หรือทักษะเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการพัฒนาทักษะด้านสังคม เช่น การแสดงออกทางดนตรี การสื่อสารระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และการคิดวิเคราะห์เชิงดนตรี ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถทั้งในเชิงปฏิบัติและกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การบูรณาการการประเมินผลร่วมกับการเรียนรู้แบบกลุ่มยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง เป็นธรรมชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และปรับปรุงพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเองได้อย่าง

ต่อเนื่อง ทั้งนี้ การออกแบบกิจกรรมและเครื่องมือประเมินผลในลักษณะนี้ควรมีความชัดเจน โปร่งใส และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เพื่อให้การประเมินมีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ

จากการศึกษาการวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทฤษฎีและการวัดผลสัมฤทธิ์ด้านปฏิบัติในวิชาดนตรี ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การประเมินผลในวิชาดนตรีควรบูรณาการกับการเรียนรู้แบบกลุ่ม โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การฝึกซ้อมร่วมกัน การวิเคราะห์บทเพลง หรือการแสดงผลงาน ซึ่งช่วยพัฒนาทั้งทักษะทางดนตรีและทักษะสังคม เช่น การสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการแสดงออก การประเมินในรูปแบบนี้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ควรออกแบบเครื่องมือประเมินให้ชัดเจนและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ได้ผลที่น่าเชื่อถือ

การเปรียบเทียบเชิงลึกระหว่างการวัดผลด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรีถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสะท้อนความก้าวหน้า และคุณภาพของการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้การเรียนรู้ดนตรีมีความซับซ้อนในตัวของมันเอง เพราะนอกจากองค์ความรู้ทางทฤษฎีที่ต้องเข้าใจแล้ว ยังต้องมีทักษะทางปฏิบัติที่สามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การวัดผลในวิชาดนตรีจึงจำเป็นต้องมีทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติควบคู่กัน เพื่อให้ครอบคลุมการประเมินความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน หัวข้อนี้จึงมุ่งเน้นการเปรียบเทียบเชิงลึกระหว่างการวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ เพื่อให้เห็นถึงลักษณะ จุดเด่น ข้อจำกัด และแนวทางการประเมินที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของวิชาดนตรี แบ่งตามหัวข้อ ดังนี้

1. การวัดผลสัมฤทธิ์ด้านทฤษฎี ในวิชาดนตรีเป็นการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และการวิเคราะห์ข้อมูลทางดนตรีของผู้เรียน โดยเนื้อหาที่มักถูกประเมิน เช่น โน้ตดนตรี อัตราจังหวะ โครงสร้างเพลง ประวัติดนตรี และทฤษฎีพื้นฐานอื่น ๆ รูปแบบการวัดผลที่มักเป็นแบบทดสอบ ข้อเขียน ได้แก่ ข้อสอบปรนัย อัตนัย หรือแบบฝึกหัดวิเคราะห์โน้ต ข้อดีของการวัดผลลักษณะนี้คือสามารถตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนได้ชัดเจน ใช้เครื่องมือประเมินที่มีความเที่ยงตรง และประเมินผลได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม การวัดผลแบบทฤษฎีมักไม่สามารถสะท้อนความสามารถในการประยุกต์ใช้หรือการถ่ายทอดทางดนตรีของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง (อุทัย รัตนเศรษฐ, 2557)

2. การวัดผลด้านปฏิบัติในวิชาดนตรีเป็นการประเมินความสามารถในการเล่นเครื่องดนตรี ร้องเพลง หรือการแสดงออกทางดนตรีของผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมจริง เช่น การแสดงเดี่ยว การซ้อมกลุ่ม หรือการบรรเลงร่วมวง รูปแบบการประเมินมักใช้เกณฑ์การให้คะแนน แบบประเมิน การสังเกต และการสอบปฏิบัติแบบมีผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจะช่วยประเมินองค์ประกอบสำคัญ เช่น ความแม่นยำทางจังหวะ เทคนิคการเล่น การถ่ายทอดอารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ ข้อดีของการวัดผลลักษณะนี้คือสามารถสะท้อนทักษะและศักยภาพที่แท้จริงของผู้เรียน และช่วยให้นักเรียนได้

ฝึกซ้อมตามเป้าหมายชัดเจน อย่างไรก็ตาม การประเมินผลปฏิบัติต้องใช้เวลา มีความยุ่งยากในการจัดการ และอาจมีความลำเอียงของผู้ประเมินหากไม่มีเกณฑ์ที่ชัดเจน (วรารณ สวงศักดิ์, 2560)

3. การเปรียบเทียบเชิงลึก เมื่อเปรียบเทียบการวัดผลทั้งสองด้าน พบว่าแต่ละด้านมีจุดเด่น จุดด้อย และวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน การวัดผลด้านทฤษฎีเน้นความเข้าใจเชิงแนวคิดและองค์ความรู้ ขณะที่การวัดผลด้านปฏิบัติเชื่อมโยงกับทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์จริง โดยการเปรียบเทียบสามารถจำแนกได้เป็นประเด็น ดังนี้

3.1 วัตถุประสงค์: ทฤษฎีเน้นความรู้ / ปฏิบัติเพื่อวัดทักษะ

3.2 เครื่องมือ: ทฤษฎีใช้ข้อสอบ / ปฏิบัติใช้ Rubrics หรือแบบสังเกต

3.3 ความแม่นยำ: ทฤษฎีสามารถควบคุมความแม่นยำได้สูงกว่าเพราะใช้เครื่องมือมาตรฐาน แต่ปฏิบัติขึ้นกับดุลยพินิจของผู้ประเมิน จำเป็นต้องมีเกณฑ์ที่โปร่งใสและการฝึกอบรมผู้ประเมินอย่างสม่ำเสมอ (ภัทราวดี พัวพัฒนกุล, 2555)

3.4 ความครอบคลุม: ปฏิบัติสะท้อนภาพรวมทักษะ ทฤษฎีเน้นรายละเอียดเฉพาะทาง

3.5 ผลลัพธ์: ทฤษฎีบ่งบอกความเข้าใจ ปฏิบัติแสดงความสามารถจริง

จากการศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การศึกษาเปรียบเทียบพบว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรีไม่สามารถพึ่งพาเพียงด้านใดด้านหนึ่งได้ เนื่องจากทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติต่างก็มีบทบาทในการส่งเสริมความเข้าใจและทักษะของผู้เรียนในมิติที่ต่างกัน ดังนั้นการวัดผลที่มีประสิทธิภาพควรผสมผสานทั้งสองรูปแบบอย่างเหมาะสม เช่น การประเมินผลในรายวิชาดนตรี ควรมีทั้งข้อสอบทฤษฎีเพื่อประเมินความเข้าใจเชิงแนวคิด และการสอบปฏิบัติเพื่อประเมินทักษะการเล่นดนตรี นอกจากนี้การใช้เกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรมจะช่วยให้ผลการประเมินน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

สุชาติ สุภาพ (2560) กล่าวว่า ความพึงพอใจคือความรู้สึกพึงพอใจหรือยินดีที่เกิดจากการประเมินว่าได้รับสิ่งตอบสนองที่ตรงกับความคาดหวัง ไม่ว่าจะเป็นทางด้านคุณภาพของการบริการ บรรยากาศ หรือผลลัพธ์จากกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง

ปิยะวดี จันทร์กลั่น (2562) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการประเมินผลของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในบริบทของการเรียนการสอน เพราะสะท้อนถึงประสบการณ์ของผู้เรียนต่อกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งหากผู้เรียนมีความพึงพอใจสูง มักจะมีแนวโน้มในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น

รัตนภรณ์ สุภักควณิช (2561) กล่าวว่า ความพึงพอใจเกี่ยวข้องโดยตรงกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น ภายหลังจากการเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริง หากสิ่งที่ได้รับสูงกว่าหรือเท่ากับ ความคาดหวัง จะทำให้เกิดความพึงพอใจในระดับสูง ในขณะที่หากได้รับน้อยกว่าความคาดหวังจะ เกิดความไม่พึงพอใจ

ศศิธร แสงวณิช (2563) ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจไม่ใช่เพียงแค่ความรู้สึกเชิงบวก เท่านั้น แต่ยังเป็นตัวแปรที่สะท้อนถึงคุณภาพการให้บริการหรือการจัดการเรียนการสอนอย่าง ครบคลุม จึงมักถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงคุณภาพในด้านต่าง ๆ

ธนกร บุญมาก (2564) กล่าวว่า ความพึงพอใจมีองค์ประกอบหลายด้าน เช่น ความพึงพอใจ ด้านเนื้อหา การจัดการเรียนการสอน บรรยากาศ และปฏิสัมพันธ์กับครู ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ควร ได้รับการพิจารณาอย่างรอบด้านเพื่อสะท้อนภาพรวมของคุณภาพทางการศึกษาอย่างแท้จริง

จากการศึกษาข้อมูลความหมายของความพึงพอใจ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกยินดีหรือยอมรับที่เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่ตรงกับหรือเกินความคาดหวัง โดย เกี่ยวข้องกับทั้งด้านเนื้อหา การสอน บรรยากาศ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ความพึงพอใจจึงเป็น ตัวชี้วัดสำคัญในการประเมินคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการ ปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

บุญชม ศรีสะอาด (2557) ให้ความเห็นว่า ความพึงพอใจคือภาวะของความรู้สึกที่เกิดจากการ เปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริง หากผลลัพธ์ตรงหรือเกินความคาดหวังจะทำให้เกิด ความพึงพอใจ และถือเป็นดัชนีหนึ่งของคุณภาพทางการศึกษา

ประเวศ อุตตะมะเวทิน (2559) ได้นำเสนอแนวคิดตามทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory) โดยอธิบายว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนเกิดจากการคาดหวังถึงผลลัพธ์ที่ตนจะได้รับ หากผู้เรียนเชื่อว่าการเรียนจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ดี เช่น ความรู้ ความสามารถ หรือโอกาสในการเรียน ต่อ ก็จะมีแรงจูงใจและความพึงพอใจต่อการเรียนรู้มากขึ้น

พรณี สวนเพลง (2560) ได้เสนอแนวคิดตามทฤษฎีการรับรู้คุณค่า (Perceived Value Theory) โดยมองว่าความพึงพอใจเกิดจากการประเมินคุณค่ารวมของประสบการณ์ที่ได้รับ เช่น เนื้อหาวิชา วิธีการสอน ทักษะคิดของครู และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ หากคุณค่าเหล่านี้ตอบสนองต่อ ความต้องการของผู้เรียน ก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจสูง

นฤมล วงศ์สุวรรณ (2562) ได้เสนอกรอบแนวคิดความพึงพอใจในเชิงพฤติกรรม ซึ่งอธิบายว่า ความพึงพอใจส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน เช่น ความตั้งใจเรียน การมีส่วนร่วม และการแสดงออก ทางบวกต่อการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสะท้อนกลับไปยังครูผู้สอนและพัฒนาการเรียนการสอนได้

ซุติมา กาญจนเกตุ (2564) ได้เสนอแนวคิดจากทฤษฎีคุณภาพการบริการ (SERVQUAL) มาปรับใช้ในการด้านการศึกษา โดยระบุว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนขึ้นอยู่กับ 5 มิติ ได้แก่ ความเชื่อถือได้ การตอบสนอง ความมั่นใจ การเอาใจใส่ และลักษณะทางกายภาพ ซึ่งเมื่อนำมาประเมินการสอน จะช่วยให้สามารถพัฒนาให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียนได้ดีขึ้น

สรุปแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจมีหลากหลายมุมมอง โดยส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปที่การเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังของผู้เรียนกับสิ่งที่ได้รับจริง หากได้รับประสบการณ์ที่ดี ตรงตามเป้าหมายหรือค่านิยมของผู้เรียน ก็จะส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งสิ่งนี้ไม่เพียงแค่สะท้อนคุณภาพของการเรียนการสอนเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ และสามารถนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

จุฑามาศ แสงอรุณ (2561) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก ที่ส่งผลต่อ ความพึงพอใจของนักเรียน จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกพึงพอใจต่อการเรียนรู้มากขึ้น ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาวิชา (Content) เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการสอนต้องมีความสำคัญและทันสมัย โดยการเลือกเนื้อหาควรให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน และควรเชื่อมโยงกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ โดยเฉพาะในวิชาดนตรี เนื้อหาต้องสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ และควรมีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่ครบถ้วน ทั้งในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ เช่น การเรียนรู้เรื่องทฤษฎีดนตรีร่วมกับการฝึกฝนเครื่องดนตรี หรือการวิเคราะห์เพลง เป็นต้น
2. ความสามารถของผู้สอน (Teacher's Competence) ความสามารถของผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียน ผู้สอนต้องมีความรู้ ความสามารถในการสอนเนื้อหาวิชานั้น ๆ และสามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งมีทักษะในการบริหารจัดการชั้นเรียน การปรับตัวให้เข้ากับนักเรียนแต่ละคน และสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่เหมาะสมและน่าสนใจ เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และช่วยให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. วิธีการสอน (Teaching Method) วิธีการสอนมีความสำคัญมากในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การเลือกใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสม เช่น การสอนในรูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่ม (Cooperative Learning) หรือการใช้เทคนิค Active Learning ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจและเรียนรู้ได้ดีขึ้น โดยเฉพาะในวิชาดนตรีที่ต้องการการปฏิบัติจริง เช่น การฝึกซ้อมร่วมกัน หรือการประเมินผลการเล่นดนตรีร่วมกับกลุ่ม เป็นต้น

4. สื่อการเรียนรู้ (Learning Resources) สื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในการสอน เช่น วัสดุ อุปกรณ์ หรือเทคโนโลยี จะช่วยเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สื่อที่มีคุณภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นและทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในวิชาดนตรี สื่อการเรียนรู้เช่น เครื่องดนตรี โน้ตดนตรี คลิปวิดีโอการแสดง หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนรู้การเล่นดนตรี สามารถเพิ่มความเข้าใจและช่วยเสริมทักษะให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

อัจฉรา ปันทอง (2560) กล่าวว่า ปัจจัยทางจิตวิทยา เช่น แรงจูงใจภายใน ความคาดหวัง และทัศนคติที่ดีของผู้เรียน มีอิทธิพลอย่างมากต่อระดับความพึงพอใจ หากผู้เรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจนและความสนใจในเนื้อหา ก็จะสามารถส่งผลเชิงบวกต่อประสบการณ์การเรียนรู้โดยรวมได้

วิไลวรรณ แสงสุข (2559) ได้ชี้ให้เห็นถึง ปัจจัยด้านบรรยากาศในห้องเรียน ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักเรียน โดยระบุว่าปัจจัยเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและสร้างความรู้สึที่ดีในกระบวนการเรียนการสอน ปัจจัยที่กล่าวถึงประกอบด้วย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (Teacher-Student Relationship) ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียนมีผลอย่างมากต่อความพึงพอใจในการเรียนการสอน ครูที่มีความเข้าใจในผู้เรียนและสามารถสร้างความเชื่อมั่นได้ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจและมั่นใจในการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและการสนับสนุนจากครูทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามีค่าสำคัญในชั้นเรียน ซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่มากขึ้น และทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน

2. ความเป็นกันเอง (Teacher's Approachability) ครูที่สามารถเป็นมิตรและเข้าถึงได้ง่าย จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน นักเรียนจะรู้สึกสบายใจในการถามคำถามและขอคำแนะนำจากครู ซึ่งสามารถทำให้การเรียนรู้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่เครียด การที่ครูมีลักษณะเป็นกันเองจะช่วยให้นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนไม่ใช่เรื่องยากหรือไม่เป็นมิตร ทำให้กระบวนการเรียนการสอนเกิดความเป็นธรรมชาติและมีความสนุกสนาน

3. การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมชั้น (Peer Support) การสนับสนุนจากเพื่อนร่วมชั้นเรียนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความพึงพอใจและการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะในกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่ม การมีเพื่อนร่วมชั้นที่ช่วยเหลือและสนับสนุนกันและกัน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสามารถกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ และช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ความสะดวกสบายในสถานที่เรียน (Learning Environment Comfort) สภาพแวดล้อมทางกายภาพของห้องเรียนก็มีความสำคัญต่อความพึงพอใจของนักเรียน โดยเฉพาะเรื่องของความสะดวกสบาย เช่น ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การจัดที่นั่งที่เหมาะสม การควบคุมอุณหภูมิในห้องเรียนให้พอเหมาะ และการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยหรือเครื่องมือ

ที่ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปได้อย่างราบรื่น สถานที่เรียนที่ดีและสะดวกสบายทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พงษ์ศักดิ์ บุญเพ็ง (2563) เสนอว่าปัจจัยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีส่วนช่วยกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วม ส่งผลต่อการรับรู้ประสบการณ์ที่ดี และทำให้เกิดความพึงพอใจต่อบทเรียนและครูผู้สอน

ศิริพร จันทรงค์ (2564) ระบุว่า การประเมินผลและการให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์จากครูผู้สอน เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมความพึงพอใจของผู้เรียน เพราะทำให้รู้สึกถึงความก้าวหน้าและคุณค่าในตนเอง ซึ่งส่งผลต่อทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจ ผู้วิจัยสรุปว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนได้รับอิทธิพลจากหลากหลายปัจจัย ทั้งด้านเนื้อหา วิธีการสอน สภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ในห้องเรียน และแรงจูงใจภายในตนเอง รวมถึงการประเมินผลที่สร้างสรรค์ ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการรับรู้ประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญในการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเอกสารประกอบการเรียนการสอน พบว่าผู้วิจัยหลายท่านได้พัฒนาเอกสารประกอบการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ และนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ผลลัพธ์ที่ได้ชี้ให้เห็นว่าเอกสารเหล่านั้นสามารถส่งเสริมการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการออกแบบและใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอนที่เหมาะสมในการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ดังนี้

ณัฐธิดา ศิริรัตน์ตระกูล (2562) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการอ่านโน้ตดนตรีสากล ด้วยกิจกรรมเกม MUSIC LAND ของนักเรียนที่เรียนกิจกรรมคีย์บอร์ด โรงเรียนราชินีและศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ที่เรียนกิจกรรมคีย์บอร์ด ที่มีต่อเกม MUSIC LAND ผลจากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนการอ่านโน้ตดนตรีสากล ด้วยกิจกรรมเกม MUSICLAND มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อเกม MUSIC LAND อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) เท่ากับ 4.82 และคะแนนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.19

ณิชนันท์ จูด้วง (2565) 1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องนิราศภูเขาทอง ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA MODEL ร่วมกับเกม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง นิราศภูเขาทองโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA Model ร่วมกับเกม เป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 70 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนวรรณคดีเรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA MODEL ร่วมกับเกม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนทุ่งโพธิ์ทะเลพิทยฯ จำนวน 1 ห้อง 36 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) ผลวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง นิราศภูเขาทองโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA Model ร่วมกับเกม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 25.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.22 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA Model ร่วมกับเกม ผลการทดสอบค่า t-test เท่ากับ 12.38 คิดเป็นร้อยละ 85.28 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3) ผลคะแนนความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA Model ร่วมกับเกม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.= 0.19 อยู่ในระดับมาก

ธวัชชัย พิชัยยันต์ (2565) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี รายวิชาทฤษฎีโน้ตร้องโน้ต โดยใช้ชุดการสอน เรื่อง ทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ที่สร้างขึ้น ตามแนวคิดการสอนแบบโคตาย 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอน ทฤษฎีโน้ตดนตรีสากล ตามแนวคิดการสอนแบบโคตาย ผลจากการวิจัย พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนคือ 9.65 และ คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนคือ 21.18 ซึ่งเมื่อนำคะแนนก่อนเรียนและ หลังเรียนมาทำการวิเคราะห์ พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ 34.79 แสดงให้เห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนที่ถูก พัฒนาขึ้น พบว่า ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (= 4.41) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดผล ให้ผลความพึงพอใจสูงสุด คือ = 4.63 ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนรู้เป็นด้านที่มีระดับความพึงพอใจต่ำสุด คือ = 4.11 อยู่ในระดับมาก

พงศ์ธาริน ฉ่ำสุภาพ (2566) 1. ได้ศึกษาทักษะในการอ่านโน้ตสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีของซูซูกิกับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 2. เปรียบเทียบทักษะในการเล่นเปียโนระดับต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีของซูซูกิกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีของซูซูกิมีทักษะในการอ่านโน้ตสากลไม่สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีของซูซูกิมีทักษะในการเล่นเปียโนระดับต้นสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรวิศ ถาวรพฤษ (2560) 1. ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้วิชาทักษะการผลิตดนตรี 2 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) 2. เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) หลังได้รับการจัดการเรียนรู้วิชาทักษะการผลิตดนตรี 2 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในวิชาทักษะการผลิตดนตรี 2 กลุ่มที่ 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 แขนงวิชาการผลิตดนตรี วิทยาลัยดนตรี มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 15 คน ผลวิจัยพบว่า 1. นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการผลิตดนตรี 2 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2. นักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ในคำถามเชิงบวก อยู่ในเกณฑ์ระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.13$) (SD=0.63) พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีเจตคติในข้อการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สอนให้ข้าพเจ้านำความรู้ที่ได้ในห้องเรียนมาปรับใช้ในสถานการณ์จริงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) (SD=0.63) และในคำถามเชิงลบ อยู่ในเกณฑ์ระดับไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 4.20$) (SD = 0.60) พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองมีเจตคติในข้อการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ทำให้ข้าพเจ้าไม่ยากเรียนวิชา Production Skills 2 มากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) (SD = 0.50)

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า แนวคิดโมเดลชิปปา (CIPPA Model) เป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติจริง การมีปฏิสัมพันธ์ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งเหมาะกับวิชาดนตรีที่เน้นทักษะทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ขณะเดียวกัน การอ่านโน้ตดนตรีสากล ถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่นักเรียนหลายคนยังขาดความเข้าใจและทักษะที่เพียงพอทำให้เกิดข้อจำกัดในการเรียนวิชาเอกเครื่องดนตรี งานวิจัยหลายชิ้นจึงเน้นการพัฒนา ชุดการสอน ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการอ่านโน้ตและจังหวะได้ง่ายขึ้น และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จึงส่งผลให้ การเลือกทำวิจัยโดยพัฒนาชุดการสอนการอ่านโน้ตดนตรีสากลตามแนวคิดโมเดลชิปปา (CIPPA Model) จึงตอบโจทย์ทั้งในด้านการส่งเสริมทักษะพื้นฐานของนักเรียน และการออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้การเรียนรู้มีส่วนร่วมและยั่งยืน ซึ่งเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนสายวิชาชีพดนตรีในระดับมัธยมศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้รูปแบบ การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) แบบ (One Group Pretest-Posttest Design) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบ โมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปที่มี ต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบ โมเดลชิปปา (CIPPA Model)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 11 คน กลุ่มสาระ ดนตรีสากล ภาคเรียนที่ 2 ในปีการศึกษา 2568 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากนักเรียนในรายวิชาดนตรีสากล 1 และมีความพร้อมในการเข้าร่วมการ ทดลองตลอดระยะเวลาการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ซึ่งประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ แบบฝึกหัด และสื่อประกอบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3.1 โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ของชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

หน่วยการเรียนรู้/แผน	เรื่อง	ชั่วโมง
หน่วยที่ 1	พื้นฐานการอ่านโน้ตสากล	2
แผนการเรียนรู้ที่ 1	ระบบบันทึกลีขึงโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น	1
แผนการเรียนรู้ที่ 2	ตัวโน้ตและตัวหยุด	1
หน่วยที่ 2	จังหวะและการอ่านโน้ตเบื้องต้น	5
แผนการเรียนรู้ที่ 3	การอ่านโน้ตในจังหวะพื้นฐาน	1
แผนการเรียนรู้ที่ 4	เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป	2
แผนการเรียนรู้ที่ 5	เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ต	2
หน่วยที่ 3	Major Scale	3
แผนการเรียนรู้ที่ 6	เครื่องหมายแปลงเสียง	1
แผนการเรียนรู้ที่ 7	C major	2
หน่วยที่ 4	การประยุกต์ใช้	2
แผนการเรียนรู้ที่ 8	มินิคอนเสิร์ต	2
	รวม	12

จากตารางที่ 3.1 ทำการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด 12 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ (คาบละ 1 ชั่วโมง) รวม 6 สัปดาห์

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาทั้งก่อนและหลังการเรียน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบ ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัด ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน และด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน โดยมีข้อคำถามแบบตัวเลือก 5 ระดับ (Likert scale) ดังนี้

ระดับ 5 คะแนน	หมายถึง มีความพึงพอใจ มากที่สุด
ระดับ 4 คะแนน	หมายถึง มีความพึงพอใจ มาก
ระดับ 3 คะแนน	หมายถึง มีความพึงพอใจ ปานกลาง
ระดับ 2 คะแนน	หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อย
ระดับ 1 คะแนน	หมายถึง มีความพึงพอใจ น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูล

1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนดนตรีสากล

1.2 ศึกษาการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

1.3 ผู้วิจัยได้กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้อย่างชัดเจน จัดเรียงลำดับสาระของบทเรียนอย่างเป็นขั้นตอนจากเนื้อหาพื้นฐานไปสู่เนื้อหาที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน

2. การสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

2.1 ศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างเหมาะสม

2.2 ศึกษากระบวนการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมถึงพิจารณารายละเอียดองค์ประกอบต่าง ๆ ทำการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านดนตรี เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

2.3 ศึกษาหลักการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโมเดลชิปปา (CIPPA Model) เพื่อนำแนวคิดสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้นี้มาประยุกต์ใช้ในการออกแบบและพัฒนาชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการคิดวิเคราะห์ การฝึกปฏิบัติ และการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาดนตรีสากล 1 เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง ทั้งสิ้น 6 สัปดาห์

2.5 ผู้วิจัยได้นำเสนอชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ที่พัฒนาขึ้นแล้วต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลัก เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำผลจากการพิจารณาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาให้ชุดการสอนมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.6 เมื่อชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นตามแนวคิดโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจนมีความเหมาะสมเบื้องต้นแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอน โดยมุ่งประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมและสื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล ซึ่งมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญผู้ทำหน้าที่ประเมิน ดังต่อไปนี้

2.6.1 นายไพรัตน์ แสงทอง อาจารย์ประจำหลักสูตรดนตรีศึกษา วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรีศึกษา

2.6.2 จ.ส.อ. สมาน รักจันทร์ ข้าราชการบำนาญ โรงเรียนวัดดอนทอง ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญด้านทฤษฎีดนตรีสากล

2.6.3 นายไพศาล ศรีชัยทุ่ง อาจารย์ประจำด้านวัดผลกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

ซึ่งประเมินในรูปแบบของ Rating Scale โดยกำหนดมาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยมีเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

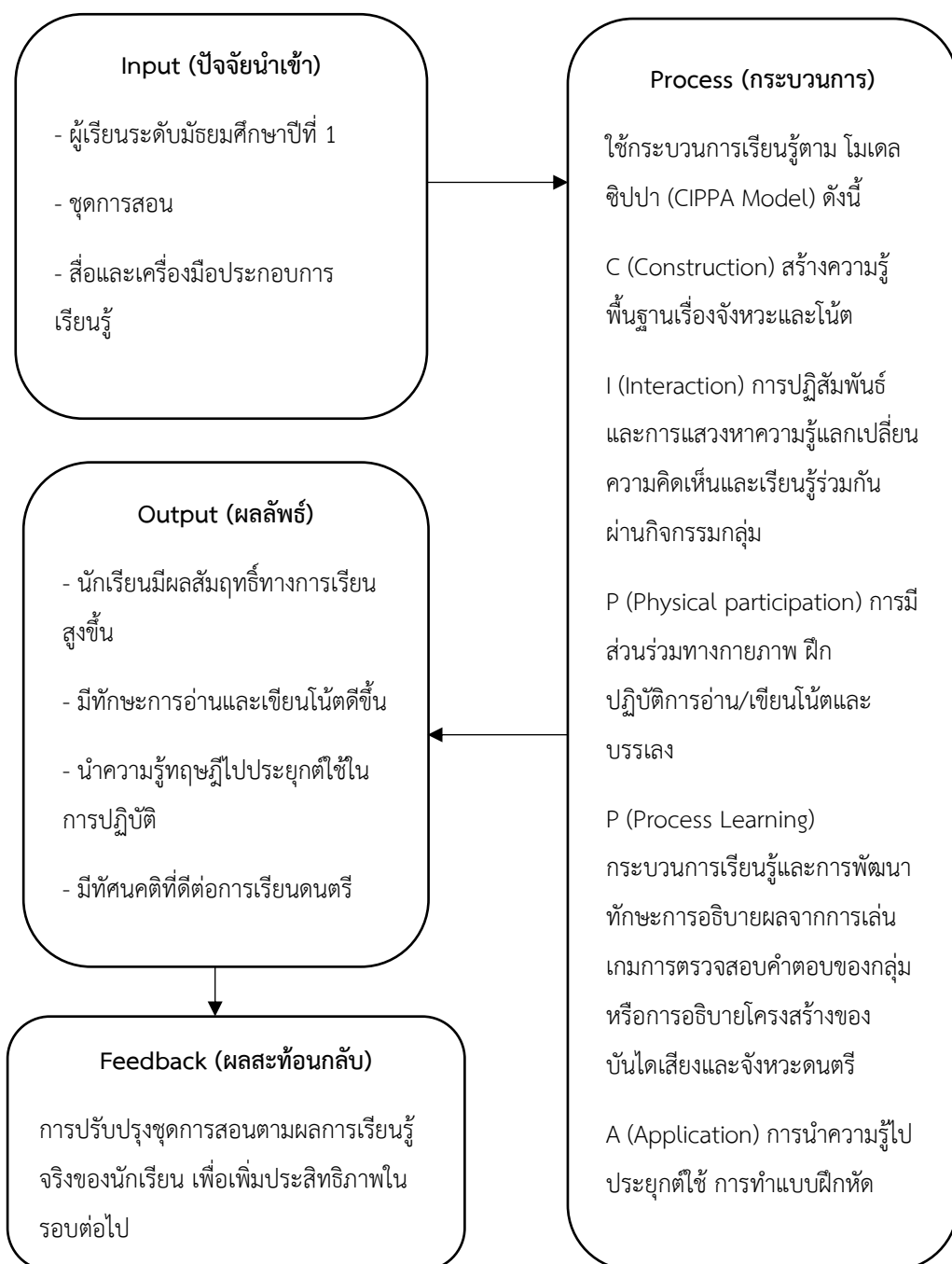
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.7 เมื่อสิ้นสุดกระบวนการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำผลสะท้อนจากการพิจารณาประมวล วิเคราะห์ และปรับปรุงองค์ประกอบของชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นตามแนวคิดโมเดลชิปปา (CIPPA Model) โดยอ้างอิงเกณฑ์การประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งหัวข้อที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่ามีความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ และมีคุณภาพเพียงพอสำหรับเข้าสู่ขั้นตอนการทดลองใช้ (Try out) ต่อจากนั้นจึงนำฉบับที่ผ่านการปรับปรุงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณากลับกรองอีกครั้ง สำหรับรับรองความเหมาะสมในเชิงคุณภาพและความสอดคล้องของชุดการสอน ก่อนนำไปใช้จริงในกระบวนการจัดการเรียนรู้

2.8 ดำเนินการทดลองใช้ (Try Out) ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลเมืองจันทบุรี 2 ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียนที่มีช่วงอายุ ระดับชั้น และพื้นฐานการเรียนรู้ใกล้เคียงกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของวิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี โดยใช้เป็นกลุ่มทดลองคนละกลุ่มกับตัวอย่างหลัก เพื่อประเมินความเข้าใจในเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา ลำดับขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา รวมถึงระดับความยากง่ายของกิจกรรมและแบบฝึกในชุดการสอน ทั้งนี้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการทดลองใช้ดังกล่าวได้นำมาวิเคราะห์ ปรับปรุง และแก้ไขรายละเอียดของชุดการสอนให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2.9 สร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) จนได้ชุดการสอนที่ผ่านการปรับปรุงและตรวจสอบคุณภาพอย่างสมบูรณ์ เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานวิจัยต่อไป

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการพัฒนาชุดการสอนดนตรีสากลโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model)

3. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model)

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น

3.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model)

3.2.1 ใช้ข้อสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยยึดหลักสูตร เพื่อให้แบบทดสอบมีความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity)

3.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และการวัดผล จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ภาษาที่ใช้ และดัชนีความสอดคล้องของข้อสอบ โดยใช้เกณฑ์ กำหนดความคิดเห็น ดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ และสรุปผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ หากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ชี้ให้เห็นว่ามีความเที่ยงตรงของเนื้อหา และทำการปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญต่อไป

3.4 นำผลการทำแบบทดสอบของนักเรียนทั้งหมดตรวจให้คะแนน ดังนี้ นำคะแนนที่ได้มาหาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) เป็น รายข้อ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (P)

3.5 นำแบบทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson)

0.80 - 1.00 = มีความเชื่อมั่นได้สูงมาก

0.60 - 0.79 = มีความเชื่อมั่นได้ค่อนข้างสูง

$0.40 - 0.59$ = มีความเชื่อมั่นได้ปานกลาง

$0.20 - 0.39$ = มีความเชื่อมั่นได้ต่ำ

$0.01 - 0.19$ = มีความเชื่อมั่นได้ต่ำมาก

3.6 ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น มาใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.1 ทบทวนหลักการ แนวความคิดเชิงทฤษฎี และกระบวนการพัฒนาเครื่องมือ ประเมินความพึงพอใจ พร้อมทั้งสืบค้นสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการออกแบบ แบบสอบถามสำหรับประเมินความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดการสอน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล เบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model)

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับแก้ให้เกิด ความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับแก้ไขแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเที่ยงตรง ประเมินในรูปแบบของ IOC โดยกำหนดมาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

4.5 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่า IOC จากนั้น ผู้วิจัยทำการคัดเลือกข้อที่มีค่ามากกว่า 0.5 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อทำการปรับแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจ ก่อนนำไปทดลองใช้

4.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่อยู่นอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมายในการเก็บข้อมูลจริง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแบบประเมิน และปรับปรุงแก้ไขต่อไป

4.7 ได้แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยต่อไป

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปตรวจหาความเหมาะสมและประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1) ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ทำการประเมิน ประสิทธิภาพของชุดการสอน หาความเที่ยงตรง และความสอดคล้องของเนื้อหา ซึ่งประเมินในรูปแบบของ Rating Scale โดยกำหนดมาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยมีเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ดำเนินการประเมินคุณภาพของ ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาและตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนใน

5 ด้านหลัก ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.67 ด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.33 ด้านการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.33 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.67 และด้านการวัดและประเมินผล ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.28 แปลว่า คุณภาพชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) หาความเที่ยงตรง และความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of item objective congruence-IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยข้อคำถามและความสอดคล้องจะต้องมีค่า ความเที่ยงตรงและสอดคล้องไม่น้อยกว่าค่าเฉลี่ย 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเครื่องมือวิจัยมีประสิทธิภาพ โดยค่า IOC ของแบบทดสอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 แสดงว่าเครื่องมือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสามารถนำไปใช้ได้ กำหนดมาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ได้รับการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและวัตถุประสงค์การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ผลการตรวจสอบพบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ที่กำหนดให้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามหรือเนื้อหาที่มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ดังนั้น แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ดังกล่าวจึงมีความถูกต้องและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้

3) แบบสอบถามความพึงพอใจ หาความเที่ยงตรง และความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of item objective congruence-IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยข้อคำถามและความสอดคล้องจะต้องมีค่า ความเที่ยงตรงและสอดคล้องไม่น้อยกว่าค่าเฉลี่ย 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าเครื่องมือวิจัยมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดมาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

+1 หมายถึง เห็นด้วย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจ

-1 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

แบบประเมินความพึงพอใจ ได้รับการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและ
วัตถุประสงค์การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง
ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ผลการตรวจสอบพบว่า
มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ ยอมรับได้ตามเกณฑ์ (บุญชม
ศรีสะอาด, 2554) ที่กำหนดให้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามหรือเนื้อหา
มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ดังนั้นแบบประเมินความพึงพอใจ
ดังกล่าวจึงมีความถูกต้องและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ดำเนินงานตามแนวทางการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลอง
กลุ่มเดียวที่มีการวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545) ซึ่งมีรายละเอียดของ
การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 3.2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
E	T1	X	T2

ความหมายของสัญลักษณ์

E	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างในการทดลอง
T1	หมายถึง	การทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
X	หมายถึง	การเรียนรู้ผ่านชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น
T2	หมายถึง	การทดสอบหลังเรียน (Posttest)

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและออกแบบชุดการสอน
2. นำชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาและปรับปรุง
3. สร้างเครื่องมือและพัฒนาแบบทดสอบ และแบบสอบถามความพึงพอใจ
4. ทดลองใช้เครื่องมือในกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
5. ดำเนินการเก็บข้อมูลจริง โดยมีขั้นตอนดังนี้:
 ก่อนดำเนินกิจกรรมใน สัปดาห์ ที่ 1 : ทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
 สัปดาห์ที่ 1-6 : เริ่มการสอนด้วยชุดการสอนตาม โมเดลชิปปา (CIPPA Model)
 หลังดำเนินกิจกรรมใน สัปดาห์ที่ 6 : ทดสอบหลังเรียน (Posttest) และตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ
6. วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน โดยใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปจันทบุรี โดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed-Ranks Test
2. ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D.$ ของคะแนนรายด้านและรายข้อ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้แก่

- 1) หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของชุดการสอน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน หลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยพิจารณาจาก ความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545)

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์และเนื้อหา
	ΣR	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชาทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2) ค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความยากง่าย (P) ควรอยู่ระหว่าง 0.20 ขึ้นไป โดยใช้สูตรการคำนวณดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	ความยากง่ายของข้อสอบ
	R	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก
	N	แทน	จำนวนนักเรียนที่สอบทั้งหมด

3) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Index: r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้เพื่อพิจารณาความสามารถของข้อคำถามในการจำแนกระหว่างผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยกำหนดเกณฑ์ว่าข้อคำถามที่เหมาะสมควรมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จึงจะถือว่าสามารถใช้วัดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การคำนวณค่าอำนาจจำแนกใช้สูตร ดังต่อไปนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545)

$$r = \frac{R_u - R_L}{N}$$

r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
R_u	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนสูง
R_L	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มคะแนนต่ำ
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

4) ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ก่อนเรียนและหลังเรียน ทำการตรวจสอบโดยใช้วิธีของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Method) ซึ่งเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับแบบทดสอบแบบปรนัยที่มีคำตอบถูก-ผิด โดยกำหนดเกณฑ์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบควรมีค่า ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป จึงถือว่ามีความเชื่อถือได้ ในการคำนวณครั้งนี้ใช้สูตร KR-20 ดังต่อไปนี้

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่งๆ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่งๆ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

สถิติที่ใช้ในการทดลอง

1) หาค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{\sum f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2) หาค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตรดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดของกลุ่ม

n แทน จำนวนของคะแนนในกลุ่ม

3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้ (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2545)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง

x แทน ค่าของข้อมูลแต่ละตัว

$\sum x_i$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

x แทน ความถี่ของข้อมูลแต่ละชั้น

n แทน จำนวนของข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

4) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มเดียวกัน ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีลักษณะเป็นคู่สัมพันธ์กัน จากนั้นจึงนำค่าที่ได้มาคำนวณตามสูตรของ Wilcoxon Signed-Rank Test ดังนี้

สูตร $D = Y - X$

เมื่อ D แทน ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน

X แทน คะแนนของการทดสอบก่อนเรียน

Y แทน คะแนนของการทดสอบหลังเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 11 คน ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) หลังจากดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบการอธิบายเชิงความหมาย เพื่อให้เห็นภาพรวมของผลลัพธ์อย่างเป็นระบบ โดยแบ่งการนำเสนอผลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

ตอนที่ 3 ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

ตอนที่ 1 ผลการสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจด้านพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากลของผู้เรียนให้สามารถอ่านและเขียนโน้ตดนตรีได้อย่างถูกต้อง เป็นการเสริมสร้างทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนดนตรี

สากล ทั้งในด้านการรับรู้สัญลักษณ์ทางดนตรี การตีความระดับเสียงและจังหวะ ตลอดจนการถ่ายทอดความคิดทางดนตรีผ่านการเขียนโน้ตได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีกับการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะทางดนตรีในระดับที่สูงขึ้น

ผลการพัฒนาพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้จำนวน 4 หน่วย ได้แก่ 1) พื้นฐานการอ่านโน้ตสากล 2) จังหวะและการอ่านโน้ตเบื้องต้น 3) บันไดเสียงเมเจอร์ (Major Scale) 4) การประยุกต์ใช้ โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 8 แผน ครอบคลุมระยะเวลาเรียนทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง แต่ละแผนประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ สารสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ ชิ้นงานหรือภาระงาน การวัดและประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และแบบทดสอบท้ายแผน ชุดการสอนดังกล่าวได้รับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ซึ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เป็นสำคัญ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วย (C) การปฏิสัมพันธ์และการแสวงหาความรู้ (I) การมีส่วนร่วมทางกายภาพ (P) กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะ (P) และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (A) ในสถานการณ์จริง

ผลการประเมินคุณภาพของชุดการสอน ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของชุดการสอนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อและการนำเสนอ และด้านการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า ผลการประเมินปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

ข้อ	รายการข้อคำถาม	คุณภาพของชุดการสอน		ผลการประเมิน
		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้				
1	วัตถุประสงค์การเรียนรู้ของชุดการสอนสอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตร	5.00	0.00	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์สามารถชี้วัดทักษะทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติได้	4.67	0.58	มากที่สุด
3	วัตถุประสงค์เหมาะสมกับระดับความรู้และอายุของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	5.00	0.00	มากที่สุด
4	วัตถุประสงค์สามารถสร้างแรงจูงใจและความสนใจในการเรียนของผู้เรียนได้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 ผลการสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดล ซิปปา (CIPPA Model) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี (ต่อ)

ด้านเนื้อหา				
5	เนื้อหาของชุดการสอนครอบคลุมหัวข้อพื้นฐาน ทฤษฎีดนตรีสากลอย่างครบถ้วน	5.00	0.00	มากที่สุด
6	เนื้อหาามีลำดับการนำเสนอที่เหมาะสมและเข้าใจ ง่าย	4.67	0.58	มากที่สุด
7	เนื้อหาเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ กำหนดไว้	4.67	0.58	มากที่สุด
8	เนื้อหา มีความถูกต้องตาม	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านการเรียนการสอน				
9	วิธีการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา ของชุดการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
10	วิธีการสอนส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความ เข้าใจของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
11	ครูสามารถปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับระดับ ความรู้ของผู้เรียนได้	5.00	0.00	มากที่สุด
12	การเรียนการสอนกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และ ทักษะการวิเคราะห์ของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน				
13	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมและสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
14	กิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะปฏิบัติและความคิด สร้างสรรค์ของผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
15	สื่อการสอน (เช่น แบบฝึกหัด, เครื่องดนตรี, สื่อ ดิจิทัล) ใช้งานง่ายและเหมาะสม	5.00	0.00	มากที่สุด
16	สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านการวัดผลและประเมินผล				
17	วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 4.1 ผลการสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี (ต่อ)

18	แบบประเมินครอบคลุมทักษะทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติ	5.00	0.00	มากที่สุด
19	การประเมินสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
20	การวัดผลและประเมินผลช่วยให้ครูปรับปรุงการสอนและผู้เรียนพัฒนาตนเองได้	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.93	0.08	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ชุดการสอนมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้ แสดงว่าชุดการสอนมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 11 คน ดำเนินการโดยการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น เพื่อประเมินความรู้และทักษะของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน ผลดังนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	N	$\bar{x}$	S.D.	Wilcoxon	
					Z	Sig.
ก่อนเรียน	30	11	13.27	2.24	-2.956 ¹	<0.001 ²
หลังเรียน	30	11	25.09	1.92		

จากตารางที่ 4.2 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี พบว่า ก่อนการจัดการเรียนอยู่ที่ ($\bar{X} = 13.27$, S.D. = 2.24) ภายหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นเป็น ($\bar{X} = 25.09$, S.D. = 1.92) ค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงขึ้นจากก่อนเรียนอย่างชัดเจน บ่งชี้ว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังจากการใช้ชุดการสอน นอกจากนี้ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนหลังเรียนมีค่าลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับก่อนเรียน สะท้อนให้เห็นว่าคะแนนของผู้เรียนมีความสม่ำเสมอมากขึ้น จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้ Wilcoxon Signed-Rank Test พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($Z = -2.956^1$, $p < .001^2$) เมื่อพิจารณาขนาดอิทธิพล (Effect size) โดยใช้สูตร $r = |Z| / \sqrt{N}$ พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.891 ซึ่งอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีอิทธิพลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ตอนที่ 3 การศึกษาผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้ชุดการสอน เรื่องทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายระดับความพึงพอใจเป็นรายชื่อ เพื่อใช้ในการอธิบายและสรุปผลการวิจัยอย่างเป็นระบบ ดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง ระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง ระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง ระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 4.3 ภาพรวมผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

ข้อ	ด้าน	ผลความพึงพอใจ		ผลลัพธ์การประเมิน
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านเนื้อหา	4.42	0.38	มาก
2	ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบ	4.49	0.30	มาก
3	ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัด	4.51	0.16	มากที่สุด
4	ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน	4.59	0.44	มากที่สุด
5	ด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน	4.61	0.36	มากที่สุด
รวม		4.52	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.33 ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายด้านประกอบด้วยการประเมินใน 5 ด้าน พบว่า ด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน เป็นด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.36) ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.44) ผู้เรียนมีความพึงพอใจสูงที่สุดในด้านผลลัพธ์และแรงจูงใจ สะท้อนว่าชุดการสอนส่งเสริมความรู้สึกว่าตนเองทำได้และอยากเรียนต่อลำดับต่อมา ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.16) ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.30) ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.38) ตามลำดับ ด้านเนื้อหาแม้ต่ำสุด แต่ยังอยู่ระดับมาก แสดงว่าเนื้อหาโดยรวมเหมาะสม แต่อาจยังมีบางส่วนที่ผู้เรียนรู้สึกว่ายาก ต้องใช้เวลาทบทวน

ตารางที่ 4.4 ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้านเนื้อหา

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ผลความพึงพอใจ		ผลลัพธ์การประเมิน
		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านเนื้อหา				
1	เนื้อหาของชุดการสอนครอบคลุมหัวข้อทฤษฎีดนตรีสากลพื้นฐาน	4.64	0.50	มากที่สุด
2	ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความรู้ของผู้เรียน	4.27	0.65	มาก
3	ลำดับการสอนเป็นระบบ ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.45	0.69	มาก
4	แบบฝึกหัดและตัวอย่างในชุดการสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหา	4.45	0.69	มาก
5	เนื้อหาในชุดการสอนสามารถเชื่อมโยงกับการปฏิบัติได้	4.27	0.79	มาก
รวม		4.42	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.4 ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอน ด้านเนื้อหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.42 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.38 ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่ 1. เนื้อหาของชุดการสอนครอบคลุมหัวข้อทฤษฎีดนตรีสากลพื้นฐาน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.50) ข้อที่ 3. ลำดับการสอนเป็นระบบ ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.69) ข้อที่ 4. แบบฝึกหัดและตัวอย่างในชุดการสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหา มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.69) ข้อที่ 5. เนื้อหาในชุดการสอนสามารถเชื่อมโยงกับการปฏิบัติได้ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.79) ข้อที่ 2. ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความรู้ของผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบ

ข้อ	ข้อความ	ผลความพึงพอใจ		ผลลัพธ์การประเมิน
		$\bar{x}$	S.D.	
ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบ				
6	คำอธิบายในชุดการสอนชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.36	0.67	มาก
7	สื่อประกอบ เช่น โน้ต แผ่นงาน วิดีทัศน์ ช่วยให้เรียนรู้สะดวก	4.45	0.52	มาก
8	ภาพประกอบและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในชุดการสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหา	4.73	0.65	มากที่สุด
9	ตัวอย่างในชุดการสอนสอดคล้องกับแบบฝึกหัด	4.27	0.90	มาก
10	การจัดวางเนื้อหาและสื่อประกอบทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็ว	4.64	0.67	มากที่สุด
รวม		4.49	0.30	มาก

จากตารางที่ 4.5 ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอน ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.30 ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่ 8. ภาพประกอบและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในชุดการสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหา มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.65) ข้อที่ 10. การจัดวางเนื้อหาและสื่อประกอบทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็ว มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.67) ข้อที่ 7. สื่อประกอบ เช่น โน้ต แผ่นงาน วิดีทัศน์ ช่วยให้เรียนรู้สะดวก มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.52) ข้อที่ 6. คำอธิบายในชุดการสอนชัดเจนและเข้าใจง่าย มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.67) ข้อที่ 9. ตัวอย่างในชุดการสอนสอดคล้องกับแบบฝึกหัด มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัด

ข้อ	รายการข้อความคำถาม	ผลความพึงพอใจ		ผลลัพธ์การประเมิน
		$\bar{x}$	S.D.	
ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัด				
11	กิจกรรมในชุดการสอนช่วยฝึกทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ	4.45	0.82	มาก
12	แบบฝึกหัดช่วยพัฒนาทักษะปฏิบัติจริงของผู้เรียน	4.82	0.40	มากที่สุด
13	กิจกรรมเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติได้ดี	4.64	0.50	มากที่สุด
14	จำนวนกิจกรรมและแบบฝึกหัดเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.09	0.83	มาก
15	กิจกรรมและแบบฝึกหัดสามารถทำได้ด้วยตนเอง	4.55	0.69	มากที่สุด
	รวม	4.51	0.16	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอน ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.16 ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.16) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่ 12. แบบฝึกหัดช่วยพัฒนาทักษะปฏิบัติจริงของผู้เรียน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.40) ข้อที่ 13. กิจกรรมเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติได้ดี มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.50) ข้อที่ 15. กิจกรรมและแบบฝึกหัดสามารถทำได้ด้วยตนเอง มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.69) ข้อที่ 11. กิจกรรมในชุดการสอนช่วยฝึกทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.82) ข้อที่ 14. จำนวนกิจกรรมและแบบฝึกหัดเหมาะสมกับเวลาเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.83) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ผลความพึงพอใจ		ผลลัพธ์การประเมิน
		$\bar{x}$	S.D.	
ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน				
16	แบบฝึกหัดและกิจกรรมกระตุ้นแรงจูงใจในการเรียน	4.64	0.50	มากที่สุด
17	ชุดการสอนทำให้ผู้เรียนรู้สึกตื่นเต้นและอยากเรียนต่อ	4.55	0.52	มากที่สุด
	รวม	4.59	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอน ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.44 ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่ 16. แบบฝึกหัดและกิจกรรมกระตุ้นแรงจูงใจในการเรียน มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.50) ข้อที่ 17. ชุดการสอนทำให้ผู้เรียนรู้สึกตื่นเต้นและอยากเรียนต่อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ผลความพึงพอใจ		ผลลัพธ์การประเมิน
		$\bar{x}$	S.D.	
ด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน				
18	นักเรียนเข้าใจเนื้อหาและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.55	0.69	มากที่สุด

ตารางที่ 4.8 ผลความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน (ต่อ)

19	ชุดการสอนช่วยพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ	4.73	0.47	มากที่สุด
20	นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากชุดการสอนในการปฏิบัติ	4.55	0.82	มากที่สุด
รวม		4.61	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอน ด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.36 ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่ 19. ชุดการสอนช่วยพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.47) ข้อที่ 20. นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากชุดการสอนในการปฏิบัติ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.82) ข้อที่ 18. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) หลังจากผ่านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ไปแล้ว ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตลอดการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มีต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

สมมติฐานการวิจัย

1. การเรียนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จากการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจไม่น้อยกว่าระดับมาก

เนื้อหาของชุดการสอน

การจัดการเรียนการสอนรูปแบบ CIPPA Model ด้วยชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีเนื้อหา ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พื้นฐานการอ่านโน้ตสากล เวลาเรียนรวม 2 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้นี้มุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับระบบสัญลักษณ์ทางดนตรีสากล โดยเริ่มจากการเรียนรู้ระบบบันทึกลีลาเสียงบนบรรทัด 5 เส้น (Staff) และกุญแจเสียง ได้แก่ กุญแจเสียงเทรเบิล (Treble Clef) และกุญแจเสียงเบส (Bass Clef) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดระดับเสียงของโน้ตดนตรี จากนั้นผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวโน้ตและตัวหยุด รวมถึงค่าความยาวของตัวโน้ตประเภทต่าง ๆ เช่น ตัวกลม ตัวขาว ตัวดำ ตัวเข้บัต และโน้ตประจุ ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างตัวโน้ตและตัวหยุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่าน เขียน และเข้าใจสัญลักษณ์ดนตรีได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเรียนดนตรีในระดับที่สูงขึ้น และทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง จังหวะและการอ่านโน้ตเบื้องต้น เวลาเรียนรวม 5 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้นี้มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจังหวะและโครงสร้างของดนตรี โดยเริ่มจากการเรียนรู้การอ่านโน้ตในจังหวะพื้นฐาน ได้แก่ อัตราจังหวะ 2/4, 3/4 และ 4/4 ซึ่งเป็นรูปแบบจังหวะที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในบทเพลง จากนั้นผู้เรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป (Sharp Key Signature) และเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟลต (Flat Key Signature) ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่กำหนดระดับเสียงของโน้ตในแต่ละคีย์ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ลำดับของเครื่องหมายชาร์ปและแฟลต รวมถึงความสัมพันธ์กับบันไดเสียงต่าง ๆ ความรู้ในหน่วยนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตได้ถูกต้องตามคีย์ และเข้าใจโครงสร้างของบทเพลงได้ดียิ่งขึ้น และทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง บันไดเสียง (Major Scale) เวลาเรียนรวม 3 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้นี้มุ่งเน้นการศึกษาพื้นฐานเกี่ยวกับบันไดเสียงเมเจอร์ (Major Scale) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของทฤษฎีดนตรี โดยเริ่มจากการเรียนรู้เครื่องหมายแปลงเสียง (Accidentals) ได้แก่ ชาร์ป แฟลต ดับเบิลชาร์ป ดับเบิลแฟลต และเนเชอรัล ซึ่งใช้ในการเปลี่ยนระดับเสียงของโน้ต จากนั้นผู้เรียนจะได้ศึกษาโครงสร้างของ Major Scale ที่มีรูปแบบของช่วงเสียงเป็นแบบ เต็มเสียง – เต็มเสียง – ครึ่งเสียง – เต็มเสียง – เต็มเสียง – ครึ่งเสียง (W-W-H-W-W-W-H) โดยเน้นการเรียนรู้บันไดเสียง C Major ซึ่งเป็นบันไดเสียงที่ไม่มีเครื่องหมายแปลงเสียง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ

โครงสร้างของบันไดเสียง และสามารถนำไปใช้ในการอ่าน เขียน และปฏิบัติดนตรีได้อย่างถูกต้อง และทำแบบทดสอบท้ายบทเรียน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การประยุกต์ใช้ เวลาเรียนรวม 2 ชั่วโมง หน่วยการเรียนรู้นี้เป็น การนำความรู้ทางทฤษฎีดนตรีที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริง ผ่านกิจกรรมมินิคอนเสิร์ต โดยผู้เรียนจะได้ฝึกการอ่านโน้ต การเข้าใจจังหวะ คีย์ และบันไดเสียง รวมถึงการนำเครื่องหมายแปลงเสียงมาใช้ในการบรรเลงดนตรี ผู้เรียนจะสามารถวิเคราะห์โน้ตเพลงง่าย ๆ และนำความรู้ไปใช้ในการ ปฏิบัติเครื่องดนตรีทั้งแบบเดี่ยวและแบบรวมวง กิจกรรมนี้ช่วยส่งเสริมทักษะทางดนตรี ความมั่นใจใน การแสดงออก และการนำความรู้ทางทฤษฎีไปใช้ในสถานการณ์จริง

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล เบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี โดยกำหนดระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้น 12 คาบเรียน คาบเรียนละ 1 ชั่วโมง จัดการเรียนการสอนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวมระยะเวลา 6 สัปดาห์ ดำเนินการทดลองในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 คาบเรียน โดยระหว่างการจัดการเรียนการสอนมีการประเมินผลระหว่างเรียนด้วยแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ เพื่อประเมินความเข้าใจและความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนในแต่ละหน่วย นอกจากนี้ ก่อนเริ่มการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) เพื่อประเมินระดับความรู้พื้นฐานของผู้เรียนเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ภายหลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Posttest) เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนภายหลังการใช้ชุดการสอน และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการทดลอง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อศึกษาทัศนคติและระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนดังกล่าว ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ เพื่อสรุปผลการวิจัยและอธิบายประสิทธิผลของชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นไป

สรุปผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลและการแปลงค่าแล้วผลการวิจัยการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สรุปได้ดังนี้

1) ผลการพัฒนาชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีคุณภาพและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.08 ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.08) เมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมและสื่อ รวมถึงการวัดและประเมินผล พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าชุดการสอนมีความสอดคล้องกับหลักสูตร เหมาะสมกับผู้เรียน และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีความครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติ ส่งผลให้ชุดการสอนมีความสมบูรณ์ในเชิงโครงสร้างและเนื้อหา

2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.27 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.24 ($\bar{X} = 13.27$, S.D. = 2.24) ขณะที่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นเป็น 25.09 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.92 ($\bar{X} = 25.09$, S.D. = 1.92) และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ Wilcoxon Signed-Rank Test พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($Z = -2.956^1$, $p < .001^2$) อีกทั้งค่าขนาดอิทธิพล (Effect size) เท่ากับ 0.891 ซึ่งอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าชุดการสอนมีอิทธิพลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน

3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผลลัพธ์จากการเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.36) รองลงมาคือด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.44) ด้านความเหมาะสมของกิจกรรมและแบบฝึกหัด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.16) ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.30) และด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.38) ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนว่าชุดการสอนสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดี สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการสร้างชุดการสอน ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการออกแบบและพัฒนาชุดการสอนที่เป็นระบบ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และนำรูปแบบ CIPPA Model มาใช้เป็นกรอบในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

โดยเฉพาะขั้น Construction ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และสรุปความรู้จากประสบการณ์เดิมร่วมกับความรู้ใหม่ อันสอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้ (Constructivist Learning) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความหมายจากประสบการณ์ของตนเอง (Good, 1973) ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดกิจกรรมในลักษณะดังกล่าวมีส่วนช่วยลดการเรียนรู้แบบท่องจำ และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาอย่างลึกซึ้งและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ขั้น Interaction ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การอภิปราย และการทำงานร่วมกัน ยังสอดคล้องกับแนวคิด Active Learning ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้ (Bonwell & Eison, 1991; Prince, 2004) ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนช่วยส่งเสริมการตรวจสอบความเข้าใจและการปรับเปลี่ยนแนวคิด ส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในส่วนของขั้น Physical Participation และ Process Learning ซึ่งเน้นการลงมือปฏิบัติ และการเรียนรู้เป็นกระบวนการ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เช่น การอ่านและเขียนโน้ต การเคาะจังหวะ และการทำแบบฝึกหัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการแก้ปัญหา (Problem-Based Learning: PBL) ผู้วิจัยเห็นว่า การลงมือปฏิบัติจริงช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีกับการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และช่วยลดความซับซ้อนของเนื้อหาทฤษฎีดนตรีที่มีลักษณะเป็นนามธรรม

สุดท้ายขั้น Application ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง เช่น การอ่านโน้ตประกอบการบรรเลงและการแสดงในกิจกรรมมินิคอนเสิร์ต สอดคล้องกับแนวทางการศึกษาดนตรีที่เน้นการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติ (Reimer, 2003) ผู้วิจัยเห็นว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้จริงช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าของความรู้ และสามารถเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้การเรียนรู้มีความลึกซึ้งและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ CIPPA Model ที่มีลำดับขั้นตอนอย่างชัดเจนและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โดยขั้น Construction ช่วยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Constructivist Learning ผู้วิจัยเห็นว่า การเรียนรู้ในลักษณะดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเชิงลึกและสามารถจดจำเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขณะเดียวกันขั้น Interaction และ Physical Participation ที่เน้นการมีส่วนร่วมและการลงมือปฏิบัติ สอดคล้องกับแนวคิด Active Learning (Prince, 2004) โดยผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านการคิด การสื่อสาร และการปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นอกจากนี้ขั้น Process Learning ยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และสะท้อนกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม

สุดท้ายขั้น Application ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้จริง เช่น การบรณเฑาะว์ร่วมกัน ในกิจกรรมมินิคอนเสิร์ต ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเชิงลึกและสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ ผู้วิจัยเห็นว่า ปัจจัยดังกล่าวเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบ CIPPA Model ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

โดยเฉพาะขั้น Construction ที่ช่วยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาและเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง ผู้วิจัยเห็นว่า ความรู้สึกประสบความสำเร็จในการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้เรียน

นอกจากนี้ขั้น Interaction ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทำงานร่วมกัน ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และลดความกังวลในการเรียน ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและซักถามได้อย่างอิสระ ส่งผลให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้อย่างยิ่ง

ในขณะเดียวกันขั้น Physical Participation ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง เช่น การฝึกเคาะจังหวะ การอ่านและเขียนโน้ต และการฝึกปฏิบัติกับเครื่องดนตรี ช่วยให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจ

และท้าทาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Active Learning (Bonwell & Eison, 1991) ผู้วิจัยเห็นว่า การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ของผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้

นอกจากนี้ขั้น Process Learning ยังช่วยให้ผู้เรียนได้สะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเอง และมองเห็นพัฒนาการของตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความมั่นใจและทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

สุดท้ายขั้น Application ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้จริง เช่น การแสดงในกิจกรรม มินิคอนเสิร์ต ช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของความรู้ และสามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด การศึกษาดนตรี (Reimer, 2003) ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง เป็นปัจจัย สำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนในระดับสูง

สรุป จากการดำเนินงานวิจัยเรื่องการสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้ รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี สามารถสรุปภาพรวมความสำเร็จและคุณค่าของงานวิจัยในครั้งนี้ได้ว่า การพัฒนานวัตกรรมชุดการ สอนที่ผ่านกระบวนการออกแบบอย่างเป็นระบบและครอบคลุมเนื้อหาสำคัญทางดนตรีสากล ทั้งเรื่อง ระบบบันทึกเสียงบนบรรทัด 5 เส้น ค่าตัวโน้ตและตัวหยุด จังหวะพื้นฐาน เครื่องหมายตั้งบันไดเสียง ไปจนถึงโครงสร้างบันไดเสียงเมเจอร์ ถือเป็นรากฐานที่มั่นคงและเหมาะสมอย่างยิ่งกับบริบทเฉพาะ ทางของวิทยาลัยนาฏศิลป์ที่มุ่งเน้นการผลิตนักดนตรีอาชีพ โดยชุดการสอนนี้มีจุดเด่นสำคัญที่ สอดคล้องกับหลักการของ CIPPA Model อย่างลึกซึ้ง ผ่านการจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางและมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและการมี ปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นในชั้นเรียน ซึ่งช่วยเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนทฤษฎีดนตรีที่เคยดูไม่น่าสนใจ และเต็มไปด้วยกฎเกณฑ์ที่ซับซ้อน ให้กลายเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่สนุกสนานและมีชีวิตชีวา นักเรียนได้รับโอกาสในการฝึกทักษะผ่านประสาทสัมผัสที่หลากหลาย ทั้งการฟัง การอ่าน และการ ตอบสนองทางร่างกายควบคู่ไปกับการใช้สื่อการสอนที่มีความชัดเจนและน่าสนใจ ทำให้เรื่อ นามธรรมกลายเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้จริง ส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นและมีความ คงทนในการเรียนรู้สูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ การที่ชุดการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติเครื่องดนตรีจริงผ่านกิจกรรมมินิคอนเสิร์ต ยังเป็นการสร้างความมั่นใจและ ลดความกังวลใจในการอ่านโน้ตฉบับพลัน ซึ่งเป็นทักษะวิชาชีพที่สำคัญยิ่งสำหรับนักเรียนนาฏศิลป์ ในอนาคตความรู้และทักษะที่ได้รับจากชุดการสอนนี้จะเป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนสามารถต่อ ยอดไปสู่การเรียนดนตรีในระดับสากลที่สูงขึ้น มีสมรรถนะในการทำงานร่วมวงดนตรีอย่างมืออาชีพ และก้าวสู่เส้นทางสายอาชีพดุริยางคศิลป์ได้อย่างภาคภูมิใจและยั่งยืน การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัด ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างมีขนาดเล็ก (11 คน) ไม่มีการเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม และผู้วิจัยเป็นผู้จัดการ เรียนการสอนเอง ซึ่งอาจมีผลต่อความเป็นกลางของข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินงานวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อันจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักวิจัยท่านอื่น ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรนำชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาดนตรีอื่น ๆ เช่น การฝึกการฟัง การแต่งทำนอง หรือการบรรเลง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติจริง

2. สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาชุดการสอนเชิงบูรณาการในลักษณะเดียวกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และทักษะในศตวรรษที่ 21

3. ควรมีการจัดอบรมหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับแนวทางการออกแบบกิจกรรมตามรูปแบบ CIPPA Model เพื่อให้ครูสามารถสร้างสื่อการสอนและกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น โดยนำชุดการสอนไปทดลองใช้กับนักเรียนจากวิทยาลัยนาฏศิลป์แห่งอื่นหรือสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มผู้เรียนที่แตกต่างกัน ซึ่งจะช่วยให้การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์และความเหมาะสมของชุดการสอนมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และทำให้ผลการวิจัยมีความครอบคลุม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในวงกว้างมากขึ้น

2. ควรศึกษาผลระยะยาวของการใช้ชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) เช่น การคงอยู่ของความรู้ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ และพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังสิ้นสุดการเรียน เพื่อประเมินประสิทธิผลในเชิงลึก

3. ควรเพิ่มการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ ความคิด และแรงจูงใจของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาชุดการสอนในอนาคตมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กณิตา ธรรมวิจารณ์. (2560). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ผ่านการเรียนการสอนดนตรีในโรงเรียน. วารสารวิจัยทางการศึกษา, 15(2), 89–104.
- กฤตินี เงินสมบัติ. (2555). ชุดการสอน สารดนตรีเรื่องอัตราจังหวะดนตรีไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี), วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กองส่งเสริมวิชาการและงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม. (2562). หลักสูตรนาฏดุริยางคศิลป์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. นนทบุรี: บริษัท ไทภูมิ พับลิชชิง จำกัด.
- กัณณอจ วจนรัตนากุล. (2565). พัฒนาทักษะการอ่านโน้ตดนตรีไทยของนักเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในวิชาสุนทรีศาสตร์ (ดนตรีไทย). โรงเรียนอนุบาลประจวบคีรีขันธ์.
- กัลญารัตน์ เทพบุตร, สิริยุพิน ศุภรัตน์ชัชฌา, และปริญญญา ทองสอน. (2562). การจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบย้อนกลับร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ในรายวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิชาการครูศาสตร์.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545. หลักสถิติ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติพงษ์ จันทรประเสริฐ. (2559). การประยุกต์ใช้โมเดล CIPPA เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนดนตรี: การศึกษาเชิงปฏิบัติการกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กุลธิดา วีระวงศ์. (2558). แนวทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีในระดับมัธยมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์, 22(1), 45–60.
- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2562). การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทิมา ปัทมธรรมกุล. (2566). Rubric : เครื่องมือในการวัดและประเมินผล. สถาบันการเรียนรู้. สืบค้นจาก <https://li.kmutt.ac.th/rubric/knowledge/>
- จิราพร สังข์สม. (2560). แนวทางการเรียนรู้แบบ Active Learning และการแก้ปัญหาผ่านการสอนดนตรี. วารสารศิลปะการศึกษา, 12(1), 45–63.
- จิราภรณ์ พุกขานานนท์. (2560). การพัฒนาชุดการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ในวิชาศิลปะ. วารสารครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 11(2), 45–56.

- จุฑามาศ แสงอรุณ. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการเรียนรู้. วารสารวิจัยการศึกษา, 15(3), 45–56.
- เจกวิณท์ วอริศ. (ไม่ระบุปี). การศึกษาทักษะการปฏิบัติดนตรีด้วยชุดการสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทย วงมโหรีเบื้องต้น (เพลงนางนาค 2 ชั้น) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิงห์สมุทร. (วิทยานิพนธ์).
- ชนะชัย กอผจญ. (ไม่ระบุปี). การสร้างชุดฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะ การสื่อสารสามสายคล้อง ของนักเรียนดนตรี. (วิจัย).
- ชนิดา โพธิ์ศรี. (2564). การพัฒนาชุดการสอนเรื่องแรงและการเคลื่อนที่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ชนิดา ยอดสาลี และ กาญจนา บุญส่ง. (2559). การพัฒนาชุดการเรียนรู้รายวิชาเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยการใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-Based Learning). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ชไมพร ชื่นพงษ์. (2558). แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาดนตรีศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัชชาย สุคนธนิยม. (2561). ปัจจัยทางครอบครัวที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรายวิชาดนตรี. วารสารวิชาการครุศาสตร์, 46(1), 112–126.
- ชุดิมา กาญจนเกตุ. (2564). การประยุกต์ใช้โมเดล SERVQUAL เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียน. วารสารคุณภาพการศึกษา, 10(1), 91–99.
- ชุดิมา กาญจนเกตุ. (2564). การประยุกต์ทฤษฎี SERVQUAL เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในสภาพแวดล้อมการศึกษา. วารสารการจัดการการศึกษา, 15(2), 55–69.
- ชโลมใจ สังคพศ. (2560). ผลการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA Model) ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณพิกิตติ์ บุญตานนท์ และนิภาพร เฉลิมนิรันดร์. (2560). การส่งเสริมความเข้าใจทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐานและการปฏิบัติเรื่องจังหวะและตัวโน้ต โดยการจัดการเรียนรู้แบบสร้างจินตภาพ การได้ยิน การอ่าน การเคลื่อนไหวทางร่างกาย VARK. (การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.

- ณรงค์ฤทธิ์ ลิ้มรุ่งเย็นง. (2556). การรับรู้ความสามารถของตนเองและปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(2), 85–98.
- ณัฐกาญจน์ พิษญาพร. (2560). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในการสอนดนตรีระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐกิตติ์ นวลแสง. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค กลุ่ม คู่ เดี่ยว (Team-Pair-Solo) เพื่อส่งเสริมทักษะการเล่นขลุ่ยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์.
- ณัฐนิชา ศิริรัตน์ตระกูล. (2562). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านโน้ตดนตรีสากล ด้วยกิจกรรมเกม MUSIC LAND ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ณัฐพงศ์ โสวัตร. (2563). การศึกษาความพึงพอใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีเชิงรุก. วารสารดนตรีและการศึกษา.
- ณัฐพงษ์ ถาวา. (2560). การจัดการเรียนการสอนดนตรีสากลสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณิชนันท์ จุฑ์วง. (2565). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องนิราศภูเขาทองโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA MODEL ร่วมกับเกม และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการเรียนการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ดวงพร ภูมิสวัสดิ์. (2561). การจัดการเรียนรู้ด้วยโมเดล CIPPA เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 16(2), 111–125.
- ดิเรก ทศมาลัย. (2565). การใช้แอปพลิเคชันการเรียนดนตรีในการส่งเสริมความเข้าใจพื้นฐานทฤษฎีดนตรีสากล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทวีศักดิ์ ยอดพึ่งเทียม. (2566). การพัฒนาความสามารถในการอ่านโน้ตและปฏิบัติดนตรีสากลโดยใช้พหุประสาทสัมผัสของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณล้ำ. (2561). การจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 41(4), 33–47.
- ทิตนา เขมมณี. (2551). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธนวรรณ เกษมสุวรรณ. (2561). การวัดผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน. นครราชสีมา: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.
- ธนากร บุญมาก. (2564). การวิเคราะห์องค์ประกอบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 42(2), 95–104.
- ธวัชชัย พิชัยยันต์. (2565). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจด้วยชุดการสอน ทฤษฎีดนตรีสากลตามแนวคิดการสอนแบบโคตยาของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาดนตรีศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธัญญรัตน์ มณีวรรณ. (2563). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะการเล่นดนตรีของนักเรียนในชั้นเรียนดนตรีระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธิดารัตน์ ศิริวันตา. (2563). การพัฒนาชุดการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงของสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นพเก้า นาจนารี. (2561). การพัฒนาชุดการสอนวิชาคณิตศาสตร์ตามแนวทางทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ เรื่อง โจทย์ปัญหาหระคน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นจาก <https://buuir.buu.ac>.
- นฤมล วงศ์สุวรรณ. (2562). กรอบแนวคิดความพึงพอใจในเชิงพฤติกรรมของผู้เรียน. วารสารการศึกษาพฤติกรรมศาสตร์, 9(3), 21–36.
- นฤมล วงศ์สุวรรณ. (2562). ความพึงพอใจของนักเรียนกับพฤติกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน. วารสารครุศาสตร์วิจัย, 5(2), 80–88.
- นิธิกร แก้วอารีย์. (2559). การประยุกต์ใช้ 5E Model ในการสอนดนตรี. วารสารเทคโนโลยีการศึกษา, 8(2), 22–35.
- นิรันดร์ จงวิศาล. (2557). การพัฒนารูปแบบการสอนดนตรีด้วยกระบวนการ CIPPA. วารสารวิจัยทางการศึกษา, 17(1), 33–47.
- บัวลักษณ์ เพชรงาม. (2565). การพัฒนาทักษะการเขียนวิเคราะห์สื่อสารอย่างสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประกิจ รัตนสุวรรณ. (2525). หลักการวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ประภาศรี อังตระกูล. (2555). การพัฒนาชุดการสอนเรื่องการออกแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์สำหรับนักศึกษาครู. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเวศ อุตตะมะเวทิน. (2559). แนวคิดแรงจูงใจและความพึงพอใจในบริบทการศึกษา. วารสารจิตวิทยา การศึกษา, 8(2), 45–53.
- ประเวศ อุตตะมะเวทิน. (2559). แรงจูงใจและความพึงพอใจของผู้เรียนตามทฤษฎีความคาดหวัง. วารสารการศึกษาและพัฒนการเรียนรู้, 7(2), 45–58.
- ปิยะทัศน์ บุญยะโชติ. (2561). แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะวดี จันทร์กลั่น. (2562). การประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในกระบวนการจัดการเรียนการสอน. วารสารวิชาการการศึกษา, 10(2), 55–68.
- ปิยะวดี จันทร์กลั่น. (2562). ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการครุศาสตร์, 24(1), 59–68.
- พงศ์ธาริน ฉ่ำสุภาพ. (2566). ทักษะการอ่านโน้ตสากลและการเล่นเปียโนระดับต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธี Suzuki. วารสารวิชาการดนตรีศึกษา, 8(1), 55–72.
- พงษ์วัฒน์ นนทสุวรรณ. (2566). แรงจูงใจในการเรียนรู้ดนตรีตามแนวคิดทฤษฎีเชิงพุทธิปัญญา (Motivation in Music Learning within Cognitive Theories). วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 30(1), 145–162.
- พงษ์ศักดิ์ บุญเพ็ง. (2563). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกกับความพึงพอใจของผู้เรียน. วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้, 7(2), 33–40.
- พนิดา เขียวขำ. (2558). การพัฒนากิจกรรมดนตรีเพื่อเสริมสร้างการรับรู้เรื่องจังหวะสำหรับเด็กอนุบาล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี), มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรรณี สวนเพลง. (2560). ความพึงพอใจของผู้เรียนตามทฤษฎีการรับรู้คุณค่า: การประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน. วารสารวิจัยการศึกษา, 12(1), 33–47.
- พรรณี สวนเพลง. (2560). ทฤษฎีคุณค่าที่รับรู้และความพึงพอใจของผู้เรียน. วารสารการจัดการศึกษา, 13(1), 67–75.
- พัชรินทร์ จันทร์ศรี. (2561). การพัฒนารูปแบบการประเมินผลในวิชาดนตรีสำหรับนักเรียนระดับมัธยมต้น. กรุงเทพฯ: สถาบันการศึกษาดนตรีแห่งประเทศไทย.
- พิชญ์สินี พานิชกุล. (2559). การพัฒนารูปแบบการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้การประเมินจากบริบทจริง (Authentic Assessment). วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- พิทักษ์ โคตะสนิท. (2561). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ดนตรีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารวิชาการครูศาสตร์, 46(2), 12–28.
- แพ่ง ชินพงษ์. (2559, 12 มกราคม). ครูแนะปรับวิธีสอน 3 ช่วงวัย “อนุบาล-ประถม-มัธยม”
สถาบันวิจัยการเรียนรู้ (LearningResearch Institute). https://lri.co.th/news_De
- ไพศาล หวังพานิช. (2533). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภาพ เลหาไพบูลย์. (2537). จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภัทรชาติ พัวพัฒนกุล. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทฤษฎีและปฏิบัติใน
รายวิชาดนตรี. วารสารศึกษาศาสตร์, 12(1), 45–58.
- ภูรินทร์ เทพสถิตย์. (2564). การพัฒนารูปการสำหรับการประเมินทักษะดนตรีไทยประเภทเครื่องตี:
การประยุกต์ใช้โมเดลการให้คะแนนบางส่วนแบบหลายองค์ประกอบของราสส์.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์. สืบค้นจาก<https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/5425/>
- รังสรรค์ บัวทอง. (2561). การพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตดนตรีสากลโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิง
ปฏิบัติสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนพร วัฒนกิจ. (2561). การออกแบบการเรียนการสอนด้วยโมเดล ADDIE: แนวทางและการ
ประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา. วารสารการศึกษาไทย, 15(3), 112–130.
- รัตนภรณ์ สุภักขนิช. (2561). ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนการสอน: แนวคิดและการ
ประยุกต์ใช้ในการประเมินผล. วารสารการบริหารการศึกษา, 9(1), 33–47.
- รัตนภรณ์ สุภักขนิช. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา.
วารสารการวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ, 13(3), 12–25.
- วรรณ ภาณุพัฒน์พงศ์. (2562). การพัฒนาชุดการสอนรายวิชาการบริหารการศึกษาเพื่อเสริมสร้าง
สมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาครุศาสตร์มหาบัณฑิต. วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 17(1), 45–60. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index>.
- วรรณ โสมประยูร. (2537). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วรัญญา ศรีวรบุตร. (2560). แรงจูงใจและความสนใจที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี
ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.
- วราภรณ์ สงวนศักดิ์. (2560). การประเมินผลการเรียนการสอนวิชาดนตรีในระดับมัธยมศึกษา: การ
วัดผลทฤษฎีและปฏิบัติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.

- วราภรณ์ อินทรักษา. (2564). การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับ
ประถมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 36(1), 112-125.
- วรารวรรณ ศรีบุญเรือง. (2562). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะการเล่นดนตรีของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วาสนา สารจันทร์ (2561). การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรีตามแนวคิดของคาร์ล ออร์ฟร่วมกับ
กระบวนการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางดนตรี และทักษะความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์และนวัตกรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทยานิพนธ์ ศษ.
ม.). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วิรัช พรณราย. (2553). การพัฒนาหลักสูตรและการออกแบบการสอน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม
การเรียนการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- วิรากร ธนะกิตติภูมิ. (2558). คุณลักษณะของครูผู้สอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีของ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิไลวรรณ ชัยศิริ. (2562). แนวทางการประเมินผลในศิลปะดนตรีอย่างสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลวรรณ แสงสุข. (2559). บรรยากาศในห้องเรียนกับความพึงพอใจของนักเรียน. วารสารครุ
ศาสตร์ศึกษา, 23(1), 60-70.
- วีระภัทร์ ขาตินุช. (2559). การพัฒนาสไตล์ทักษะวิชาดนตรีสากลโดยใช้ชุดกิจกรรมตามแนวคิด
ของธอร์นไคค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศศิธร แสงวณิช. (2563). ความพึงพอใจ: เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 18(1), 72-81.
- ศศิธร แสงวณิช. (2563). ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนการสอน: การประเมินและ
การประยุกต์ใช้. วารสารวิชาการและวิจัยการศึกษา, 11(3), 72-85.
- ศิริพร จันทร์คง. (2564). การประเมินผลและการให้ข้อเสนอแนะกับความพึงพอใจของนักเรียน.
วารสารการวัดและประเมินผลการศึกษา, 12(1), 49-58.
- สมชาย จันทร์ทอง. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIPPA Model เพื่อพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางดนตรี. วารสารการศึกษาและนวัตกรรม, 10(2), 45-62.
- สมนึก อุ่นแก้ว. (2555). ทฤษฎีดนตรีแนวปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: มิวสิคโก
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2547). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาหลักสูตรการ
วิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน สำหรับครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

- การศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร
- สมพร รัตนไพจิตร. (2560). **แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สรวิศ ถาวรพฤษ. (2560). **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาทักษะการผลิตดนตรี 2 โดยใช้รูปแบบ CIPPA Model.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาดนตรี, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สันติ ยัมปลื้ม. (2556). **ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่มีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาดนตรีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา.** วารสารครุศาสตร์ ดนตรีศึกษา, 7(1), 45–59.
- สุคนธ์ สิ้นธวัช. (2558). **เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ สุภาพ. (2560). **ความพึงพอใจและการประเมินคุณภาพการศึกษา.** วารสารการประเมินผลทางการศึกษา, 10(2), 33–41.
- สุทธิลักษณ์ คำไพโรจน์. (2560). **การพัฒนาชุดการสอนเรื่องหลักการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับนักศึกษาครู.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุนีย์ อ่อนแก้ว. (2554). **การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพรรณิ สมมี. (2559). **การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีในระดับมัธยมศึกษา.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวดี ทองอ่อน. (2563). **การจัดการเรียนรู้ดนตรีโดยใช้ Active Learning ร่วมกับเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21.** วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 43(1), 95–110.
- สุภาวดี สิทธิเกสร. (2564). **ผลของการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ต่อความคงทนในการเรียนรู้วิชาทฤษฎีดนตรีสากล.** รายงานการวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.
- อรณิชา วงศ์พรหม. (2564). **การสร้างสื่อการสอนพื้นฐานดนตรีสากลสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรทัย จันใด. (2553). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การวิเคราะห์วรรณกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ.** วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- อรรณพ วรวานิช และ เฉลิมพล งามสุทธิ. (2558). **การบริหารจัดการวงดนตรีสากลในประเทศไทย: กรณีศึกษาวงโยธวาทิตโรงเรียนมัธยมศึกษา**. รายงานวิจัย, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อัจฉรา ปั่นทอง. (2560). **แรงจูงใจภายในกับความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา**. วารสารจิตวิทยาการศึกษา, 9(2), 78–85.
- อัจฉรา สุขารมณ์ และ อรพินธ์ ชูชม. (2530). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- อัจฉรา อภิสิทธิ์มนตรี. (2557). **การพัฒนาชุดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์**. วารสารวิจัยทางการศึกษา, 17(1), 89–101.
- อัจฉรา อภิสิทธิ์มนตรี. (2557). **แนวทางการจัดการเรียนรู้และการประเมินผลด้านดนตรีในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อัญชลี ธรรมะ. (2563). **การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทฤษฎีดนตรีพื้นฐานสำหรับนักเรียนวิชาเอกดนตรี**. วารสารดนตรีและการแสดง
- อภิสิทธิ์ ชูตระกูล. (2561). **การพัฒนาสื่อการสอนและทัศนคติทางการเรียนดนตรีสากลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา**. วารสารวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัมพร สุขสมบูรณ์. (2560). **การฝึกทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านดนตรีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทัย รัตนเศรษฐ. (2557). **การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี: แนวทางและปัญหาในการประเมินผล**. วารสารวิชาการดนตรีศึกษา, 5(2), 23–37.
- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). **Active learning: Creating excitement in the classroom**. ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1. George Washington University.
- Dick, W., & Carey, L. (1996). **The systematic design of instruction (4th ed.)**. HarperCollins College Publishers.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education (4th ed.)**. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Gordon, E. E. (2003). **Learning sequences in music: A contemporary music learning theory**. GIA Publications.
- Kim, S., & Lee, J. (2019). **Evaluating the effectiveness of the CIPPA model in music education: Enhancing student learning outcomes through structured yet flexible instruction**. International Journal of Music Education, 37(3), 412–425.

- Kolb, D. A. (1984). **Experiential learning: Experience as the source of learning and development.** Prentice-Hall.
- Kong, L., & Tan, M. (2017). **The impact of the CIPPA teaching model on student engagement in music classrooms.** *International Journal of Music Education*, 35(4), 589–603. <http://sueduresearchjournal/article/view/192256>
- Prince, M. (2004). **Does active learning work? A review of the research.** *Journal of Engineering Education*, 93(3), 223–231.
- Reimer, B. (2003). **A philosophy of music education: Advancing the vision.** Prentice Hall.
- Reiser, R. A., & Dempsey, J. V. (2012). **Trends and Issues in Instructional Design and Technology (3rd ed.).** Boston, MA: Pearson Education.
- Romiszowski, A. J. (1981). **Designing instructional systems: Decision making in course planning and curriculum design.** Nichols Publishing.
SA/article/view/253295
- Shin, H. Y. (2017). **Integrating the CIPPA model in secondary music education: A Korean case study.** *Asian Journal of Music Education*, 5(2), 45–60.
- Swanwick, K. (1999). **Teaching music musically.** Routledge.
tail.php?news_id=326
- Tan, J. M. (2020). **Applying the CIPPA model in arts education to foster creativity.** *Journal of Creative Learning*, 8(1), 23–38.<http://bitstream/1234567890/7670/1/Fulltext.pdf>
- Zhao, H., & Liu, Y. (2020). **Applying the CIPPA model in group music education: Enhancing collaborative learning and reflective assessment.** *Journal of Music Teaching and Learning*, 15(2), 87–102.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- แบบประเมินชุดการสอน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)
- แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)
- แบบประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนผ่านชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

แบบประเมินชุดการสอน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบ

โมเดลชิปปา (CIPPA Model)

คำชี้แจง : แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อประเมินความเหมาะสมของชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้โมเดลชิปปา (CIPPA Model) ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ได้แก่ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน และการวัดผลและประเมินผล

ในแต่ละข้อของแบบประเมินจะมีตัวเลือก 5 ระดับ กรุณาอ่านเนื้อหาของแต่ละข้ออย่างรอบคอบ และทำเครื่องหมาย ✓ เพียงช่องเดียวที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตามระดับการพิจารณาโดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	คำถาม	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้							
1	วัตถุประสงค์การเรียนรู้ของชุดการสอนสอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตร						
2	วัตถุประสงค์สามารถชี้วัดทักษะทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติได้						
3	วัตถุประสงค์เหมาะสมกับระดับความรู้และอายุของผู้เรียนมัธยมศึกษาตอนต้น						
4	วัตถุประสงค์สามารถสร้างแรงจูงใจและความสนใจในการเรียนของผู้เรียนได้						

ด้านเนื้อหา							
5	เนื้อหาของชุดการสอนครอบคลุมหัวข้อทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นอย่างครบถ้วน						
6	เนื้อหาหมีลำดับการนำเสนอที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย						
7	เนื้อหาเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้						
8	เนื้อหาที่มีความถูกต้องตาม						
ด้านการเรียนการสอน							
9	วิธีการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของชุดการสอน						
10	วิธีการสอนส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความเข้าใจของผู้เรียน						
11	ครูสามารถปรับวิธีการสอนให้เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียนได้						
12	การเรียนการสอนกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และทักษะการวิเคราะห์ของผู้เรียน						
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน							
13	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้						
14	กิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะปฏิบัติและความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน						
15	สื่อการสอน (เช่น แบบฝึกหัด, เครื่องดนตรี, สื่อดิจิทัล) ใช้งานง่ายและเหมาะสม						
16	สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น						
ด้านการวัดผลและประเมินผล							
17	วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้						
18	แบบประเมินครอบคลุมทักษะทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติ						
19	การประเมินสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน						

20	การวัดผลและประเมินผลช่วยให้ครูปรับปรุงการสอนและผู้เรียนพัฒนาตนเองได้						
----	--	--	--	--	--	--	--

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไขเพื่อพัฒนาชุดการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

คำชี้แจง : ให้ท่านพิจารณาว่าแบบทดสอบต่อไปนี้สามารถวัดผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับการพิจารณาของท่าน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้ ดังนี้

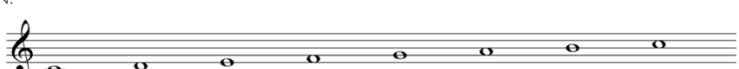
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบนั้น วัดได้ไม่ตรง ตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ ว่าแบบทดสอบนั้น วัดได้ตรง ตามจุดประสงค์การเรียนรู้
- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบนั้น วัดได้ตรง ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ อ่าน เขียน และอธิบาย สัญลักษณ์และเครื่องหมายดนตรีสากลได้

แบบทดสอบ	ระดับการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
1. บรรทัด 5 เส้น มีหน้าที่อย่างไร? ก. บอกจังหวะของเพลง ข. เขียนชื่อโน้ต ค. บันทึกโน้ต ง. บอกลักษณะของบทเพลง				
2. ญอญ นิยมใช้กับเครื่องดนตรีชนิดใด? ก. กีตาร์ ข. ไวโอลิน ค. ดับเบิลเบส ง. แฉ็กโทโฟน				

3. จากภาพเส้นน้อย (Ledger Line) มีหน้าที่อะไร? ก. เพิ่มความเร็วของเพลง ข. แสดงโน้ตนอกเหนือจากบรรทัด 5 เส้น ค. เปลี่ยนคีย์ของเพลง ง. แสดงอัตราจังหวะ				
5. เส้นน้อยด้านบนสุดของบรรทัด 5 เส้น ในกุญแจซอล คือโน้ตใด? ก. G ข. A ค. B ง. F				
6. ตัวโน้ตใดมีค่ามากที่สุดในกลุ่มต่อไปนี้? ก. ตัวดำ (Quarter Note) ข. ตัวกลม (Whole Rest) ค. ตัวขาว (Half Rest) ง. ตัวเข็ปต์ 1 ชั้น (Eighth Note)				
7. ตัวเข็ปต์หนึ่งชั้น (Eighth Note) 4 ตัวมีค่าเท่ากับตัวดำ (Quarter Note) กี่ตัว? ก. 2 ตัว ข. 3 ตัว ค. 2 ตัวครึ่ง ง. 3 ตัวครึ่ง				
8. ตัวหยุดขาว (Half Rest) มีลักษณะอย่างไร? ก. อยู่ใต้เส้นน้อย ข. วางบนเส้นที่ 3 ค. เป็นจุดกลมเล็ก ง. อยู่บนเส้นน้อย				
9. ตัวโน้ตชนิดใดมีค่าเท่ากับครึ่งหนึ่งของโน้ตตัวขาว (Half Rest) ? ก. ตัวดำ (Quarter Note) ข. ตัวกลม (Whole Rest) ค. ตัวขาว (Half Rest) ง. ตัวเข็ปต์ 1 ชั้น (Eighth Note)				
10. โน้ตตัวขาว (Half Rest) 1 ตัว มีค่าเท่ากับตัวเข็ปต์ 1 ชั้น (Eighth Note) ทั้งหมดกี่ตัว? ก. 4 ตัว ข. 5 ตัว ค. 7 ตัว ง. 8 ตัว				

11. ตัวโน้ตที่มีค่าเท่ากับ 1 จังหวะในอัตรา 4/4 คือ? ก. โน้ตขาว ข. โน้ตดำ ค. โน้ตเข้บ็ดหนึ่งชั้น ง. โน้ตกลม				
12. เครื่องหมาย $\frac{4}{4}$ มีความหมายอย่างไร? ก. มี 4 ห้อง / ห้องละ 4 จังหวะ ข. มี 4 จังหวะ / โน้ตดำเป็น 1 จังหวะ ค. มี 4 ตัวโน้ต / โน้ตขาวเท่ากับ 1 ง. มี 4 เครื่องหมาย / ห้องละ 4 เส้น				
13. เลขตัวบนของเครื่องหมายกำหนดจังหวะคืออะไร? ก. กำหนดว่าใน 1 ห้องจะมีกี่จังหวะ ข. แทนชื่อตัวโน้ต ค. กำหนดว่าใน 1 ห้อง ใส่เครื่องหมาย ชาร์ป ได้กี่ตัว ง. กำหนดว่าใน 1 ห้องใส่เครื่องหมาย แฟล็ต ได้กี่ตัว				
14. จากรูปภาพสามารถแทนเครื่องหมายกำหนดจังหวะได้แบบใด? ก. 4/4 ข. 3/3 ค. 2/2 ง. 1/1				
15. ถ้าเครื่องหมายกำหนดจังหวะเป็น สามารถใส่ตัวโน้ตได้ตามข้อใด? ก. ข. ค. ง. 				
16. Key Signature ของบันไดเสียง C major คืออะไร? ก. ไม่มีเครื่องหมายกำหนด ข. มีแฟลต 1 ตัว ค. มีชาร์ป 1 ตัว ง. มีแฟลต 2 ตัว				

23. ถ้าโน้ต B มีเครื่องหมายแฟลต (b) เสียงของโน้ตจะเป็นอย่างไร? ก. สูงขึ้นครึ่งเสียง ข. ต่ำลงครึ่งเสียง ค. คงเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง ง. สูงขึ้นหนึ่งเสียง				
24. ถ้าโน้ต E มีเครื่องหมายแฟลต (Eb) จะอยู่ระหว่างโน้ตตัวใดบ้าง? ก. D และ E ข. E และ F ค. G และ B ง. F และ G				
25. ข้อใดอธิบายความหมายของเครื่องหมายแฟลต (#) ได้ถูกต้อง? ก. ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นครึ่งเสียง ข. ทำให้เสียงโน้ตต่ำลงครึ่งเสียง ค. ทำให้เสียงโน้ตกลับเป็นปกติ ง. ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นหนึ่งเสียง				
26. โน้ตในโครงสร้างบันไดเสียง C Major ประกอบด้วยโน้ตใด? ก. ข. ค. ง. 				
27. โครงสร้างของ Major Scale มีรูปแบบการเรียงตัวของเสียงอย่างไร? ก. เต็ม - ครึ่ง - เต็ม - เต็ม - เต็ม - ครึ่ง - เต็ม ข. ครึ่ง - เต็ม - เต็ม - ครึ่ง - เต็ม - เต็ม - เต็ม ค. เต็ม - เต็ม - ครึ่ง - เต็ม - เต็ม - เต็ม - ครึ่ง ง. เต็ม - เต็ม - เต็ม - ครึ่ง - เต็ม - ครึ่ง - เต็ม				
28. ในบันไดเสียง C Major Scale จากโน้ตตัวที่ 3 ไปหาตัวที่ 6 มีกี่เสียง ? ก. 3 เสียง ข. 3 เสียงครึ่ง ค. 2 เสียงครึ่ง ง. 2 เสียง				

29. ระยะห่างระหว่าง E และ F ใน C Major Scale คือกี่เสียง? ก. เต็มเสียง ข. 2 เสียง ค. 3 เสียง ง. ครึ่งเสียง				
30. ถ้าเล่น C Major Scale บนเปียโน ลืมสปีดที่ต้องกด? ก. มีแต่ลิมขาว ข. มีทั้งลิมขาวและลิมดำ ค. มีแต่ลิมดำ ง. ไม่สามารถเล่นบนเปียโนได้				

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไขเพื่อพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

แบบประเมินดัชนีความตรงของเครื่องมือวิจัย (Index of Concordance : IOC)

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจ และให้คำแนะนำ

เรื่อง การสร้างชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

คำชี้แจง : กรุณาพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อสำหรับการวิจัยว่ามีความเหมาะสมทางจริยธรรมและสอดคล้องกับเนื้อหาของตัวแปรที่กำลังศึกษาหรือไม่ หากเห็นว่าข้อคำถามใดสอดคล้องโปรดระบุความคิดเห็นของท่านโดยเขียน ✓ ในช่องระดับความคิดเห็น พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ หรือแนวทางการปรับปรุงความสอดคล้องของข้อมูลในช่องข้อเสนอแนะ

+1 เห็นว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ไม่ขัดจริยธรรม

0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

-1 เห็นว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ขัดจริยธรรม

หัวข้อประเมิน	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
ด้านเนื้อหา				
1. เนื้อหาของชุดการสอนครอบคลุมหัวข้อทฤษฎีดนตรีสากลพื้นฐาน				
2. ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับความรู้ของผู้เรียน				
3. ลำดับการสอนเป็นระบบ ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย				
4. แบบฝึกหัดและตัวอย่างในชุดการสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหา				
5. เนื้อหาในชุดการสอนสามารถเชื่อมโยงกับการปฏิบัติได้				
ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบ				
6. คำอธิบายในชุดการสอนชัดเจนและเข้าใจง่าย				
7. สื่อประกอบ เช่น โน้ต แผ่นงาน วีดิทัศน์ ช่วยให้เรียนรู้สะดวก				

8. ภาพประกอบและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในชุดการสอน ช่วยให้เข้าใจเนื้อหา				
9. ตัวอย่างในชุดการสอนสอดคล้องกับแบบฝึกหัด				
10. การจัดวางเนื้อหาและสื่อประกอบทำให้นักเรียน เรียนรู้ได้รวดเร็ว				
ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัด				
11. กิจกรรมในชุดการสอนช่วยฝึกทักษะการอ่านไนต์ และจังหวะ				
12. แบบฝึกหัดช่วยพัฒนาทักษะปฏิบัติจริงของผู้เรียน				
13. กิจกรรมเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติได้ดี				
14. จำนวนกิจกรรมและแบบฝึกหัดเหมาะสมกับเวลา เรียน				
15. กิจกรรมและแบบฝึกหัดสามารถทำได้ด้วยตนเอง				
ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน				
16. แบบฝึกหัดและกิจกรรมกระตุ้นแรงจูงใจในการ เรียน				
17. ชุดการสอนทำให้ผู้เรียนรู้สึกตื่นเต้นและอยากเรียน ต่อ				
ด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน				
18. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จริง				
19. ชุดการสอนช่วยพัฒนาทักษะการอ่านไนต์และ จังหวะ				
20. นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากชุดการ สอนในการปฏิบัติ				

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ภาคผนวก ข

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
- ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)
- ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)
- ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบประเมินความพึงพอใจต่อชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. นายไพรัตน์ แสงทอง
อาจารย์ประจำหลักสูตรดนตรีศึกษา วิทยาลัย
นาฏศิลป์ปทุมธานี ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนดนตรี
ศึกษา
2. จ.ส.อ. สมาน รักจันทร์
ข้าราชการบำนาญ โรงเรียนวัดดอนทองตำแหน่ง
ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านทฤษฎีดนตรีสากล
3. นายไพศาล ศรีชัยทุ่ง
อาจารย์ประจำด้านวัดผลกลุ่มสาระวิทยา
วิทยาลัยนาฏศิลป์ปทุมธานี ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผล
ประเมินผล

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๓๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายไพรัตน์ แสงทอง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายอนุวัชร ร้อยมา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตร มหบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการสอน
ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA)” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภัทร จันทรเจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐๒๔๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๓๒๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน จำสืบเอก สมาน รักจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายอนุวัชร ร้อยมา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการสอน ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA)” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีกุณ กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนภัทร จันทรเจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร.๐๒๔๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ อว ๐๖๔๓.๑๔/๓๒๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๖๐๐

๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายไพศาล ศรีชัยทุ่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายอนุวัชร ร้อยมา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การสร้างชุดการสอน ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA)” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.มนสิการ เหล่าวานิช ประธาน
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนันท์ จันทรเจริญ)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐๒๔๗๓๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ตาราง ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อชุดการสอน

เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคน ที่			ค่าเฉลี่ย	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
		1	2	3			
ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้							
1	วัตถุประสงค์การเรียนรู้ของชุด การสอนสอดคล้องกับตัวชี้วัดของ หลักสูตร	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์สามารถชี้วัดทักษะ ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และ การปฏิบัติได้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
3	วัตถุประสงค์เหมาะสมกับระดับ ความรู้และอายุของผู้เรียน มัธยมศึกษาตอนต้น	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
4	วัตถุประสงค์สามารถสร้าง แรงจูงใจและความสนใจในการ เรียนของผู้เรียนได้	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
ด้านเนื้อหา							
5	เนื้อหาของชุดการสอน ครอบคลุมหัวข้อทฤษฎีดนตรี สากลเบื้องต้นอย่างครบถ้วน	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
6	เนื้อหามีลำดับการนำเสนอที่ เหมาะสมและเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
7	เนื้อหาเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ที่กำหนดไว้	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
8	เนื้อหามีความถูกต้องตาม	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด

ด้านการเรียนการสอน							
9	วิธีการสอนสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และเนื้อหาของชุด การสอน	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
10	วิธีการสอนส่งเสริมการมีส่วน ร่วมและความเข้าใจของผู้เรียน	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
11	ครูสามารถปรับวิธีการสอนให้ เหมาะสมกับระดับความรู้ของ ผู้เรียนได้	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
12	การเรียนการสอนกระตุ้น ความคิดสร้างสรรค์และทักษะ การวิเคราะห์ของผู้เรียน	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการสอน							
13	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การเรียนรู้	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
14	กิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะ ปฏิบัติและความคิดสร้างสรรค์ ของผู้เรียน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
15	สื่อการสอน (เช่น แบบฝึกหัด, เครื่องดนตรี, สื่อดิจิทัล) ใช้งาน ง่ายและเหมาะสม	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
16	สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ เนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
ด้านการวัดผลและประเมินผล							
17	วิธีการวัดผลและประเมินผล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ เรียนรู้	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
18	แบบประเมินครอบคลุมทักษะ ทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และ การปฏิบัติ	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด

19	การประเมินสามารถสะท้อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียนได้อย่างชัดเจน	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
20	การวัดผลและประเมินผลช่วย ให้ครูปรับปรุงการสอนและ ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้	5	5	5	5	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.85	4.95	5	4.93	0.08	มากที่สุด

ตาราง ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ อ่าน เขียน และอธิบาย สัญลักษณ์และเครื่องหมายดนตรีสากลได้

คำถามข้อ ที่	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			IOC	การแปลผล
	1	2	3		
1	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
2	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
3	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
4	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
5	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
6	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
7	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
8	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
9	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
10	0	1	1	0.67	สามารถนำไปใช้ได้
11	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
12	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
13	1	1	0	0.67	สามารถนำไปใช้ได้
14	1	0	1	0.67	สามารถนำไปใช้ได้
15	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
16	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
17	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
18	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
19	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
20	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
21	0	1	1	0.67	สามารถนำไปใช้ได้

22	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
23	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
24	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
25	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
26	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
27	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
28	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
29	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
30	1	1	0	0.67	สามารถนำไปใช้ได้

ตาราง ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบประเมินความพึงพอใจต่อชุดการสอน

เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

ข้อ	รายการข้อคำถาม	ค่าความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			IOC	แปลผล
		1	2	3		
ด้านเนื้อหา						
1	เนื้อหาของชุดการสอนครอบคลุมหัวข้อ ทฤษฎีดนตรีสากลพื้นฐาน	1	1	1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
2	ระดับความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสม กับความรู้ของผู้เรียน	1	1	1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
3	ลำดับการสอนเป็นระบบ ทำให้เข้าใจ เนื้อหาได้ง่าย	1	1	1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
4	แบบฝึกหัดและตัวอย่างในชุดการสอนช่วย ให้เข้าใจเนื้อหา	1	1	1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
5	เนื้อหาในชุดการสอนสามารถเชื่อมโยงกับ การปฏิบัติได้	1	1	1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
ด้านความชัดเจนของคำอธิบายและสื่อประกอบ						
6	คำอธิบายในชุดการสอนชัดเจนและเข้าใจ ง่าย	1	1	1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
7	สื่อประกอบ เช่น โน้ต แผ่นงาน วิดีทัศน์ ช่วยให้เรียนรู้สะดวก	0	1	1	0.67	สามารถ นำไปใช้ได้
8	ภาพประกอบและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในชุด การสอนช่วยให้เข้าใจเนื้อหา	1	1	1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
9	ตัวอย่างในชุดการสอนสอดคล้องกับ แบบฝึกหัด	1	1	1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
10	การจัดวางเนื้อหาและสื่อประกอบทำ ให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็ว	1	1	1	1	สามารถ นำไปใช้ได้

ด้านความเหมาะสมของกิจกรรม/แบบฝึกหัด						
11	กิจกรรมในชุดการสอนช่วยฝึกทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ	1	0	1	0.67	สามารถนำไปใช้ได้
12	แบบฝึกหัดช่วยพัฒนาทักษะปฏิบัติจริงของผู้เรียน	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
13	กิจกรรมเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติได้ดี	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
14	จำนวนกิจกรรมและแบบฝึกหัดเหมาะสมกับเวลาเรียน	1	0	1	0.67	สามารถนำไปใช้ได้
15	กิจกรรมและแบบฝึกหัดสามารถทำได้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
ด้านความสนุกและแรงจูงใจในการเรียน						
16	แบบฝึกหัดและกิจกรรมกระตุ้นแรงจูงใจในการเรียน	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
17	ชุดการสอนทำให้ผู้เรียนรู้สึกตื่นเต้นและอยากเรียนต่อ	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
ด้านผลลัพธ์จากการเรียนด้วยชุดการสอน						
18	นักเรียนเข้าใจเนื้อหาและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
19	ชุดการสอนช่วยพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตและจังหวะ	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้
20	นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากชุดการสอนในการปฏิบัติ	1	1	1	1	สามารถนำไปใช้ได้

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดนตรีสากล วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พื้นฐานการอ่านโน้ตสากล	(2 ชั่วโมง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ระบบบันทึกเสียงโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น	(1 ชั่วโมง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ตัวโน้ตและตัวหยุด	(1 ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง จังหวะและการอ่านโน้ตเบื้องต้น	(5 ชั่วโมง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านโน้ตในจังหวะพื้นฐาน	(1 ชั่วโมง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางซาร์ป	(2 ชั่วโมง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ต	(2 ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 Major Scale	(3 ชั่วโมง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง เครื่องหมายแปลงเสียง	(1 ชั่วโมง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง C major	(2 ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การประยุกต์ใช้	(2 ชั่วโมง)
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง มินิคอนเสิร์ต	(2 ชั่วโมง)

ทำการจัดการเรียนการสอนทั้งหมด 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 12 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ระบบบันทึกเสียงโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พื้นฐานการอ่านโน้ตสากล เวลา 1 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดนตรีสากล วิชา ดนตรีสากล 1 รหัสวิชา ศ. 21215

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

1. สาระสำคัญ

การเรียนรู้เกี่ยวกับบรรทัด 5 เส้นและกุญแจเสียงเป็นพื้นฐานสำคัญของดนตรีสากล การเข้าใจหลักการอ่านและเขียนโน้ตบนบรรทัด 5 เส้นจะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านและเล่นโน้ตได้อย่างถูกต้อง รวมถึงสามารถสื่อสารทางดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรทัด 5 เส้น (Staff) เป็นระบบสัญลักษณ์ที่ใช้กำหนดระดับเสียงของโน้ตดนตรี ซึ่งมาพร้อมกับกุญแจเสียง (Clefs) ที่ทำหน้าที่ระบุขอบเขตของเสียงในระดับต่างๆ ได้แก่กุญแจเสียงเทรเบิล (Treble Clef), กุญแจเสียงเบส (Bass Clef)

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างของบรรทัด 5 เส้น และหน้าที่ของกุญแจเสียงแต่ละประเภทได้
2. นักเรียนสามารถระบุตำแหน่งโน้ตบนบรรทัด 5 เส้นภายใต้กุญแจเสียงต่างๆ ได้
3. นักเรียนสามารถฝึกอ่าน เขียนโน้ตและกุญแจเสียงในบรรทัด 5 เส้นได้ถูกต้อง

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ระบบบันทึกเสียงโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. ทำแบบทดสอบหลังเรียน : เพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียนเรื่อง ระบบบันทึกเสียงโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 : ทบทวนความรู้เดิม

1.1 ครูแนะนำตัว กล่าวกล่าวทักทายนักเรียน และแจกใบความรู้ จากนั้นเปิดคลิปวิดีโอเพลงที่ใช้โน้ตสากลและถามนักเรียนว่าพวกเขาเคยเห็นสัญลักษณ์ที่ใช้ในเพลงหรือไม่

1.2 ครูชี้ให้เห็นความสำคัญของบรรทัด 5 เส้นและกฎแจเสียงในการอ่านโน้ตและเล่นดนตรี

1.3 กระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์การอ่านโน้ตของตนเอง

ขั้นที่ 2 : แสวงหาความรู้ใหม่เชื่อมโยงความรู้เดิม

2.1 ครูอธิบายโครงสร้างของบรรทัด 5 เส้นและประเภทของกฎแจเสียง

ขั้นที่ 3 : การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล

3.1 ครูให้นักเรียนเขียนกฎแจประจำหลัก กฎแจซอล และกฎแจฟา ลงในกระดานบรรทัด 5 เส้น

ขั้นที่ 4 : แลกเปลี่ยนความรู้

4.1. นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม เท่า ๆ กัน และช่วยกันค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับกฎแจเสียงจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น ให้นักเรียนหาโน้ตเพลงได้ทั้งเพลงไทย และเพลงสากลที่ใช้กฎแจเสียงทั้งกฎแจซอลมา 3 เพลง และกฎแจฟา มา 3 เพลง

ขั้นที่ 5 : การสรุปและจัดระเบียบความรู้

5.1 สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้จากข้อมูลที่หามาได้

ขั้นที่ 6 : ปฏิบัติ/หรือแสดงผลงาน

6.1 ครูให้นักเรียนเลือกตัวแทนของแต่ละกลุ่มมาอธิบายสิ่งที่ตนเรียนรู้จากการสืบค้นหาข้อมูล เช่นครูให้นักเรียนอธิบายว่าเพลงที่นักเรียนเลือกมานั้นนักเรียนใช้คำพูดหรือข้อความอะไรในการค้นหาข้อมูล ถึงได้ข้อมูลนั้นมาได้อย่างถูกต้อง และเปรียบเทียบผลลัพธ์ของแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 7 : ประยุกต์ใช้ความรู้

4. ครูยกตัวอย่างสถานการณ์ว่าถ้านักเรียนเป็นผู้ควบคุมวงดนตรีนักเรียนจะเลือกใช้สัญญาณเสียงชนิดใดให้กับเครื่องดนตรีนั้น

1. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความเข้าใจ
2. ครูให้นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนในวันนี้

สรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ โมเดลชีปป่า (CIPPA Model)

1. นักเรียนสังเกตตัวอย่างโน้ตที่ให้ (Construction)
2. นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ แบบกลุ่ม (Interaction)
3. กิจกรรมหาโน้ตเพลง (Physical Participation)
4. ฝึกเขียนและอ่านโน้ตในแบบฝึกหัด (Process Learning)
5. ทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ (Application)

6. สื่อการเรียนรู้

1. คลิปวิดีโอเพลงที่ใช้โน้ตสากล
2. สไลด์อธิบายบรรทัด 5 เส้นและสัญญาณเสียง
3. กระดาษบรรทัด 5 เส้น สำหรับฝึกเขียนโน้ต
4. ใบความรู้

7. บันทึกหลังแผน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

(.....)

(นายอนุวัชร ร้อยมา)

ครูผู้สอน

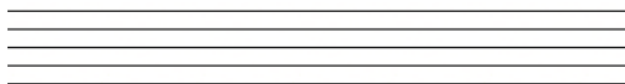
ใบความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ระบบบันทึกเสียงโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

1. บรรทัด 5 เส้น

การบันทึกโน้ตสากลนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักร้องและนักดนตรีเพื่อใช้บันทึกกันลืม สำหรับในการร้องหรือบรรเลงดนตรี

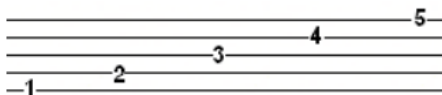
บรรทัด 5 เส้น

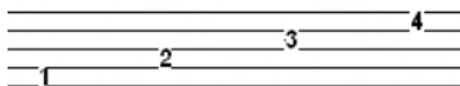
บรรทัด 5 เส้น ในภาษาอังกฤษเรียกว่า “สต๊าฟ” (Staff) หรือ Stave ใช้ในการบันทึกระดับเสียงสูงต่ำของโน้ต ประกอบด้วย จำนวนที่คาบเส้น 5 เส้น จำนวนในช่อง 4 ช่อง

การเขียนหรือบันทึกตัวโน้ตลงบนบรรทัด 5 เส้น สามารถทำได้ 2 แบบ คือ

1. ให้หัวตัวโน้ตวางบนเส้น โน้ตคาบเส้น (On A Line)

2. ให้หัวตัวโน้ตวางในช่อง โน้ตในช่อง (In A Space)

เส้นน้อย (Leger Lines) คือ เส้นที่เกินออกจากบรรทัด 5 เส้น ซึ่งจะอยู่ต่ำกว่าเส้นที่ 1 หรืออยู่สูงกว่าเส้นที่ 5 ของบรรทัด 5 เส้น โดยเส้นน้อยที่อยู่ ต่ำกว่าเส้นที่ 1 จะเรียกว่า เส้นน้อยที่มีระดับเสียงต่ำกว่าบรรทัด 5 เส้น ส่วนเส้นน้อยอยู่สูงกว่าบรรทัด 5 เส้น จะเรียกว่า เส้นน้อยที่มีระดับเสียงที่สูงกว่าบรรทัด 5 เส้น เช่น

2. กุญแจประจำหลัก

กุญแจเสียง (Clef) เป็นสิ่งที่บอกระดับระดับเสียงของโน้ต ว่าเป็นโน้ตตัวใด ถ้าไม่มีกุญแจเสียงบนบรรทัด 5 เส้น ก็ไม่สามารถบอกได้ว่าโน้ตนั้นเป็นเสียงใด คงได้แค่เปรียบเทียบว่าโน้ตตัวใดสูงกว่าต่ำกว่ากัน

เท่านั้น

กุญแจซอล (G Clef หรือ Treble Clef) กำหนดให้เส้นที่ 2 ของบรรทัดห้าเส้นมีชื่อ ซอล (G) ใช้

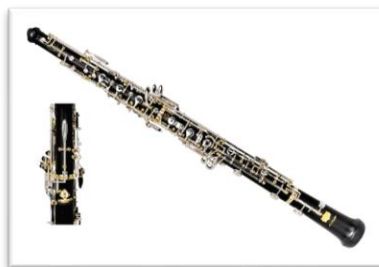
บันทึกโน้ตที่มีระดับเสียงสูง

ตัวอย่างเครื่องดนตรีที่ใช้ : กุญแจซอล (G Clef หรือ Treble Clef)

ชื่อเครื่องดนตรี	เครื่องดนตรี
Flute	

Oboe

Clarinet

Trunpet

Guitar

Piano

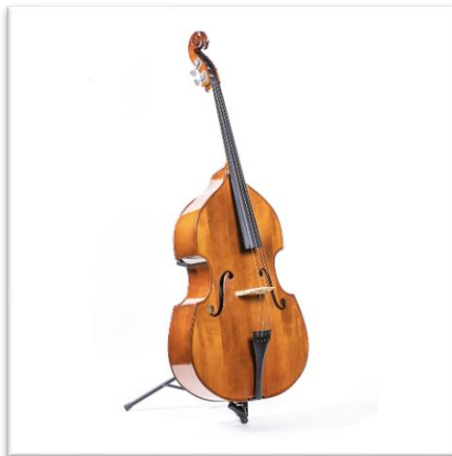
กุญแจฟา (F Clef หรือ Bass Clef) กำหนดให้เส้นที่ 4 ของบรรทัดห้าเส้นมีชื่อ ฟา (F) ใช้บันทึกโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำ

ตัวอย่างเครื่องดนตรีที่ใช้ : ทุ้มแฟฟา (F Clef หรือ Bass Clef)

ชื่อเครื่องดนตรี	เครื่องดนตรี
Taba	
Trombone	
Cello	

Double Bass

Guitar Bass

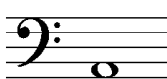
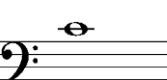
แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ระบบบันทึกเสียงโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

คำชี้แจง : ข้อสอบมี 2 ตอน ให้นักเรียนทำแบบทดสอบทุกข้อ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

1. บรรทัด 5 เส้นมีทั้งหมด.....เส้น และมี.....ช่อง
2. กุญแจซอลใช้สำหรับเครื่องดนตรีที่มีเสียง.....เช่น ทรัมเปต กีตาร์
3. กุญแจฟากำหนดให้โน้ต.....อยู่บนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น
4. ในช่องที่ 2 ของกุญแจซอลคือโน้ต.....
5. กุญแจซอลกำหนดให้โน้ต.....อยู่บนเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น
6. เปียโนใช้กุญแจ.....สำหรับมือขวา และกุญแจ.....สำหรับมือซ้าย
7. กุญแจฟา เส้นที่ 4 คือโน้ต.....
8. บรรทัด 5 เส้นมี ช่องที่ 2 ของกุญแจฟาคือโน้ต.....กุญแจซอลคือโน้ต.....
9. กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้กุญแจ.....เป็นหลัก
10. บรรทัด 5 เส้น ในช่องที่ 1 ของกุญแจฟาคือโน้ต.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนจับคู่คำตอบที่ถูกต้องและมีความเชื่อมโยงกัน (5 คะแนน)

	☐	☐	G
	☐	☐	A
	☐	☐	C
	☐	☐	D
	☐	☐	B
	☐	☐	E
	☐	☐	F
กีตาร์เบส	☐	☐	ใช้กุญแจซอล
เปียโน	☐	☐	ใช้กุญแจฟา
ใช้ทั้งกุญแจซอลและฟา	☐	☐	เปียโน

เฉลยแบบทดสอบ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ระบบบันทึกเสียงโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

คำชี้แจง : ข้อสอบมี 2 ตอน ให้นักเรียนทำแบบทดสอบทุกข้อ (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

1. บรรทัด 5 เส้นมีทั้งหมด.....5.....เส้น และมี.....4.....ช่อง
2. กุญแจซอลใช้สำหรับเครื่องดนตรีที่มีเสียง.....สูง.....เช่น ทรัมเป็ต กีตาร์
3. กุญแจฟากำหนดให้โน้ต.....F.....อยู่บนเส้นที่ 4 ของบรรทัด 5 เส้น
4. ในช่องที่ 2 ของกุญแจซอลคือโน้ต.....A.....
5. กุญแจซอลกำหนดให้โน้ต.....G.....อยู่บนเส้นที่ 2 ของบรรทัด 5 เส้น
6. เปียโนใช้กุญแจ.....G.....สำหรับมือขวา และกุญแจ.....F.....สำหรับมือซ้าย
7. กุญแจฟา เส้นที่ 4 คือโน้ต.....A.....
8. บรรทัด 5 เส้นมี ช่องที่ 2 ของกุญแจฟาคือโน้ต.....C.....กุญแจซอลคือโน้ต.....A.....
9. กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีที่ใช้กุญแจ.....G.....เป็นหลัก
10. บรรทัด 5 เส้น ในช่องที่ 1 ของกุญแจฟาคือโน้ต.....A.....

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนจับคู่คำตอบที่ถูกต้องและมีความเชื่อมโยงกัน (5คะแนน)

The diagram consists of two columns of items. The left column contains seven musical staves (treble and bass clefs) and three instrument names: กีตาร์เบส (Bass Guitar), เปียโน (Piano), and ใช้ทั้งกุญแจซอลและฟา (Use both Sol and Fa keys). The right column contains seven lettered boxes (G, A, C, D, B, E, F) and three text boxes: ใช้กุญแจซอล (Use Sol key), ใช้กุญแจฟา (Use Fa key), and เปียโน (Piano). Arrows indicate the following connections:

- Staff 1 (Treble clef, middle C) connects to G.
- Staff 2 (Treble clef, middle C) connects to A.
- Staff 3 (Treble clef, middle C) connects to C.
- Staff 4 (Bass clef, middle C) connects to D.
- Staff 5 (Treble clef, middle C) connects to B.
- Staff 6 (Bass clef, middle C) connects to E.
- Staff 7 (Bass clef, middle C) connects to F.
- กีตาร์เบส (Bass Guitar) connects to ใช้กุญแจซอล (Use Sol key).
- เปียโน (Piano) connects to ใช้กุญแจฟา (Use Fa key).
- ใช้ทั้งกุญแจซอลและฟา (Use both Sol and Fa keys) connects to เปียโน (Piano).

แบบบันทึกผลการประเมิน

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ระบบบันทึกเสียงโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

ลำดับที่	ชื่อ	คะแนนที่ได้	ระดับ	หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

9-10	คะแนน ระดับ	ดีมาก
7-8	คะแนน ระดับ	ดี
5-6	คะแนน ระดับ	พอใช้
ต่ำกว่า 5	คะแนน ระดับ	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ตัวโน้ตและตัวหยุด

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พื้นฐานการอ่านโน้ตสากล เวลา 1 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดนตรีสากล วิชา ดนตรีสากล 1 รหัสวิชา ศ. 21215

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

1. สาระสำคัญ

ตัวโน้ต ค่าตัวโน้ต โน้ตประจุด และตัวหยุด เป็นองค์ประกอบพื้นฐานของสัญลักษณ์ดนตรีที่ใช้แทนระดับเสียงและจังหวะของเสียงดนตรี การทำความเข้าใจค่าของตัวโน้ตและตัวหยุดเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการอ่านและเขียนโน้ตดนตรี นักเรียนจำเป็นต้องเข้าใจว่า ตัวโน้ต (Note) เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงดนตรีแต่ละตัว โดยมีรูปแบบแตกต่างกันตามค่าความยาวของเสียง ค่าตัวโน้ต (Note Value) กำหนดความยาวของเสียงแต่ละตัว เช่น ตัวกลม (Whole Note), ตัวขาว (Half Note), ตัวดำ (Quarter Note), และตัวเซปต์ (Eighth Note) โน้ตประจุด (Dotted Note) เป็นการเพิ่มค่าความยาวของตัวโน้ตโดยเพิ่มครึ่งหนึ่งของค่าตัวโน้ตเดิม เช่น ตัวขาวประจุดมีค่าเท่ากับตัวขาวบวกตัวดำ ตัวหยุด (Rest) เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แทนการหยุดเสียงชั่วคราว โดยมีค่าความยาวของการหยุดเสียงที่ตรงกับค่าของตัวโน้ต

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถระบุและบอกชื่อของตัวโน้ต ค่าตัวโน้ต โน้ตประจุด และตัวหยุดได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของค่าตัวโน้ตและตัวหยุดได้
3. นักเรียนสามารถเขียนและอ่านโน้ตที่มีตัวโน้ตและตัวหยุดได้

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ตัวโน้ตและตัวหยุด

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. แบบทดสอบหลังเรียน : เพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียนเรื่อง ตัวโน้ตและตัวหยุด

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 : การทบทวนความรู้เดิม

1.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียน ทบทวนความรู้จากการสอนครั้งที่แล้วโดยการสอบถาม และแจกใบความรู้

1.2 ครูเปิดโน้ตเพลงหนูมาลี ที่เป็นเพลงเดียวกันแต่มีการใช้โน้ตที่ต่างกันไปให้นักเรียนดู

1.3 ตั้งคำถามว่า "ทำไมเพลงเดียวกันถึงมีการใช้โน้ตที่ต่างกันไป" และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 : การแสวงหาความรู้ใหม่

2.1 ครูอธิบายเกี่ยวกับตัวโน้ต ค่าตัวโน้ต โน้ตประจุ และตัวหยุด โดยใช้สื่อภาพและเสียง

ขั้นที่ 3 : การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล

3.1 ครูให้นักเรียนจดบันทึกโน้ต ตัวหยุด ลงในกระดาษบรรทัด 5 เส้น

ขั้นที่ 4 : แลกเปลี่ยนความรู้

4.1 ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2-3 กลุ่ม เท่า ๆ กัน

4.2 จากนั้นครูกำหนดโจทย์ เช่น ข้อที่ 1 ครูตั้งโจทย์เป็นโน้ตตัวขาว โดยให้นักเรียนเลือกว่ามีโน้ตอะไรที่ผสมกันแล้วได้เท่ากับโน้ตตัวขาวและในคำตอบนั้นต้องมีทั้งตัวโน้ตและตัวหยุดร่วมกันอยู่ด้วย จากโจทย์ครูจะกำหนดให้โน้ตตัวดำเป็น 1 จังหวะ ตัวอย่างคำตอบ โน้ตตัวดำ+หยุดตัวดำ , หยุดตัวดำ+เข้บ็ต1ชั้น+เข้บ็ต1ชั้น เป็นต้น

ขั้นที่ 5 : การสรุปและจัดระเบียบความรู้

5.1 สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันหาคำตอบจากโจทย์ที่ครูกำหนดให้

ขั้นที่ 6 : ปฏิบัติ/หรือแสดงผลงาน

6.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันอธิบายหน้าชั้นเรียนและให้เหตุผลของคำตอบกลุ่มตนเอง

ขั้นที่ 7 : ประยุกต์ใช้ความรู้

7.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวคิดหลักของบทเรียน

7.2 ทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวโน้ตและตัวหยุด

สรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ โมเดลซิปปา (CIPPA Model)

1. นักเรียนลองฟังและเคาะจังหวะตาม (Construction)
2. นักเรียนแบ่งกลุ่มและได้รับโจทย์ให้แต่งจังหวะ (Interaction)
3. นักเรียนตบมือตามจังหวะของกิจกรรม (Physical Participation)
4. นักเรียนทดลองเคาะจังหวะจากผลงานของกลุ่มตนเองและของเพื่อน (Process Learning)
5. ทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ (Application)

6. สื่อการเรียนรู้

1. คลิปวิดีโอเพลง
2. สไลด์อธิบายตัวโน้ตและตัวหยุด
3. กระดาษบรรทัด 5 เส้น สำหรับฝึกเขียนโน้ต
4. ใบความรู้

7. บันทึกหลังแผน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

(.....)

(นายอนุวัชร ร้อยมา)

ครูผู้สอน

ใบความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวโน้ตและตัวหยุด

1. ตัวโน้ต (Note)

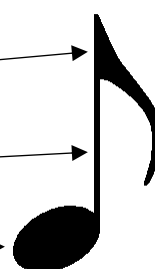
เป็นสัญลักษณ์ทางดนตรี ที่ใช้บันทึกไว้บนบรรทัด 5 เส้น เพื่อแสดงถึงระดับเสียงสูง - เสียงต่ำ และความสั้น-ยาวของเสียงตัวโน้ต

ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

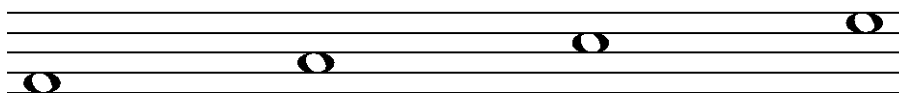
1. เชบัต (Flag)

2. ก้านโน้ต (Stem)

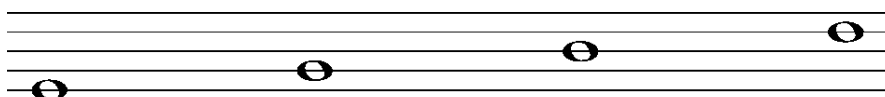
3. หัวโน้ต (Note head)

หัวโน้ต (Note head) เป็นส่วนที่แสดงระดับเสียงหัวโน้ตจะคาบอยู่บรรทัด 5 เส้น หรืออยู่ในช่องของบรรทัด 5 เส้นก็ได้

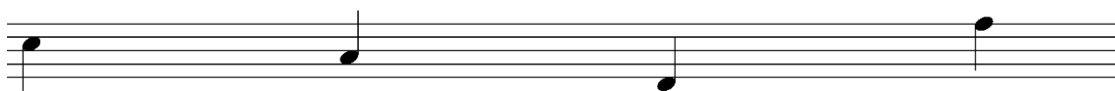

ตัวโน้ตอยู่ในช่องบรรทัด 5 เส้น

ตัวโน้ตอยู่คาบเส้นบรรทัด 5 เส้น

ก้านโน้ต (Stem) เป็นเส้นตรงแนวตั้งที่ลากออกจากหัวของตัวโน้ต ถ้าหัวโน้ตอยู่ต่ำกว่าเส้นที่ 3 ของบรรทัด 5 เส้นก้านโน้ตจะชี้ขึ้น แต่ถ้าหัวโน้ตอยู่สูงกว่าเส้นที่ 3 ของบรรทัด 5 เส้นก้านโน้ตจะชี้ลง ทั้งนี้ก็แล้วแต่บทเพลงที่ผู้ประพันธ์แต่งขึ้น จัดเรียงโน้ตเพื่อความเหมาะสมและสวยงาม

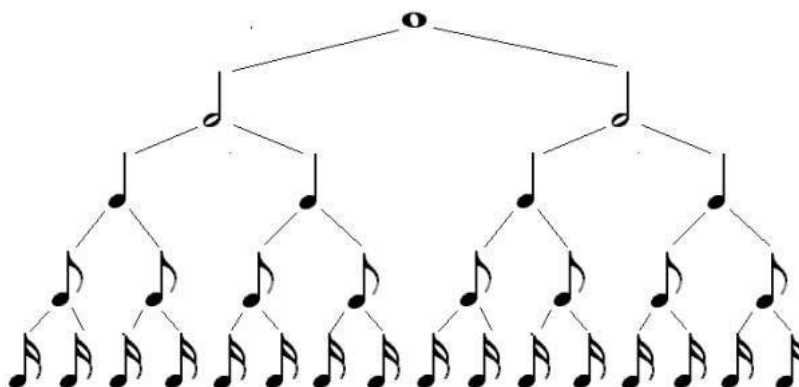
เชบิต (Flag) จะใช้กับหัวตัวโน้ตตัวดำเท่านั้น เชบิตจะเขียนเริ่มตั้งแต่ 1 ชั้นขึ้นไปเรื่อย ๆ

2. **ค่าตัวโน้ตและตัวหยุดโน้ต** คือ สัญลักษณ์ที่ใช้บันทึกแทนเสียงดนตรีตัวหยุดหรือเครื่องหมายหยุด คือ เครื่องหมายที่ทำให้เสียงเงียบหรือหยุดในขณะที่บรรเลงดนตรีมีลักษณะดังต่อไปนี้

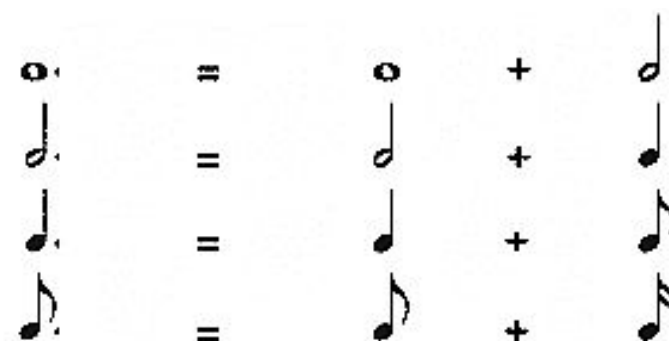
ตัวโน้ต	ตัวหยุด	ค่าของตัวโน้ต	ชื่อไทย	ชื่ออังกฤษ	ชื่ออเมริกัน
		4 จังหวะ	ตัวกลม	Semibreve	Whole note
หรือ		2 จังหวะ	ตัวขาว	Minim	Half note
หรือ		1 จังหวะ	ตัวดำ	Crotchet	Quarter note
หรือ		1/2 จังหวะ	ตัวเชบิต 1 ชั้น	Quaver	Eighth note
หรือ		1/4 จังหวะ	ตัวเชบิต 2 ชั้น	Semi Quaver	Sixteenth note

การกระจายตัวโน้ต

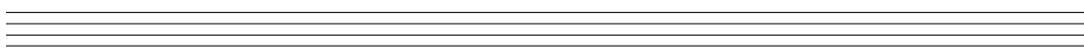
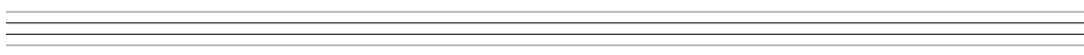
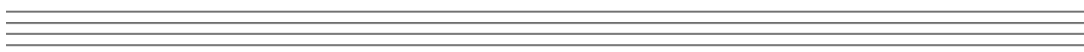
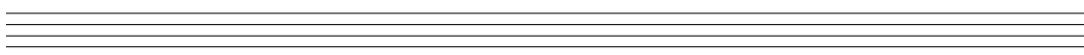
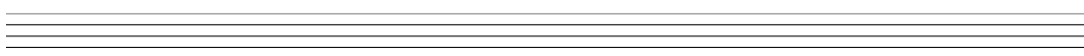
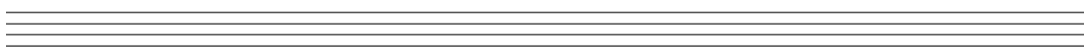
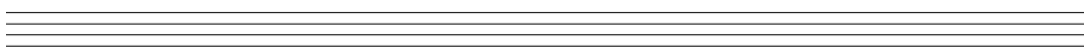
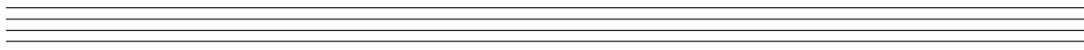
3. การเพิ่มค่าตัวโน้ต

. การประจุด (Dot) คือ การเพิ่มค่าตัวโน้ตหรือค่าตัวหยุดโน้ต สามารถทำให้ยาวขึ้นได้โดยการประจุดทางขวาของตัวโน้ตหรือตัวหยุดโน้ต การประจุดจะทำให้ตัวโน้ตหรือตัวหยุดโน้ตมีค่าเพิ่มมากขึ้นครึ่งหนึ่งของค่าตัวโน้ตตัวนั้น เช่น

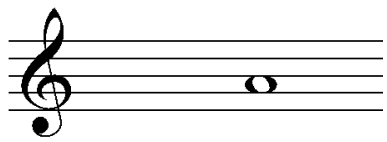
บรรทัด 5 เส้น

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวโน้ตและตัวหยุด

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ข้อ	ตอบชื่อตัวโน้ต
	
	
	
	
	

โน้ตตัวดำแบ่งออกเป็นโน้ตเชบิต 1 ชั้น ได้.....ตัว

โน้ตตัวขาว 3 ตัว กระจายออกได้โน้ตตัวดำ.....ตัว

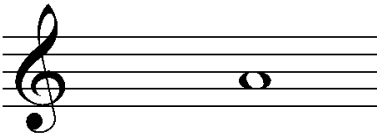
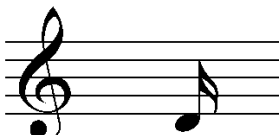
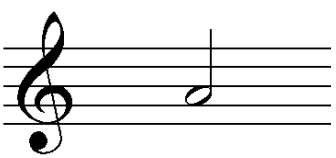
โน้ตตัวดำประจุ ตัวประจุคือตัว.....

จงเขียนตัวหยุดตัวดำ.....

จงเขียนตัวหยุดตัวเชบิต 1 ชั้น.....

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตัวโน้ตและตัวหยุด

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

ข้อ	ตอบชื่อตัวโน้ต
	ตัวขาว.....
	ตัวเข็บบิต 1 ชั้น.....
	ตัวดำ.....
	ตัวเข็บบิต 2 ชั้น.....
	ตัวขาว.....

โน้ตตัวดำ 1 ตัว แบ่งออกเป็นโน้ตเข็บบิต 1 ชั้น ได้.....2.....ตัว

โน้ตตัวขาว 3 ตัว กระจายออกได้โน้ตตัวดำ.....6.....ตัว

โน้ตตัวดำประจุตัว ประจุคือตัว.....เข็บบิต 1 ชั้น.....

จงเขียนตัวหยุดตัวดำ.....

จงเขียนตัวหยุดตัวเข็บบิต 1 ชั้น.....

แบบบันทึกผลการประเมิน

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ระบบบันทึกเสียงโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

ลำดับที่	ชื่อ	คะแนนที่ได้	ระดับ	หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

9-10	คะแนน ระดับ	ดีมาก
7-8	คะแนน ระดับ	ดี
5-6	คะแนน ระดับ	พอใช้
ต่ำกว่า 5	คะแนน ระดับ	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านโน้ตในจังหวะพื้นฐาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง จังหวะและการอ่านโน้ตเบื้องต้น เวลา 1 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากลวิชาดนตรีสากล 1รหัสวิชาศ. 21215

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1ภาคเรียนที่ 2ปีการศึกษา 2568

1. สาระสำคัญ

การอ่านโน้ตในจังหวะพื้นฐานเป็นทักษะสำคัญในการเรียนดนตรี โดยจังหวะพื้นฐาน 2/4, 3/4 และ 4/4 เป็นโครงสร้างหลักของดนตรีในหลากหลายแนวเพลง ความเข้าใจในเรื่องนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถเล่นและอ่านโน้ตได้ถูกต้อง รวมถึงสามารถสื่อสารทางดนตรีกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของจังหวะ 2/4, 3/4 และ 4/4 ได้
2. นักเรียนสามารถอ่านและตีจังหวะของโน้ตดนตรีที่อยู่ในจังหวะ 2/4, 3/4 และ 4/4 ได้

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านโน้ตในจังหวะพื้นฐาน

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. แบบทดสอบหลังเรียน : เพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียนเรื่อง การอ่านโน้ตในจังหวะพื้นฐาน

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 : ทบทวนความรู้เดิม

- 1.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียน ทบทวนความรู้จากการสอนครั้งที่แล้วโดยการสอบถามและแจกใบความรู้

1.2 ครูเปิดเพลงตัวอย่างที่มีจังหวะ 2/4, 3/4 และ 4/4 ให้นักเรียนฟังและให้เดาว่าเป็นจังหวะแบบใด

1.3 ครูตั้งคำถามกระตุ้นการคิด เช่น "เพลงที่เราฟังมีจังหวะกี่จังหวะต่อห้อง?"

ขั้นที่ 2 : แสวงหาความรู้ใหม่

2.1 ครูอธิบายความหมายของจังหวะ 2/4, 3/4 และ 4/4 พร้อมยกตัวอย่างเพลง

ขั้นที่ 3 : การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล

3.1 นักเรียนฝึกนับจังหวะและตบมือให้ตรงกับรูปแบบที่ครูกำหนด

3.2 นักเรียนฝึกเขียนโน้ตดนตรีในจังหวะต่างๆ ลงบนกระดาษโน้ต

ขั้นที่ 4 : แลกเปลี่ยนความรู้

4.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม เท่า ๆ กัน โดยให้นักเรียนช่วยกันสร้างจังหวะของกลุ่มตนเองจากโจทย์ที่ครูกำหนดให้ เช่น กลุ่มที่ 1 ได้อัตราจังหวะ 4/4 กลุ่มที่ 2 ได้อัตราจังหวะ 3/4

ขั้นที่ 5 : การสรุปและจัดระเบียบความรู้

5.1 สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตรวจสอบของคำตอบกลุ่มตนเอง

ขั้นที่ 6 : ปฏิบัติ/หรือแสดงผลงาน

6.1 แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียนหรือนำจังหวะของกลุ่มตนเองให้อีกกลุ่มลองปฏิบัติ เพื่อทดสอบความเข้าใจและความพร้อมในการปฏิบัติเป็นทีม

ขั้นที่ 7 : ประยุกต์ใช้ความรู้

1. ครูให้นักเรียนสะท้อนความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับจังหวะที่เรียน

2. ทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านโน้ตในจังหวะพื้นฐาน

สรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ โมเดลซิปปา (CIPPA Model)

1. นักเรียนลองฟังเพลงและเคาะจังหวะตาม (Construction)

2. นักเรียนได้ทำกิจกรรมแบบกลุ่ม (Interaction)
3. นักเรียนตอบมือตามจังหวะ (Physical Participation)
4. นักเรียนทดลองเคาะจังหวะจากผลงานของกลุ่มตนเองและของเพื่อน (Process Learning)
5. ทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ (Application)

6. สื่อการเรียนรู้

1. คลิปวิดีโอเพลง
2. เครื่องเคาะจังหวะ (เช่น กลอง, แทมบูรีน)
3. สไลด์อธิบายจังหวะพื้นฐาน Time Signatures
4. สื่อดิจิทัล เช่น แอปพลิเคชันฝึกอ่านจังหวะ
5. ใบความรู้

7. บันทึกหลังแผน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

(.....)

(นายอนุวัชร ร้อยมา)

ครูผู้สอน

ใบความรู้

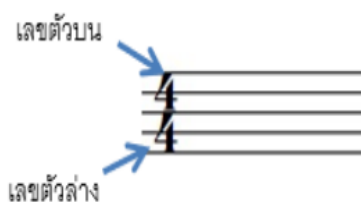
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านโน้ตในจังหวะพื้นฐาน

1. จังหวะพื้นฐาน

จังหวะ (Time Signature) เป็นเครื่องหมายที่ใช้กำหนดจำนวนและประเภทของจังหวะในแต่ละห้องเพลง โดยทั่วไปจะเขียนเป็นตัวเลขสองตัวซ้อนกัน เช่น 2/4, 3/4, และ 4/4 ซึ่งมีความหมายดังนี้:

ตัวเลขตัวบน หมายถึง จำนวนจังหวะในแต่ละห้องเพลง

ตัวเลขตัวล่าง หมายถึง ค่าของโน้ตที่แทนหนึ่งจังหวะ (เช่น 4 หมายถึง โน้ตตัวดำเป็น 1 จังหวะ)

เครื่องหมายกำหนดจังหวะที่มีลักษณะเป็นสัญลักษณ์ ได้แก่

เป็นคำย่อของคำว่า Common time หรืออัตราจังหวะสามมัญ มีค่าเท่ากับ 4/4

เป็นคำย่อของคำว่า Cut time หรืออัตราจังหวะตด มีค่าเท่ากับ 2/2

การเข้าใจในเรื่องของอัตราจังหวะจะช่วยให้รู้ถึงหลักการนับจังหวะในบทเพลง ซึ่งในบทเพลงแต่ละเพลงนั้นจะมีจังหวะที่แตกต่างกัน

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ตัวโน้ตและตัวหยุด

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมโน้ตตาม time signature ที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้ถูกต้องโดยไม่ซ้ำกันกับข้ออื่น (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

คำถาม	คำตอบ
	
	
	
	
	

เลขตัวล่างหมายถึงอะไร.....

เลขตัวบนหมายถึงอะไร.....

ถ้าเลขตัวล่างเป็นเลข 4 ตัวบนเป็นเลข 2 จะใส่โน้ตตัวดำได้กี่ตัว.....

ถ้าเลขตัวล่างเป็นเลข 4 ตัวบนเป็นเลข 2 จะใส่โน้ตตัวดำได้กี่ตัว.....

Common time มีค่าเท่ากับ.....

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ตัวโน้ตและตัวหยุด

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมโน้ตตาม time signature ที่กำหนดให้ลงในช่องว่างให้ถูกต้องโดยไม่ซ้ำกัน
กับข้ออื่น (คะแนนเต็ม 10 คะแนน)

คำถาม	คำตอบ
	เช่น ตัวดำ+ตัวดำ
	เช่น ตัวขาว+ตัวดำ
	เช่น ตัวขาว+ตัวขาว
	เช่น ตัวดำ+ตัวดำ+ตัวขาว
	เช่น ตัวขาว+ตัวขาว

เลขตัวล่างหมายถึงอะไร.....แทนค่าตัวโน้ต.....

เลขตัวบนหมายถึงอะไร.....จำนวนจังหวะในหนึ่งห้อง.....

ถ้าเลขตัวล่างเป็นเลข 4 ตัวบนเป็นเลข 2 จะใส่โน้ตตัวดำได้กี่ตัว.....2.....

ถ้าเลขตัวล่างเป็นเลข 4 ตัวบนเป็นเลข 4 จะใส่โน้ตตัวดำได้กี่ตัว.....4.....

Common time มีค่าเท่ากับ.....4/4.....

แบบบันทึกผลการประเมิน

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ระบบบันทึกเสียงโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น

ลำดับที่	ชื่อ	คะแนนที่ได้	ระดับ	หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

9-10	คะแนน ระดับ	ดีมาก
7-8	คะแนน ระดับ	ดี
5-6	คะแนน ระดับ	พอใช้
ต่ำกว่า 5	คะแนน ระดับ	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง จังหวะและการอ่านโน้ตเบื้องต้น Time Signatures เวลา 2 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ดนตรีสากล.....วิชา.....ดนตรีสากล 1.....รหัสวิชา.....ศ.....21215

ชั้น.....มัธยมศึกษาปีที่ 1.....ภาคเรียนที่..... 2.....ปีการศึกษา..... 2568

1. สาระสำคัญ

เครื่องหมายตั้งบันไดเสียง (Key Signature) เป็นเครื่องหมายที่กำหนดโน้ตที่ต้องมีการยกเสียงขึ้นหรือลดเสียงลงตลอดทั้งเพลง โดยเครื่องหมายชาร์ป (#) ใช้เพื่อเพิ่มระดับเสียงของโน้ตให้สูงขึ้นครึ่งเสียง และมีผลต่อโน้ตที่อยู่ในบันไดเสียงเดียวกันตลอดทั้งบทเพลง การทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องหมายชาร์ปในบันไดเสียงช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านโน้ตและเล่นดนตรีได้อย่างถูกต้อง ในบันไดเสียงที่มีเครื่องหมายชาร์ป จะมีลำดับของชาร์ปที่กำหนดแน่นอน ได้แก่ F#, C#, G#, D#, A#, E#, B# ซึ่งมีปรากฏในบันไดเสียงต่าง ๆ เช่น G Major (1#), D Major (2#), A Major (3#) และอื่น ๆ การเรียนรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายชาร์ปจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถคาดเดาคีย์ของบทเพลงและฝึกการเล่นดนตรีให้คล่องแคล่วขึ้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและหน้าที่ของเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงชาร์ปได้
2. นักเรียนสามารถระบุลำดับของเครื่องหมายชาร์ปในบันไดเสียงต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอ่าน เขียนเครื่องหมายชาร์ปลงในบรรทัด 5 เส้นได้

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. แบบทดสอบหลังเรียน : เพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียนเรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 : ทบทวนความรู้เดิม

- 1.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียน และแจกใบความรู้
- 1.3 ครูเปิดคลิปวิดีโอเพลงที่มีเครื่องหมายชาร์ปและให้นักเรียนสังเกตความแตกต่างของเสียง

- 1.3 ตั้งคำถามว่า “ทำไมบางเพลงถึงมีเครื่องหมายชาร์ปและบางเพลงไม่มี?”

ขั้นที่ 2 : แสวงหาความรู้ใหม่

- 2.1 ครูอธิบายความหมายของเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป พร้อมยกตัวอย่างเพลงและตั้งคำถาม เช่น นักเรียนเห็นเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงอยู่ส่วนไหนของโน้ตเพลง แล้วให้นักเรียนอธิบาย

- 2.2 นักเรียนฝึกเขียนเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ปลงบรรทัด 5 เส้น

ขั้นที่ 3 : การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล

- 3.1 นักเรียนฝึกเขียนเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ปลงกระดาษบรรทัด 5 เส้น
 - 3.1.1 เทคนิคในการเขียนครุมีเพลง ให้ท่องเพื่อนำไปใช้ในการเขียนเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป เนื้อเพลงคือ “ลง ขึ้น ลง ลง ขึ้น ลง” (เทคนิคการจำคือ ลง ขึ้น ลง ซ้ำกัน 2 รอบ) ตัวอย่างการนำไปใช้ ให้นักเรียนจำตัวแรกว่าตัว F นั้นต้องเขียนในเส้นที่ 4 ของกุญแจซอล จากนั้นตัวต่อไปคือ C จากเพลงลำดับแรกคือลง หมายความว่า C ที่ต้องเขียนต้องอยู่ต่ำกว่าตัว F จากนั้นตัวต่อไปก็ใช้สูตรตามเพลงตามลำดับ

ขั้นที่ 4 : แลกเปลี่ยนความรู้

- 4.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม เท่า ๆ กัน
- 4.2 ทำกิจกรรม “นักสำรวจ” วิธีการคือ
 - 4.2.1 ดิตเครื่องหมายชาร์ปและชื่อบันไดเสียงตามมุมต่างๆ ของห้อง
 - 4.2.3 ให้นักเรียนเดินไปเก็บการ์ดมาเรียงให้ครบตามสูตรทางชาร์ป

ขั้นที่ 5 : สรุปและจัดระเบียบความรู้

5.1 สมาชิกในกลุ่มช่วยกันตรวจสอบคำตอบว่าถูกต้องหรือไม่ เพื่อตรวจสอบความผิดพลาด

ขั้นที่ 6 : ปฏิบัติ/และแสดงผลงาน

6.1 เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมและตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว จากนั้นให้ช่วยกันอธิบายถึงคำตอบของตนเอง เพื่อทดสอบความเข้าใจและความสามัคคีในการปฏิบัติเป็นทีม *กลุ่มไหนทำเวลาได้ดีที่สุดรับรางวัล*

ขั้นที่ 7 : ประยุกต์ใช้ความรู้

7.1 ครูให้นักเรียนสะท้อนความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ปที่เรียน

7.2 ทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป

สรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ โมเดลซิปปา (CIPPA Model)

1. นักเรียนลองฟังเพลงแล้วหาเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงว่าคือส่วนไหนของบทเพลง (Construct)
2. นักเรียนได้ทำกิจกรรมแบบกลุ่ม (Interaction)
3. นักเรียนได้ทำกิจกรรม “นักสำรวจ” (Physical Participation)
4. นักเรียนร่วมกันอธิบายผลจากการเล่นเกม “นักสำรวจ” (Process Learning)
5. ทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ (Application)

6. สื่อการเรียนรู้

1. คลิปวิดีโอเพลง

2. ซอฟต์แวร์เขียนโน้ตดนตรี (เช่น Musecore, Sibelius)

3. สไลด์อธิบายเรื่องเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป

4. ใบความรู้

7. บันทึกหลังแผน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

(.....)

(นายอนุวัชร ร้อยมา)

ครูผู้สอน

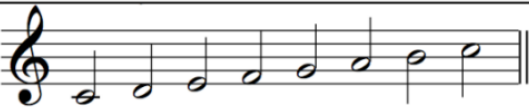
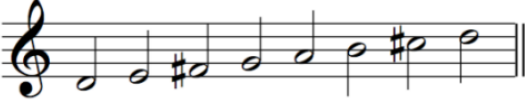
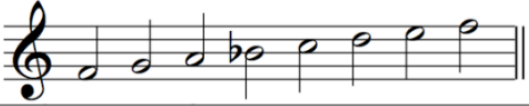
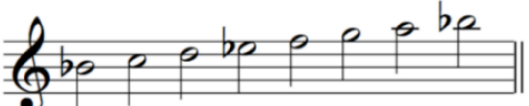
ใบความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป

เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง

เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง (key signature) คือ เครื่องหมายแปลงเสียงทั้งหมดที่ใช้ในเพลง ได้แก่ เครื่องหมายชาร์ป หรือเครื่องหมายแฟลต ซึ่งสอดคล้องกับกุญแจเสียงของเพลงนั้น มีตำแหน่งอยู่ต้นบรรทัดถัดจากกุญแจ และอยู่ก่อนเครื่องหมายประจำจังหวะ เครื่องหมายประจำกุญแจเสียงมีผลต่อโน้ตตัวนั้นทุกตัว เช่น ถ้าเครื่องหมายประจำกุญแจเสียงเป็น F# โน้ต F ทุกตัวในทุกช่วงคู่แปดในเพลงจะถูกปรับให้สูงขึ้นครึ่งเสียงเป็น F#

ตัวอย่าง

กุญแจเสียง หรือบันไดเสียง	โทนิค	การเรียงโน้ตในบันไดเสียง (ขาขึ้น)	เครื่องหมาย ประจำกุญแจเสียง
C เมเจอร์	C		
G เมเจอร์	G		
D เมเจอร์	D		
F เมเจอร์	F		
Bb เมเจอร์	Bb		

ลำดับของเครื่องหมายแปลงเสียงในเครื่องหมายประจำกุญแจเสียง

ลำดับของเครื่องหมายกุญแจเสียง เป็นหนึ่งในหลักสำคัญในการอ่านเครื่องหมายประจำกุญแจเสียง ลำดับของเครื่องหมายชาร์ปให้อ่านจากซ้ายไปขวา (F C G D A E B) ส่วนลำดับของเครื่องหมายแฟลตให้อ่านจากขวาไปซ้าย (B E A D G C F) เช่น หากในบทเพลงมีเครื่องหมายประจำ

กุญแจเสียงเป็นเครื่องหมายชาร์ปจำนวน 2 เครื่องหมาย หมายความว่า โน้ต F และโน้ต C ทุกตัวใน
ทุกช่วงคู่แปดในเพลงจะถูกปรับให้สูงขึ้นครึ่งเสียงเป็น F# และ C#

ลำดับของเครื่องหมายชาร์ป

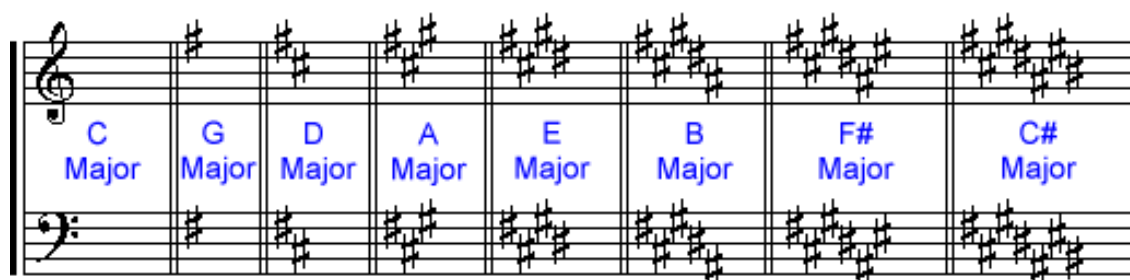

F C G D A E B

ลำดับของเครื่องหมายแฟล็ต

ตัวอย่าง

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป

คำชี้แจง : ข้อสอบมีทั้งหมด 2 ตอน (10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

1. โน้ตลำดับที่ 5 ของสูตรทางชาร์ปคือ.....
2. โน้ตลำดับที่ 4 ของสูตรทางชาร์ปคือ.....
3. โน้ตลำดับที่ 7 ของสูตรทางชาร์ปคือ.....
4. โน้ตลำดับที่ 6 ของสูตรทางแฟล็ตคือ.....
5. โน้ตลำดับที่ 2 ของสูตรทางชาร์ปคือ.....

ตอนที่ 2 จงใส่เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ปลงในบรรทัด 5 เส้นที่กำหนดให้ โดยใช้กุญแจซอล (5 คะแนน)

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป

คำชี้แจง : ข้อสอบมีทั้งหมด 2 ตอน (10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

1. โน้ตลำดับที่ 5 ของสูตรทางชาร์ปคือ.....A.....
2. โน้ตลำดับที่ 4 ของสูตรทางชาร์ปคือ.....D.....
3. โน้ตลำดับที่ 7 ของสูตรทางชาร์ปคือ.....B.....
4. โน้ตลำดับที่ 6 ของสูตรทางแฟล็ตคือ.....E.....
5. โน้ตลำดับที่ 2 ของสูตรทางชาร์ปคือ.....C.....

ตอนที่ 2 จงใส่เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ปลงในบรรทัด 5 เส้นที่กำหนดให้ โดยใช้กุญแจซอล (5 คะแนน)

แบบบันทึกผลการประเมิน

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป

ลำดับที่	ชื่อ	คะแนนที่ได้	ระดับ	หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

9-10	คะแนน ระดับ	ดีมาก
7-8	คะแนน ระดับ	ดี
5-6	คะแนน ระดับ	พอใช้
ต่ำกว่า 5	คะแนน ระดับ	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ต

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง จังหวะและการอ่านโน้ตเบื้องต้น Time Signatures เวลา 2 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ดนตรีสากล.....วิชา.....ดนตรีสากล 1.....รหัสวิชา.....ศ.....21215

ชั้น.....มัธยมศึกษาปีที่ 1.....ภาคเรียนที่.....2.....ปีการศึกษา.....2568

1. สาระสำคัญ

เครื่องหมายตั้งบันไดเสียง (Key Signature) เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้กำหนดว่ามีโน้ตตัวใดในเพลงที่ต้องลดระดับเสียงลงครึ่งเสียงตลอดทั้งบทเพลง โดยเครื่องหมายแฟลต (b) ทำหน้าที่ลดระดับเสียงของโน้ตที่ระบุให้ต่ำลงครึ่งเสียง และมีผลกับทุกตัวโน้ตที่อยู่ในตำแหน่งเดียวกันภายในคีย์ที่กำหนด ลำดับของเครื่องหมายแฟลตในบันไดเสียงจะเป็นไปตามลำดับที่แน่นอน ได้แก่ Bb, Eb, Ab, Db, Gb, Cb, Fb โดยปรากฏอยู่ในคีย์หลักต่าง ๆ เช่น F Major (1b), Bb Major (2b), Eb Major (3b), Ab Major (4b), Db Major (5b) และคีย์อื่น ๆ ตามลำดับความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องหมายแฟลตมีความสำคัญอย่างยิ่งในการอ่านโน้ตดนตรีและการเล่นเครื่องดนตรีให้ถูกต้องตามคีย์ของบทเพลง ผู้เรียนที่สามารถจดจำลำดับของเครื่องหมายแฟลตได้จะสามารถระบุคีย์ของเพลงได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังช่วยให้การฝึกซ้อมและการบรรเลงดนตรีมีความไหลลื่นและแม่นยำยิ่งขึ้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและหน้าที่ของเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงแฟล็ตได้
2. นักเรียนสามารถระบุลำดับของเครื่องหมายแฟล็ตในบันไดเสียงต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถอ่าน เขียนเครื่องหมายแฟล็ตลงในบรรทัด 5 เส้นได้

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ต

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. แบบทดสอบหลังเรียน : เพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียนเรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ต

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 : ทบทวนความรู้เดิม

- 1.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียน
- 1.2 ครูเปิดเพลงที่มีเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ต
- 1.3 ครูถามนักเรียนว่า “เพลงที่ฟังมีความแตกต่างจากการเรียนครั้งที่แล้วอย่างไร?”
- 1.4 ครูอธิบายว่า เพลงที่เราได้ฟังมี เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟลต ซึ่งเป็นหัวข้อที่เราจะเรียนรู้ในวันนี้

ขั้นที่ 2 : แสวงหาความรู้ใหม่

2.1 ครูอธิบายความหมายของเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ต พร้อมเขียนให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

ขั้นที่ 3 : การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล

- 3.1 นักเรียนฝึกเขียนเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ปลงกระดาษบรรทัด 5 เส้น
 - 3.1.1 เทคนิคในการเขียนครุมีเพลง ให้ท่องเพื่อนำไปใช้ในการเขียนเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป เนื้อเพลงคือ “ขึ้น ลง ขึ้น ลง ขึ้น ลง” (เทคนิคการจำคือสลับขึ้นลงตลอด) ตัวอย่างการนำไปใช้ ให้นักเรียนจำตัวแรกว่าตัว B นั้นต้องเขียนในเส้นที่ 3 ของกุญแจซอล จากนั้นตัวต่อไปคือ E จากเพลงลำดับแรกคือขึ้น หมายความว่า E ที่ต้องเขียนต้องอยู่สูงกว่าตัว B จากนั้นตัวต่อไปก็ใช้สูตรตามเพลงตามลำดับ

ขั้นที่ 4 : แลกเปลี่ยนความรู้

4.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม เท่า ๆ เพื่อทำกิจกรรม “Music run”

วิธีการเล่น

4.1.1 ครูแจกการ์ดให้ทาง 2 กลุ่ม ฝั่งหนึ่งเป็นสูตรทางชาร์ป ฝั่งหนึ่งเป็นสูตรทางแฟลต จากนั้นครูจะตั้งโจทย์โดยเรียกเป็นลำดับที่ 1-7 แล้วให้นักเรียนวิ่งไปเข้าเส้นชัย เช่น ครูตั้งโจทย์ ลำดับที่ 2 ฝั่งทางแฟลตที่จะวิ่งไปเข้าเส้นชัยคือคนที่ถือการ์ด Eb ฝั่งทางชาร์ปที่จะวิ่งเข้าเส้นชัยคือคนที่ถือการ์ด C# ฝั่งไหนวิ่งเข้าเส้นชัยเร็วที่สุดถือว่าฝั่งนั้นชนะ ฝั่งไหนได้คะแนนเยอะสุด *รับรางวัล*

ขั้นที่ 5 : สรุปและจัดระเบียบความรู้

5.1 ฝั่งไหนที่เข้าเส้นชัยครบแล้ว ให้ยืนเรียงตามลำดับสูตรเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟลต

ขั้นที่ 6 : ปฏิบัติ/หรือแสดงผลงาน

6.1 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปอธิบายถึงความสำคัญและหน้าที่ของเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟลต

ขั้นที่ 7 : ประยุกต์ใช้ความรู้

7.1 ทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟลต

สรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ โมเดลซิปปา (CIPPA Model)

1. นักเรียนลองฟังเพลงแล้วหาเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงเพื่อดูความแตกต่างจากการสอนครั้งที่แล้ว (Construct)
2. นักเรียนได้ทำกิจกรรมแบบกลุ่ม (Interaction)
3. นักเรียนได้ทำกิจกรรม “Music run” (Physical Participation)
4. นักเรียนร่วมกันอธิบายผลจากการเล่นเกม “Music run” (Process Learning)
5. ทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ (Application)

6. สื่อการเรียนรู้

1. คลิปวิดีโอเพลง

2. ซอฟต์แวร์เขียนโน้ตดนตรี (เช่น Musecore, Sibelius)

3. สไลด์อธิบายเรื่องเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางเฟล็ต

4. ใบความรู้

7. บันทึกหลังแผน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

(.....)

(นายอนุวัชร ร้อยมา)

ครูผู้สอน

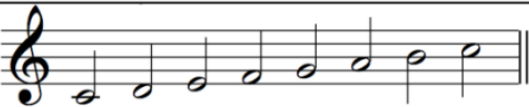
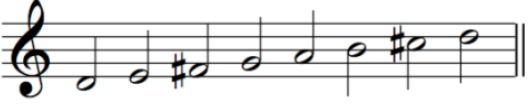
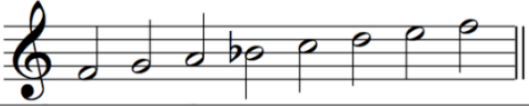
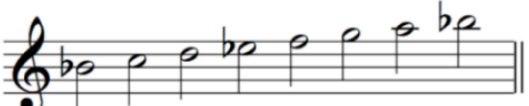
ใบความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ต

เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง

เครื่องหมายประจำกุญแจเสียง (key signature) คือ เครื่องหมายแปลงเสียงทั้งหมดที่ใช้ในเพลง ได้แก่ เครื่องหมายชาร์ป หรือเครื่องหมายแฟล็ต ซึ่งสอดคล้องกับกุญแจเสียงของเพลงนั้น มีตำแหน่งอยู่ต้นบรรทัดถัดจากกุญแจ และอยู่ก่อนเครื่องหมายประจำจังหวะ เครื่องหมายประจำกุญแจเสียงมีผลต่อโน้ตตัวนั้นทุกตัว เช่น ถ้าเครื่องหมายประจำกุญแจเสียงเป็น F# โน้ต F ทุกตัวในทุกช่วงคู่แปดในเพลงจะถูกปรับให้สูงขึ้นครึ่งเสียงเป็น F#

ตัวอย่าง

กุญแจเสียง หรือบันไดเสียง	โทนิค	การเรียงโน้ตในบันไดเสียง (ขาขึ้น)	เครื่องหมาย ประจำกุญแจเสียง
C เมเจอร์	C		
G เมเจอร์	G		
D เมเจอร์	D		
F เมเจอร์	F		
Bb เมเจอร์	Bb		

ลำดับของเครื่องหมายแปลงเสียงในเครื่องหมายประจำกุญแจเสียง

ลำดับของเครื่องหมายกุญแจเสียง เป็นหนึ่งในหลักสำคัญในการอ่านเครื่องหมายประจำกุญแจเสียง ลำดับของเครื่องหมายชาร์ปให้อ่านจากซ้ายไปขวา (F C G D A E B) ส่วนลำดับของเครื่องหมายแฟล็ตให้อ่านจากขวาไปซ้าย (B E A D G C F) เช่น หากในบทเพลงมีเครื่องหมายประจำ

กุญแจเสียงเป็นเครื่องหมายชาร์ปจำนวน 2 เครื่องหมาย หมายความว่า โน้ต F และโน้ต C ทุกตัวใน
ทุกช่วงคู่แปดในเพลงจะถูกปรับให้สูงขึ้นครึ่งเสียงเป็น F# และ C#

ลำดับของเครื่องหมายชาร์ป

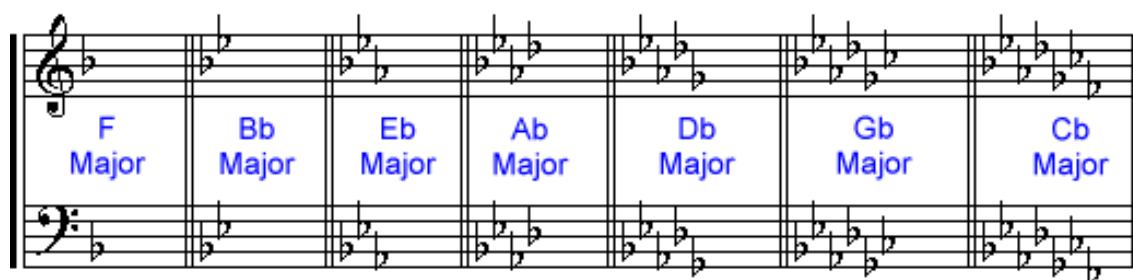
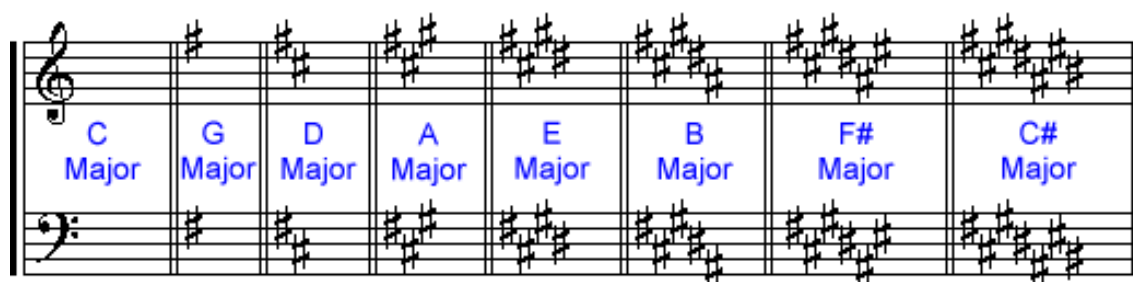

F C G D A E B

ลำดับของเครื่องหมายแฟลต

ตัวอย่าง

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ต

คำชี้แจง : ข้อสอบมีทั้งหมด 2 ตอน (10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

1. โน้ตลำดับที่ 6 ของสูตรทางแฟล็ตคือ.....C.....
2. โน้ตลำดับที่ 2 ของสูตรทางแฟล็ตคือ.....E.....
3. โน้ตลำดับที่ 4 ของสูตรทางแฟล็ตคือ.....D.....
4. โน้ตลำดับที่ 7 ของสูตรทางแฟล็ตคือ.....F.....
5. โน้ตลำดับที่ 5 ของสูตรทางแฟล็ตชาร์ปคือ.....G.....

ตอนที่ 2 จงใส่เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ตลงในบรรทัด 5 เส้นที่กำหนดให้ โดยใช้กุญแจซอล (5 คะแนน)

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป

คำชี้แจง : ข้อสอบมีทั้งหมด 2 ตอน (10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (5 คะแนน)

1. โน้ตลำดับที่ 6 ของสูตรทางแฟล็ตคือ.....C.....
2. โน้ตลำดับที่ 2 ของสูตรทางแฟล็ตคือ.....E.....
3. โน้ตลำดับที่ 4 ของสูตรทางแฟล็ตคือ.....D.....
4. โน้ตลำดับที่ 7 ของสูตรทางแฟล็ตคือ.....F.....
5. โน้ตลำดับที่ 5 ของสูตรทางแฟล็ตชาร์ปคือ.....G.....

ตอนที่ 2 จงใส่เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ตลงในบรรทัด 5 เส้นที่กำหนดให้ โดยใช้กุญแจซอล (5 คะแนน)

แบบบันทึกผลการประเมิน

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางแฟล็ต

ลำดับที่	ชื่อ	คะแนนที่ได้	ระดับ	หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

9-10	คะแนน ระดับ	ดีมาก
7-8	คะแนน ระดับ	ดี
5-6	คะแนน ระดับ	พอใช้
ต่ำกว่า 5	คะแนน ระดับ	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เครื่องหมายแปลงเสียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Major Scale เวลา 1 ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดนตรีสากล วิชา ดนตรีสากล 1 รหัสวิชา ศ 21215

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

1. สาระสำคัญ

เครื่องหมายแปลงเสียง (Accidentals) เป็นสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ใช้ในการเปลี่ยนระดับเสียงของโน้ตจากค่าพื้นฐาน โดยเครื่องหมายแปลงเสียงหลักที่ใช้กันทั่วไป ได้แก่ ชาร์ป (#) ทำให้เสียงสูงขึ้นครึ่งเสียง ดับเบิลชาร์ป (x) ทำให้เสียงสูงขึ้นหนึ่งเสียง แพลต (b) ทำให้เสียงต่ำลงครึ่งเสียง ดับเบิลแพลต (bb) ทำให้เสียงต่ำลงหนึ่งเสียง เนเชอรัล (♮) ยกเลิกการเปลี่ยนแปลงเสียงจากชาร์ปหรือแพลตให้กลับมาเป็นเสียงปกติเครื่องหมายเหล่านี้มีความสำคัญอย่างมากในการอ่านโน้ตดนตรี การเรียนรู้เรื่องเครื่องหมายแปลงเสียงจะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านและเขียนโน้ตได้อย่างถูกต้อง และสามารถเล่นดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและหน้าที่ของเครื่องหมายแปลงเสียงได้
2. นักเรียนสามารถระบุและอ่านเครื่องหมายแปลงเสียงบนบรรทัด 5 เส้นได้อย่างถูกต้อง

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง เครื่องหมายแปลงเสียง

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ : ดูว่านักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือไม่

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 : ทบทวนความรู้เดิม

1.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียน

1.2 ครูเปิดคลิปเสียงหรือเล่นโน้ตตัวเดียวกันแต่มีเครื่องหมายแปลงเสียงต่างกันให้นักเรียนฟังและสังเกตความแตกต่างของเสียง

ขั้นที่ 2 : แสวงหาความรู้ใหม่

2.1 ครูตั้งคำถามกระตุ้นการคิด เช่น “ทำไมเสียงของโน้ตเดียวกันจึงต่างกัน?”

2.2 ครูอธิบายว่า ทำไมโน้ตเดียวกันเสียงถึงต่างกัน ซึ่งเป็นหัวข้อที่เราจะเรียนรู้ในวันนี้

ขั้นที่ 3 : ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล

3.1 ครูอธิบายเครื่องหมายแปลงเสียง (ชาร์ป, แฟลต, เนเชอรัล) พร้อมยกตัวอย่างจากโน้ตเพลง

2. นักเรียนฝึกเขียนเครื่องหมายแปลงเสียงลงบรรทัด 5 เส้น

ขั้นที่ 4 : แลกเปลี่ยนความรู้

4.1 จากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม เท่า ๆ เพื่อทำกิจกรรม “จับคู่ดูโอ้”

วิธีการเล่น

4.1.1 แบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน

4.1.2 แจกบัตรคำที่มีเครื่องหมายแปลงเสียงและโน้ตดนตรีให้นักเรียน

4.1.3 ครูตั้งโจทย์โดยเรียกชื่อโน้ต แล้วให้นักเรียนจับคู่เป็นโน้ต (Enharmonic note) ให้ถูกต้องเช่น ครูตั้งโจทย์ E# ให้นักเรียนจับคู่ให้ได้ Db กลุ่มไหนจับได้เร็วกว่าชนะ *รบบรางวัล*

ขั้นที่ 5 : สรุปและจัดระเบียบความรู้

5.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มอธิบายว่าทำไมกลุ่มตนถึงเลือกคู่นี้

ขั้นที่ 6 : ปฏิบัติ/หรือแสดงผลงาน

6.1 ครูให้นักเรียนสะท้อนความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเครื่องหมายแปลงเสียงที่เรียน โดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 7 : ประยุกต์ใช้ความรู้

7.1 ทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง เครื่องหมายแปลงเสียง

สรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ โมเดลชีปปา (CIPPA Model)

1. นักเรียนลองฟังเสียงจากเครื่องดนตรีจริง (Construction)
2. นักเรียนได้ทำกิจกรรมแบบกลุ่ม (Interaction)
3. นักเรียนได้ทำกิจกรรม “จับคู่ดูไอ้” (Physical Participation)
4. นักเรียนร่วมกันอธิบายผลจากการเล่นเกม “จับคู่ดูไอ้” (Process Learning)
5. ทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ (Application)

6. สื่อการเรียนรู้

1. คลิปวิดีโอเพลง
2. ซอฟต์แวร์เขียนโน้ตดนตรี (เช่น Musescore, Sibelius)
3. สไลด์อธิบายเรื่องเครื่องหมายแปลงเสียง
4. ใบความรู้

7. บันทึกหลังแผน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

(.....)

(นายอนุวัชร ร้อยมา)

ครูผู้สอน

ใบความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เครื่องหมายแปลงเสียง

เครื่องหมายแปลงเสียง

เครื่องหมายแปลงเสียง (accidental) คือ เครื่องหมายที่ทำให้ระดับเสียงของโน้ตเปลี่ยนไป

ชื่อเครื่องหมายแปลงเสียง	สัญลักษณ์	ผลลัพธ์
เครื่องหมายดับเบิลชาร์ป (double sharp)	×	ทำให้ตัวโน้ตมีระดับเสียงสูงขึ้น 1 เสียงเต็ม
เครื่องหมายชาร์ป (sharp)	#	ทำให้ตัวโน้ตมีระดับเสียงสูงขึ้น ครึ่งเสียง
เครื่องหมายเนเชอรัล (natural)	♮	ทำให้ตัวโน้ตกลับไปมีระดับเสียงปกติ หรือระดับเสียงของโน้ตคีย์ขาวบนแผงลิมนิ้ว
เครื่องหมายแฟล็ต (flat)	b	ทำให้ตัวโน้ตมีระดับเสียงต่ำลง ครึ่งเสียง
เครื่องหมายดับเบิลแฟล็ต (double flat)	bb	ทำให้ตัวโน้ตมีระดับเสียงต่ำลง 1 เสียงเต็ม

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เครื่องหมายแปลงเสียง

คำชี้แจง ข้อสอบมีทั้งหมด 2 ตอน (10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ข้อสอบแบบปรนัย (เลือกตอบ) จำนวน 5 ข้อ (5 คะแนน)

1. เครื่องหมายแฟลต (b) มีหน้าที่อย่างไร?

1) ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นครึ่งเสียง	2) ทำให้เสียงโน้ตต่ำลงครึ่งเสียง
3) ทำให้เสียงโน้ตกลับเป็นปกติ	4) ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นหนึ่งเสียง

2. ถ้าโน้ต B มีเครื่องหมายแฟลต (Bb) เสียงของโน้ตจะเป็นอย่างไร?

1) สูงขึ้นครึ่งเสียง	2) ต่ำลงครึ่งเสียง
3) คงเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง	4) สูงขึ้นหนึ่งเสียง

3. ถ้าโน้ต E มีเครื่องหมายแฟลต (Eb) จะอยู่ระหว่างโน้ตตัวใดบ้าง?

1) D และ E	2) E และ F
3) E และ D	4) F และ G

4. ถ้าโน้ต G มีเครื่องหมายแฟลต (Gb) จะอยู่ระหว่างโน้ตตัวใดบ้าง?

1) D และ E	2) E และ F
3) E และ D	4) F และ G

5. เครื่องหมายแฟลต (#) มีหน้าที่อย่างไร?

1) ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นครึ่งเสียง	2) ทำให้เสียงโน้ตต่ำลงครึ่งเสียง

- 3) ทำให้เสียงโน้ตกลับเป็นปกติ 4) ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นหนึ่งเสียง

ตอนที่ 2 ข้อสอบแบบเติมคำตอบ จำนวน 5 ข้อ (5 คะแนน)

6. โน้ตที่ลดลงครึ่งเสียงจาก A เรียกว่า.....
7. โน้ต Db จะอยู่ระหว่างโน้ตตัว.....และ.....
8. หากโน้ต Ab ต้องการกลับมาเป็น A ธรรมดา ต้องใส่เครื่องหมาย.....
9. โน้ต Ab เทียบเสียงได้กับโน้ตตัวใดในระบบเสียงเอ็นฮาร์โมนิค (Enharmonic)?.....
10. โน้ต Gb เทียบเสียงได้กับโน้ตตัวใดในระบบเสียงเอ็นฮาร์โมนิค (Enharmonic)?.....

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เครื่องหมายแปลงเสียง

คำชี้แจง ข้อสอบมีทั้งหมด 2 ตอน (10 คะแนน)

ตอนที่ 1 ข้อสอบแบบปรนัย (เลือกตอบ) จำนวน 5 ข้อ (5 คะแนน)

1. เครื่องหมายแฟลต (b) มีหน้าที่อย่างไร?

1) ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นครึ่งเสียง	2) ทำให้เสียงโน้ตต่ำลงครึ่งเสียง
3) ทำให้เสียงโน้ตกลับเป็นปกติ	4) ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นหนึ่งเสียง

2. ถ้าโน้ต B มีเครื่องหมายแฟลต (Bb) เสียงของโน้ตจะเป็นอย่างไร?

1) สูงขึ้นครึ่งเสียง	2) ต่ำลงครึ่งเสียง
3) คงเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง	4) สูงขึ้นหนึ่งเสียง

3. ถ้าโน้ต E มีเครื่องหมายแฟลต (Eb) จะอยู่ระหว่างโน้ตตัวใดบ้าง?

1) D และ E	2) E และ F
3) E และ D	4) F และ G

4. ถ้าโน้ต G มีเครื่องหมายแฟลต (Gb) จะอยู่ระหว่างโน้ตตัวใดบ้าง?

1) D และ E	2) E และ F
3) E และ D	4) F และ G

5. เครื่องหมายแฟลต (#) มีหน้าที่อย่างไร?

1) ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นครึ่งเสียง	2) ทำให้เสียงโน้ตต่ำลงครึ่งเสียง

- 3) ทำให้เสียงโน้ตกลับเป็นปกติ 4) ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นหนึ่งเสียง

ตอนที่ 2 ข้อสอบแบบเติมคำตอบ จำนวน 5 ข้อ (5 คะแนน)

6. โน้ตที่ลดลงครึ่งเสียงจาก A เรียกว่า.....**A^b**.....
7. โน้ต D^b จะอยู่ระหว่างโน้ตตัว.....**C**.....และ.....**D**.....
8. หากโน้ต A^b ต้องการกลับมาเป็น A ธรรมดา ต้องใส่เครื่องหมาย.....**เนเจอร์ล**.....
9. โน้ต A^b เทียบเสียงได้กับโน้ตตัวใดในระบบเสียงเอ็นฮาโมนิค (Enharmonic)?.....**G[#]**.....
10. โน้ต G^b เทียบเสียงได้กับโน้ตตัวใดในระบบเสียงเอ็นฮาโมนิค (Enharmonic)?.....**F[#]**.....

แบบบันทึกผลการประเมิน

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เครื่องหมายแปลงเสียง

ลำดับที่	ชื่อ	คะแนนที่ได้	ระดับ	หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

9-10	คะแนน ระดับ	ดีมาก
7-8	คะแนน ระดับ	ดี
5-6	คะแนน ระดับ	พอใช้
ต่ำกว่า 5	คะแนน ระดับ	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 บันไดเสียง C major

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Major Scale เวลา 2

ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ดนตรีสากลวิชาดนตรีสากล 1รหัสวิชาศ.....21215

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1ภาคเรียนที่ 2ปีการศึกษา2568

1. สาระสำคัญ

โครงสร้างของ Major Scale เป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาทฤษฎีดนตรี โดยมีลักษณะโครงสร้างของเสียงที่จัดเรียงตามลำดับของโน้ตเสียงแบบ เต็มเสียง (Whole Step - W) และ ครึ่งเสียง (Half Step - H) ตามรูปแบบ W - W - H - W - W - W - H ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้กับทุก Major Scale โดยเฉพาะ C Major Scale ซึ่งเป็นสเกลที่ไม่มีเครื่องหมายแปลงเสียง (ชาร์ปหรือแฟลต) ทำให้เป็นจุดเริ่มต้นที่ดีสำหรับการเรียนรู้ทฤษฎีดนตรี การเข้าใจโครงสร้างของ Major Scale และ C Major Scale จะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านโน้ตดนตรี เขียนบันไดเสียง และพัฒนาทักษะทางดนตรีในการเล่นและฟังเพลงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายโครงสร้างของ Major Scale ได้
2. นักเรียนสามารถอ่าน เขียนบันไดเสียงของ C Major Scale ได้อย่างถูกต้อง

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. แบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง บันไดเสียง C major

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. แบบทดสอบหลังเรียน : เพื่อประเมินความเข้าใจของนักเรียนเรื่อง บันไดเสียง C major

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 : ทบทวนความรู้เดิม

1.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียน

1.2 ครูกดเปียโนโดยไล่สเกล C major ให้นักเรียนฟัง

ขั้นที่ 2 : แสวงหาความรู้ใหม่

2.1 ครูตั้งคำถามกระตุ้นการคิด เช่น “นักเรียนคิดว่าสิ่งที่ครูเล่นไปสอดคล้องอะไรบ้างจากเรื่องที่เรียนครั้งที่แล้ว?”

2.2 ครูอธิบายว่านี่คือการไล่โน้ตแบบบันไดเสียง Major Scale ซึ่งเป็นหัวข้อที่เราจะเรียนรู้ในวันนี้

ขั้นที่ 3 : ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล

3.1 ครูอธิบายโครงสร้างของ Major Scale โดยใช้หลัก W - W - H - W - W - W - H

3.2 ยกตัวอย่าง C Major Scale และอธิบายว่าไม่มีเครื่องหมายแปลงเสียง

3.2 นักเรียนฝึกเขียนโครงสร้างและ C major scale ลงบรรทัด 5 เส้น

ขั้นที่ 4 : แลกเปลี่ยนความรู้

4.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม เท่า ๆ เพื่อทำกิจกรรม “บันไดเสียงของฉัน”

วิธีการเล่น

4.1.1 แบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มเท่า ๆ กัน

4.1.2 ครูแจกบัตรตัวโน้ต (C, D, E, F, G, A, B, C) และการ์ดโครงสร้าง (W - W - H - W - W - W - H) ให้แต่ละกลุ่ม

4.1.3 ให้แต่ละกลุ่มเรียงลำดับตัวโน้ตของ C Major Scale และโครงสร้างให้ถูกต้อง

ขั้นที่ 5 : สรุปและจัดระเบียบความรู้

5.1 สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตรวจสอบคำตอบเพื่อความถูกต้อง

ขั้นที่ 6 : ปฏิบัติ/หรือแสดงผลงาน

6.1 สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันอธิบายถึงความสำคัญของ Major Scale

ขั้นที่ 7 : ประยุกต์ใช้ความรู้

7.1 ทำแบบฝึกหัดท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง บันไดเสียง C major

สรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ โมเดลซิปปา (CIPPA Model)

1. นักเรียนฟังเสียงเปียโนแล้ววิเคราะห์หาส่วนที่สอดคล้องกับคาบที่แล้ว (Construction)
2. นักเรียนได้ทำกิจกรรมแบบกลุ่ม (Interaction)
3. นักเรียนได้ทำกิจกรรม “บันไดเสียงของฉัน” (Physical Participation)
4. นักเรียนร่วมกันอธิบายผลจากการเล่นเกม “บันไดเสียงของฉัน” (Process Learning)
5. ทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้ (Application)

6. สื่อการเรียนรู้

1. เครื่องดนตรี
2. ซอฟต์แวร์เขียนโน้ตดนตรี (เช่น Muscore, Sibelius)
3. สไลด์อธิบายเรื่องบันไดเสียง C major
4. ใบความรู้
5. เกมการ์ดเรื่องบันไดเสียง C major

7. บันทึกหลังแผน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

(.....)

(นายอนุวัชร ร้อยมา)

ครูผู้สอน

ใบความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง บันไดเสียง C major

ระบบอิงกุญแจเสียงของดนตรีตะวันตก

ระบบอิงกุญแจเสียง (tonality) คือ ระบบดนตรีตะวันตกที่ให้ความสำคัญกับเสียง เมเจอร์-ไมเนอร์ โดยมีโน้ตโทนิค เป็นโน้ตสำคัญที่สุด และเป็นโน้ตที่แสดงความสัมพันธ์กับโน้ต ในบันไดเสียง โน้ตโดมีนันทมีความสำคัญรองลงมา เพลงในระบบนี้ มีกุญแจเสียงที่แน่นอน เป็นระบบที่ใช้มาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 และเป็นระบบประสานเสียงที่แพร่หลายมากที่สุดจนถึงปัจจุบัน

บันไดเสียง และกุญแจเสียง

บันไดเสียง (scale) คือ รูปแบบการเรียงโน้ตตามลำดับ ซึ่งมีโครงสร้าง ระยะห่างระหว่างโน้ตตัวหนึ่งไปยังโน้ตอีกตัวหนึ่งเป็นขั้นคู่ที่แน่นอนสำหรับ บันไดเสียงแต่ละชนิด

กุญแจเสียง (key) เป็นตัวกำหนดโทนิค (tonic) หรือโน้ตตัวที่ 1 ของ บันไดเสียงชนิดของบันไดเสียง และความสัมพันธ์ของโน้ตในบันไดเสียง

บันไดเสียง (หรือกุญแจเสียง) มาตรฐานสากลในปัจจุบัน ได้แก่ บันไดเสียงเมเจอร์ (major scale) และบันไดเสียงไมเนอร์ (minor scale)

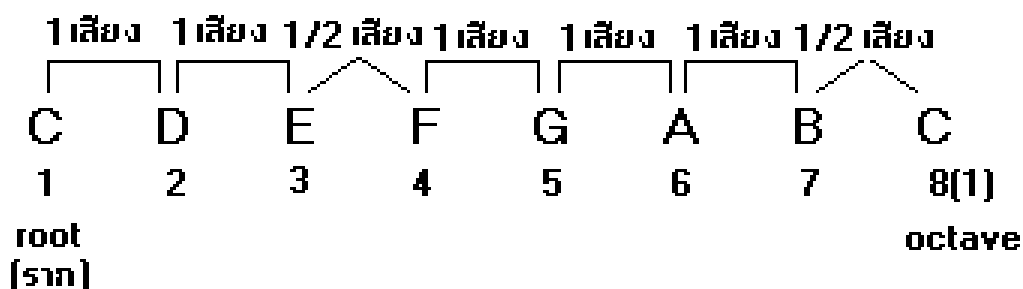
บันไดเสียงเมเจอร์ (Major)

บันไดเสียงเมเจอร์ (major scale) ซึ่งเป็นบันไดเสียง ที่มีระยะห่างระหว่างโน้ต 2 ตัวเป็นขั้นครึ่งเสียง (half step) และขั้นเต็มเสียง (whole step) เช่น บันไดเสียง C เมเจอร์ มีโน้ต C เป็นโทนิค และมีลำดับที่ของโน้ตในบันไดเสียงเป็น C D E F G A B C โดยระยะห่างจากโน้ต C ตัวแรกไปยัง C ตัว ถัดไป เรียกว่า ช่วงคู่แปด หรือ คู่แปด (octave) หรือสูตรในการจำคือ 3,4 7,8 เป็นคู่ที่ห่างกันครึ่งเสียงในบันไดเสียงเมเจอร์ (major scale)

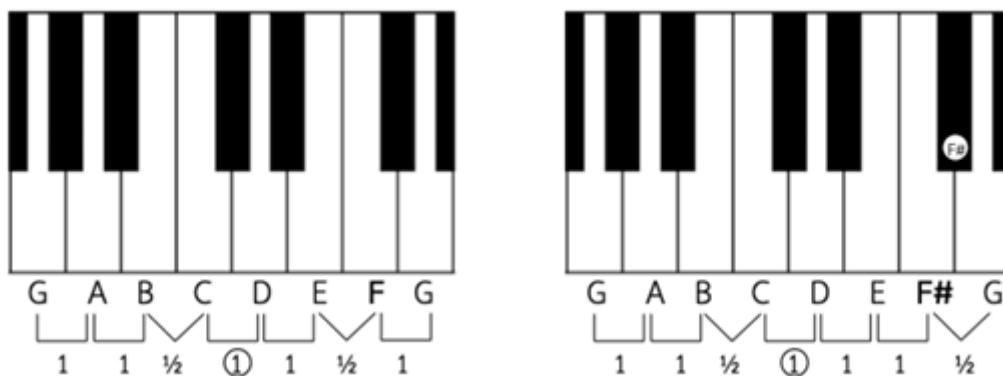
ตัวอย่าง การสร้างบันไดเสียงเมเจอร์ G เมเจอร์

บันไดเสียงเมเจอร์สามารถมีโทนิคเป็นโน้ตอื่นได้ เช่น บันไดเสียง G เมเจอร์ มีโทนิคเป็นโน้ต G อย่างไรก็ตาม ในการจัดเรียงโน้ตให้เป็นไปตามโครงสร้างของบันไดเสียงเมเจอร์ อาจมีการแปลงเสียงโน้ตบางตัวให้มีเสียงสูงขึ้นหรือ ต่ำลงด้วยเครื่องหมายแปลงเสียง

โครงสร้างบันไดเสียงเมเจอร์

เมื่อเราพิจารณาช่วงคู่แปดจากโน้ต G ไปยังโน้ต G ถัดไปที่อยู่บนแผง ลีมนิ้วสีขาวตามภาพ ตัวอย่างภาพแรก พบว่า การเรียงโน้ตยังไม่เป็นไปตามโครงสร้าง ของบันไดเสียงเมเจอร์ หากแต่เราต้องแปลงเสียงโน้ต F ให้เป็น F# ซึ่งมี ตำแหน่งเป็นลีมนิ้วสีดำถัดจากลีมนิ้วสีขาวของโน้ต F

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง บันไดเสียง C major

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว (10 คะแนน)

1. C Major Scale ประกอบด้วยโน้ตตัวใดบ้าง?

1) C - D - E - F - G - A - B - C	2) C - D - E - G - A - B - C - D
3) C - D - E - F# - G - A - B - C	4) C - D - E - F - G - A - Bb - C

2. C Major Scale ไม่มีเครื่องหมายแปลงเสียงชนิดใด?

1) Sharp (#)	2) Flat (b)
3) Double Sharp (x)	4) ถูกทุกข้อ

3. โครงสร้างของ Major Scale มีรูปแบบการเรียงตัวของเสียงอย่างไร?

1) W - W - H - W - W - W - H	2) W - H - W - W - W - H - W
3) H - W - W - H - W - W - W	4) W - W - W - H - W - H - W

4. โน้ตตัวที่ 4 ของ C Major Scale คืออะไร?

1) G	2) E
3) F	4) A

5. โน้ตตัวที่ 7 ของ C Major Scale คืออะไร?

1) B	2) G
3) A	4) D

6. ระยะห่างระหว่าง E และ F ใน C Major Scale คืออะไร?

1) 1 Whole Step	2) 1 Half Step
3) 2 Whole time	4) ไม่มีระยะห่าง

7. โน้ตตัวแรก (Tonic) และโน้ตตัวสุดท้ายของ C Major Scale คืออะไร?

1) C และ B	2) C และ C
3) G และ C	4) A และ C

8. ถ้าเล่น C Major Scale บนเปียโน คีย์ใดที่ต้องกด?

1) มีแต่คีย์ขาว	2) มีทั้งคีย์ขาวและคีย์ดำ
3) มีแต่คีย์ดำ	4) ไม่สามารถเล่นบนเปียโนได้

9. ระยะห่างระหว่าง G และ A ใน C Major Scale คืออะไร?

1) 1 Whole Step	2) 1 Half Step
3) 2 Whole time	4) ไม่มีระยะห่าง

10. โน้ตตัวที่ 5 ของ C Major Scale คืออะไร?

1) E	2) F
3) G	4) A

เฉลยแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง บันไดเสียง C major

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว (10 คะแนน)

1. C Major Scale ประกอบด้วยโน้ตตัวใดบ้าง?

1) C - D - E - F - G - A - B - C

2) C - D - E - G - A - B - C - D

3) C - D - E - F# - G - A - B - C

4) C - D - E - F - G - A - Bb - C

2. C Major Scale ไม่มีเครื่องหมายแปลงเสียงชนิดใด?

1) Sharp (#)

2) Flat (b)

3) Double Sharp (x)

4) ถูกทุกข้อ

3. โครงสร้างของ Major Scale มีรูปแบบการเรียงตัวของเสียงอย่างไร?

1) W - W - H - W - W - W - H

2) W - H - W - W - W - H - W

3) H - W - W - H - W - W - W

4) W - W - W - H - W - H - W

4. โน้ตตัวที่ 4 ของ C Major Scale คืออะไร?

1) G

2) E

3) F

4) A

5. โน้ตตัวที่ 7 ของ C Major Scale คืออะไร?

1) B

2) G

3) A

4) D

6. ระยะห่างระหว่าง E และ F ใน C Major Scale คืออะไร?

- 1) 1 Whole Step 2) 1 Half Step
- 3) 2 Whole time 4) ไม่มีระยะห่าง

7. โน้ตตัวแรก (Tonic) และโน้ตตัวสุดท้ายของ C Major Scale คืออะไร?

- 1) C และ B 2) C และ C
- 3) G และ C 4) A และ C

8. ถ้าเล่น C Major Scale บนเปียโน คีย์ใดที่ต้องกด?

- 1) มีแต่คีย์ขาว 2) มีทั้งคีย์ขาวและคีย์ดำ
- 3) มีแต่คีย์ดำ 4) ไม่สามารถเล่นบนเปียโนได้

9. ระยะห่างระหว่าง G และ A ใน C Major Scale คืออะไร?

- 1) 1 Whole Step 2) 1 Half Step
- 3) 2 Whole time 4) ไม่มีระยะห่าง

10. โน้ตตัวที่ 5 ของ C Major Scale คืออะไร?

- 1) E 2) F
- 3) G 4) A

แบบบันทึกผลการประเมิน

แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง บันไดเสียง C major

ลำดับที่	ชื่อ	คะแนนที่ได้	ระดับ	หมายเหตุ

เกณฑ์การประเมิน

9-10	คะแนน ระดับ	ดีมาก
7-8	คะแนน ระดับ	ดี
5-6	คะแนน ระดับ	พอใช้
ต่ำกว่า 5	คะแนน ระดับ	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 มินิคอนเสิร์ต

หน่วยการเรียนรู้ที่.....4.....เรื่อง.....การประยุกต์ใช้.....เวลา.....2

ชั่วโมง

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ดนตรีสากล.....วิชา.....ดนตรีสากล 1.....รหัสวิชา.....ศ.....21215

ชั้น.....มัธยมศึกษาปีที่ 1.....ภาคเรียนที่.....2.....ปีการศึกษา.....2568

1. สาระสำคัญ

ทฤษฎีดนตรีเป็นพื้นฐานสำคัญในการทำความเข้าใจโครงสร้างของดนตรี เช่น บันไดเสียง (Scale), คีย์ (Key), จังหวะ (Rhythm), และเครื่องหมายแปลงเสียง (Accidentals) การนำความรู้เหล่านี้ไปประยุกต์ใช้จะช่วยให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์โน้ตเพลงง่าย ๆ สามารถสร้างสรรค์ทำนองหรือจังหวะของตนเอง และนำไปสู่การปฏิบัติเครื่องดนตรีเดี่ยว และแบบรวมวงได้

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและความสำคัญทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นได้
2. นักเรียนสามารถจำลองสถานการณ์การแสดงดนตรีได้

3. ชิ้นงาน/ภาระงาน

1. การจัดการแสดง

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ : ดูว่านักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือไม่

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 : ทบทวนความรู้เดิม

- 1.1 ครูกล่าวทักทายนักเรียน
- 1.2 ครูเปิดคลิปวิดีโอเพลงที่เล่นดนตรีรวมกันเป็นวง

ขั้นที่ 2 : แสวงหาความรู้ใหม่

2.1 ตั้งคำถามว่า “นักเรียนอยากเล่นเครื่องดนตรีแบบนี้ไหม” เพื่อกระตุ้นความสนใจ

2.2 นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและจดบันทึกสิ่งที่สงสัย

ขั้นที่ 3 : ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล

1. ครูอธิบายภาพรวมของเนื้อหาที่เรียนมาทั้งหมดภาพรวม

ขั้นที่ 4 : แลกเปลี่ยนความรู้

4.1 ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมจำลองสถานการณ์ “มินิคอนเสิร์ต” โดยมีขั้นตอนดังนี้

4.1.1 ครูกำหนดให้นักเรียนเป็นตัวแทนของโน้ต C, D, E, F, G, A, B, C

4.1.2 จากนั้นกำหนดให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนโน้ตแล้วนั้นบอกชื่อเครื่องดนตรีที่อยากเล่นมา 1 ชิ้น

4.1.3 ครูหาเครื่องดนตรีมาให้ให้นักเรียน (ถ้าไม่มีเครื่องดนตรีให้นักทำท่าทางหรือหาเครื่องดนตรีอื่นที่ทำได้ง่ายแต่ต้องไม่ซ้ำกัน)

4.1.4 ครูให้นักเรียนดูบทเพลงตามโน้ตที่ครูนำมาให้ จากนั้นให้นักเรียนยืนเรียงกันตามลำดับบันไดเสียง C major (C, D, E, F, G, A, B, C) ตามลำดับ โน้ต C ที่ซ้ำกันอาจจะใช้โน้ตระดับที่ต่างกันเพื่อสร้างความแตกต่าง

4.1.5 จากนั้นครูจะเปิดเพลงที่มีโน้ตเพื่อให้นักเรียนเห็นได้ว่าถึงโน้ตตัวไหนแล้ว พอเพลงเล่นตรงกับโน้ตตัวไหนให้นักเรียนทำท่าทางของการเล่นเครื่องดนตรีที่ตัวเองได้ เช่น เด็กชาย ขนมหวาย ได้เป็นตัวแทนโน้ต G และเลือกเครื่องดนตรีเป็น กีตาร์ พอในบทเพลงเล่นถึงโน้ต G ให้เด็กชาย ขนมหวาน ทำท่าดีดกีตาร์ ตามความสั้นยาวของค่าตัวโน้ตนั้นด้วย

ขั้นที่ 5 : สรุปและจัดระเบียบความรู้

5.1 ฝึกซ้อมและนำเสนอผลงานในรูปแบบ “มินิคอนเสิร์ต” โดยก่อนเริ่มแสดงให้นักเรียนยืนเรียงกันและทำท่าทางตามโครงสร้างบันไดเสียงเมเจอร์

ขั้นที่ 6 : ปฏิบัติ/หรือแสดงผลงาน

6.1 ในการแสดงคอนเสิร์ตครูอาจจะสร้างสถานการณ์เป็นผู้ชมที่ดี เช่น เวลานั้นนักเรียนแสดงเสร็จอาจจะมีการวอลให้กับนักเรียน หรือ อาจจะแสดงเป็นกรรมการ การแข่งขันเพื่อให้คำแนะนำ
ติชม

*****ถ้านักเรียนมีมากกว่า 8 คนอาจจะให้แสดงบทบาทสมมติเป็นอย่างอื่น เช่น คอนดักเตอร์ ผู้ชม กรรมการ หรือ ให้นักเรียนเลือกเป็นตัวโน้ตซ้ำกับเพื่อนได้แต่อาจจะเลือกเครื่องดนตรีเป็นเครื่องอื่นที่ไม่ซ้ำกัน*****

ขั้นที่ 7 ประยุกต์ใช้ความรู้

7.1 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงปัญหาที่นักเรียนพบ หรือสิ่งต่างๆที่นักเรียนชื่นชอบ

7.2 นักเรียนได้ฝึกใช้ความรู้ที่เรียนมาอย่างสร้างสรรค์และเข้าใจโครงสร้างของเพลงผ่านการทดลองเล่นจริง จากการจำลองสถานการณ์

สรุปการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ โมเดลซิปปา (CIPPA Model)

1. นักเรียนทบทวนความรู้ที่เรียนมาทั้งหมด (Construction)
2. นักเรียนได้ทำกิจกรรม “มินิคอนเสิร์ต” (Interaction)
3. นักเรียนได้ทำกิจกรรม “มินิคอนเสิร์ต” (Physical Participation)
4. นักเรียนร่วมกันอธิบายผลจากการทำกิจกรรม “มินิคอนเสิร์ต” (Process Learning)
5. นักเรียนได้ใช้ความรู้จากที่เรียนมาในการนำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรม “มินิคอนเสิร์ต”(Application)

6. สื่อการเรียนรู้

1. คลิปวิดีโอเพลง
2. ซอฟต์แวร์เขียนโน้ตดนตรี (เช่น Musescore, Sibelius)
3. เครื่องดนตรี

4. โน้ตเพลง

7. บันทึกหลังแผน

ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

(.....)

(นายอนุวัชร ร้อยมา)

ครูผู้สอน

ใบความรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง มินิคอนเสิร์ต

Funny Song

The musical notation for 'Funny Song' is presented in three staves, all in 4/4 time. The first two staves consist of whole notes, while the third staff uses a mix of half and quarter notes.

Staff 1: Seven measures of whole notes. Each measure is accompanied by the rhythmic pattern '1+2+3+4'.

Staff 2: Seven measures of whole notes. Each measure is accompanied by the rhythmic pattern '1+2+3+4'. A measure number '8' is positioned at the beginning of this staff.

Staff 3: Eight measures. The first seven measures contain half notes, and the eighth measure contains a whole note chord. The rhythmic patterns are: '1+2' for the first half note, '3+4' for the second half note, and '1+2' for the third half note in each of the first seven measures. The eighth measure is accompanied by '1+2+3+4'.

แบบบันทึกผลการประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม

แบบสังเกตพฤติกรรมท้าย หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บันไดเสียง C major

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ลำดับที่	หัวข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ระดับ	หมายเหตุ
1	ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	2			
2	ความตั้งใจและความกระตือรือร้น	2			
3	ความถูกต้องในการปฏิบัติ	2			
4	ความกล้าแสดงออก	2			
5	นำความรู้มาประยุกต์ใช้	2			
	รวม				

ตัวชี้วัดพฤติกรรม

หัวข้อ	การสังเกต	คะแนน
1. ความร่วมมือในการทำงาน กลุ่ม	มีส่วนร่วมสม่ำเสมอ	2
	มีส่วนร่วมบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ	1
	ไม่ให้ความร่วมมือ หรือทำงานคนเดียวโดยไม่สนใจเพื่อน	0
2. ความตั้งใจและความ กระตือรือร้น	ตั้งใจและมีความกระตือรือร้นสูง	2
	ตั้งใจพอสมควร แต่มีช่วงที่ไม่สนใจ	1
	ไม่สนใจงาน หรือทำอย่างขอไปที	0
3. ความถูกต้องในการปฏิบัติ	ปฏิบัติได้ถูกต้องครบถ้วน	2
	ปฏิบัติได้พอสมควร	1
	ปฏิบัติไม่ได้เลย	0
4. ความกล้าแสดงออก	มีความมั่นใจในการแสดงออก	2
	มีความกล้าพอสมควรที่จะทำกิจกรรม	1
	ไม่ทำกิจกรรม	0
5. นำความรู้มาประยุกต์ใช้	นำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ครบถ้วน	2
	นำความรู้มาทำกิจกรรมได้พอสมควร	1
	ยังไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียนไปเลย	0

เกณฑ์การประเมิน

8-10 คะแนน	ดีเยี่ยม	(สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ดีมาก)
5-7 คะแนน	ดี	(มีความเข้าใจแต่ยังมีข้อผิดพลาดเล็กน้อย)
3-4 คะแนน	พอใช้	(เข้าใจบ้างแต่ยังต้องพัฒนาเพิ่มเติม)
0-2 คะแนน	ต้องปรับปรุง	(ยังไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้)

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น

คำชี้แจง : ข้อสอบเป็นแบบปรนัย จำนวนทั้งหมด 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน

จงทำเครื่องหมาย X ทับลงในคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

1. บรรทัด 5 เส้น มีหน้าที่อย่างไร?

- ก. บอกจังหวะของเพลง ข. เขียนชื่อโน้ต
ค. บันทึกโน้ต ง. บอกลักษณะของบทเพลง

2. กุญแจ นิยมใช้กับเครื่องดนตรีชนิดใด?

- ก. กีตาร์
ข. ไวโอลิน
ค. ดับเบิลเบส
ง. แซกโซโฟน

3. จากภาพเส้นน้อย (Ledger Line) มีหน้าที่อะไร?

- ก. เพิ่มความเร็วของเพลง ข. แสดงโน้ตนอกเหนือจากบรรทัด 5 เส้น
ค. เปลี่ยนคีย์ของเพลง ง. แสดงอัตราจังหวะ

4. กุญแจซอลระบุว่าโน้ตตัว G กำหนดให้อยู่ที่เส้นใดของบรรทัด 5 เส้น?

- ก. เส้นที่ 2 ข. เส้นที่ 3
ค. เส้นที่ 4 ง. เส้นที่ 5

5. เส้นน้อยด้านบนสุดของบรรทัด 5 เส้น ในกุญแจซอล คือโน้ตใด?

- ก. G ข. A
ค. B ง. F

6. ตัวโน้ตใดมีค่ามากที่สุดในกลุ่มต่อไปนี้?

- ก. ตัวดำ (Quarter Note) ข. ตัวกลม (Whole Rest)

ค. ตัวขาว (Half Rest) ง. ตัวเข้บัต 1 ซึ้น (Eighth Note)

7. ตัวเข้บัตหนึ่งซึ้น (Eighth Note) 4 ตัวมึค่าเท่ากับตัวดำ (Quarter Note) กึ่ตัวตัว?

- ก. 2 ตัว ข. 3 ตัว
ค. 2 ตัวครึ้ง ง. 3 ตัวครึ้ง

8. ตัวหยุดขาว (Half Rest) มึลักษณะอย่างไร?

- ก. อยู่ใต้เส้นน้อย ข. วางบนเส้นที่ 3
ค. เป็นจุดกลมเล็ก ง. อยู่บนเส้นน้อย

9. ตัวโน้ตชนิดใดมึค่าเท่ากับครึ้งหนึ่งของโน้ตตัวขาว (Half Rest) ?

- ก. ตัวดำ (Quarter Note) ข. ตัวกลม (Whole Rest)
ค. ตัวขาว (Half Rest) ง. ตัวเข้บัต 1 ซึ้น (Eighth Note)

10. โน้ตตัวขาว (Half Rest) 1 ตัว มึค่าเท่ากับตัวเข้บัต 1 ซึ้น (Eighth Note) ทั้งหมดกึ่ตัว?

- ก. 4 ตัว ข. 5 ตัว
ค. 7 ตัว ง. 8 ตัว

11. ตัวโน้ตที่มึค่าเท่ากับ 1 จัังหวะในอัตรา 4/4 คึือ?

- ก. โน้ตขาว ข. โน้ตดำ
ค. โน้ตเข้บัตหนึ่งซึ้น ง. โน้ตกลม

12. เครื่องหมาย $\frac{4}{4}$ มึความหมายว่าอย่างไร?

- ก. มึ 4 ห้อง / ห้องละ 4 จัังหวะ ข. มึ 4 จัังหวะ / โน้ตดำเป็น 1 จัังหวะ
ค. มึ 4 ตัวโน้ต / โน้ตขาวเท่ากับ 1 ง. มึ 4 เครื่องหมาย / ห้องละ 4 เส้น

13. เลขตัวบนของเครื่องหมายกำหนดจัังหวะคึืออะไร?

- ก. กำหนดว่าใน 1 ห้องจะมีกึ่จัังหวะ
ข. แทนชื่อตัวโน้ต
ค. กำหนดว่าใน 1 ห้อง ใส่เครื่องหมาย ชาร์ป ได้กึ่ตัว
ง. กำหนดว่าใน 1 ห้องใส่เครื่องหมาย แฟล็ต ได้กึ่ตัว

14. จากรูปภาพสามารถแทนเครื่องหมายกำหนดจังหวะได้แบบใด?

ဂ. 4/4

๗. 3/3

ค. 2/2

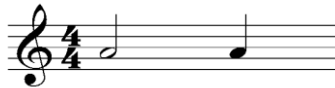
9. 1/1

15. ถ้าเครื่องหมายกำหนดจังหวะเป็น สามารถใส่ตัวโน้ตได้ตามข้อใด?

ก.

၂.

. ก.

၁.

16. Key Signature ของบันไดเสียง C major คืออะไร?

ก. ไม่มีเครื่องหมายกำหนด

ข. มีแฟลต 1 ตัว

ค. มีชาร์ป 1 ตัว

ง. มีแฟลต 2 ตัว

17. โหนดลำดับที่ 4 ของสูตรทางซาร์ปคือโหนดใด?

ก. D

๗. C

ค. E

၁. G

18. โหนดลำดับที่ 6 ของสูตรทางแฟล็ตคือโหนดใด?

ဂ. င

๗. E

ค. D

၁. F

19. ข้อใดคือความหมายของเครื่องหมายตั้งบันไดเสียง?

ก. เอาไว้คอยกำหนดระดับเสียงโน้ตในคีย์ต่างๆ

ข. บอกว่าเพลงนี้ชื่ออะไร

ค. บอกว่าเพลงนี้ใช้โน้ตตัวดำได้กี่ตัว

ง. บอกว่าเพลงนี้เป็นเพลงสนุก หรือเพลงเศร้า

20. ข้อใดเรียงลำดับโน้ต ของเครื่องหมายตั้งบันไดเสียงทางชาร์ป ได้ถูกต้อง?

ก.

ข.

ค.

ง.

21. เครื่องหมายแปลงเสียง (♯) ใช้ทำอะไร?

ก. ลดเสียงลงครึ่งเสียง

ข. เพิ่มเสียงขึ้นครึ่งเสียง

ค. ยกเลิกชาร์ปหรือแฟลต

ง. ขยายเสียงยาวขึ้น

22. ข้อใดอธิบายความหมายของเครื่องหมายแฟลต (b) ได้ถูกต้อง?

ก. ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นครึ่งเสียง

ข. ทำให้เสียงโน้ตต่ำลงครึ่งเสียง

ค. ทำให้เสียงโน้ตกลับเป็นปกติ

ง. ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นหนึ่งเสียง

23. ถ้าโน้ต B มีเครื่องหมายแฟลต (b) เสียงของโน้ตจะเป็นอย่างไร?

ก. สูงขึ้นครึ่งเสียง

ข. ต่ำลงครึ่งเสียง

ค. คงเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง

ง. สูงขึ้นหนึ่งเสียง

24. ถ้าโน้ต E มีเครื่องหมายแฟลต (Eb) จะอยู่ระหว่างโน้ตตัวใดบ้าง?

ก. D และ E

ข. E และ F

ค. G และ B

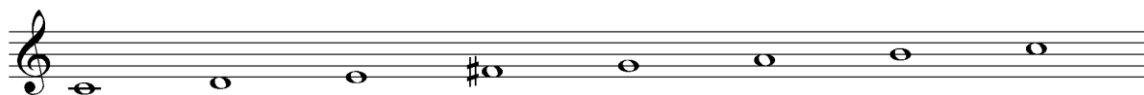
ง. F และ G

25. ข้อใดอธิบายความหมายของเครื่องหมายแฟลต (#) ได้ถูกต้อง?

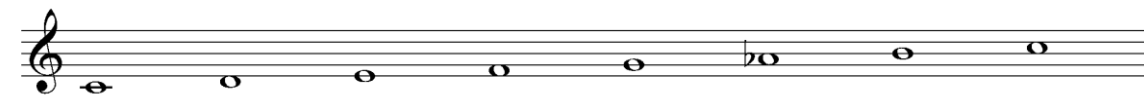
- ก. ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นครึ่งเสียง ข. ทำให้เสียงโน้ตต่ำลงครึ่งเสียง
ค. ทำให้เสียงโน้ตกลับเป็นปกติ ง. ทำให้เสียงโน้ตสูงขึ้นหนึ่งเสียง

26. โน้ตในโครงสร้างบันไดเสียง C Major ประกอบด้วยโน้ตใด?

ก.

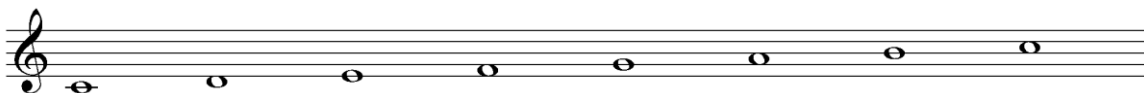
ข.

ค.

ง.

27. โครงสร้างของ Major Scale มีรูปแบบการเรียงตัวของเสียงอย่างไร?

- ก. เต็ม - ครึ่ง - เต็ม - เต็ม - เต็ม - ครึ่ง - เต็ม
ข. ครึ่ง - เต็ม - เต็ม - ครึ่ง - เต็ม - เต็ม - เต็ม
ค. เต็ม - เต็ม - ครึ่ง - เต็ม - เต็ม - เต็ม - ครึ่ง
ง. เต็ม - เต็ม - เต็ม - ครึ่ง - เต็ม - ครึ่ง - เต็ม

28. ในบันไดเสียง C Major Scale จากโน้ตตัวที่ 3 ไปหาตัวที่ 6 มีกี่เสียง ?

- ก. 3 เสียง ข. 3 เสียงครึ่ง
ค. 2 เสียงครึ่ง ง. 2 เสียง

29. ระยะห่างระหว่าง E และ F ใน C Major Scale คือกี่เสียง?

- ก. เต็มเสียง ข. 2 เสียง
ค. 3 เสียง ง. ครึ่งเสียง

30. ถ้าเล่น C Major Scale บนเปียโน ลิ้มสีใดที่ต้องกด?

ก. มีแต่ลิ้มขาว

ข. มีทั้งลิ้มขาวและลิ้มดำ

ค. มีแต่ลิ้มดำ

ง. ไม่สามารถเล่นบนเปียโนได้

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น

1. ค	2. ค	3. ข	4. ก	5. ข
6. ก	7. ก	8. ข	9. ข	10. ง
11. ข	12. ข	13. ก	14. ค	15. ข
16. ก	17. ก	18. ก	19. ก	20. ง
21. ค	22. ข	23. ข	24. ก	25. ก
26. ง	27. ค	28. ค	29. ง	30. ก

ภาคผนวก ง

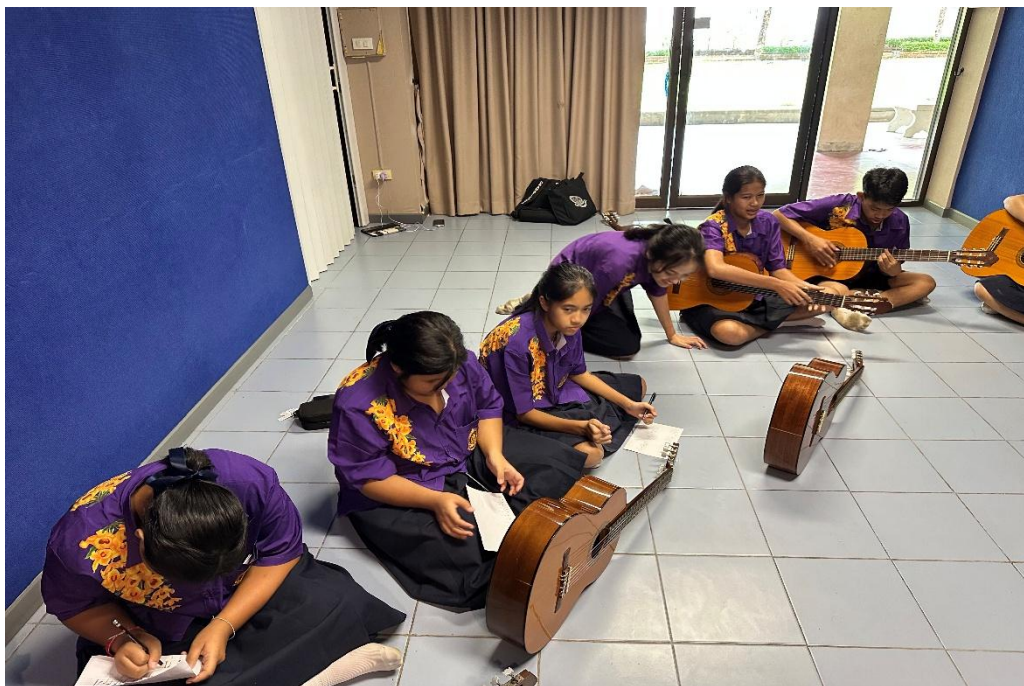
- ภาพกิจกรรม

ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน

จัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบ
โมเดลชิปปา (CIPPA Model)

จัดการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบ
โมเดลชิปปา CIPPA Model (ต่อ)

กิจกรรม มินิคอนเสิร์ต

ภาคผนวก จ

- แบบตอบรับตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

JSSD 2569/017

วารสารสังคมพัฒนศาสตร์

วัดสนธิ์(นาสน)

89 หมู่ 5 ตำบลมะม่วงสองต้น อำเภอเมือง

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

โทร. 061-5262919 โทรสาร. 075-340-042

31 มกราคม 2569

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย

เรียน นายอนุวัชร ร้อยมา

ตามที่ นายอนุวัชร ร้อยมา และ รศ.ดร.มนสิการ เหล่าวานิช, ผศ.ดร.ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ ได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง “การสร้างชุดการสอนทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นโดยใช้รูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี (CREATION OF A BASIC WESTERN MUSIC THEORY INSTRUCTIONAL PACKAGE USING THE CIPPA MODEL FOR MATHAYOM 1 STUDENTS AT CHANTHABURI COLLEGE OF DRAMATIC ARTS)” เพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารสังคมพัฒนศาสตร์ วัดสนธิ์(นาสน) จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้รับการคัดเลือกเข้าสู่ฐานข้อมูล ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (ศูนย์ TCI) ได้ถูกจัดกลุ่มคุณภาพวารสารประจำปี พ.ศ.2568 ให้เป็น วารสารที่มีคุณภาพกลุ่มที่ 2 (TCI ฐาน 2) และอยู่ในฐานข้อมูล TCI จนถึง 31 ธันวาคม 2572 โดยจะดำเนินการจัดพิมพ์ในฉบับต่อไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และวารสาร ได้รับบทความวิจัยของท่านเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ วารสารสังคมพัฒนศาสตร์ วัดสนธิ์(นาสน) จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอรับรองว่าบทความได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการ โดยกองบรรณาธิการวารสารฯ และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จากหลากหลายสถาบันและไม่ได้มาจากสถาบันเดียวกันกับผู้ประพันธ์บทความเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งมีมติเห็นควรรับตีพิมพ์บทความวิจัยเรื่องดังกล่าว ซึ่งจะนำบทความของท่านตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารสังคมพัฒนศาสตร์ วัดสนธิ์(นาสน) จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปี 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม 2569) นี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

เรียนมาด้วยความเคารพ

(นายอนุชิต ปราบพาล)

บรรณาธิการวารสารสังคมพัฒนศาสตร์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายอนุวัชร ร้อยมา
วัน เดือน ปีเกิด	12 สิงหาคม 2539
ที่อยู่ปัจจุบัน	134 หมู่ที่ 10 ตำบลวังสมบูรณ์ อำเภอสว่างสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว 27250
ที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี 62 ถนนชวนะอุทิศ ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554 มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนอนุบาลวัง สมบูรณ์ พ.ศ. 2557 มัธยมศึกษาตอนปลาย จากวิทยาลัยนาฏศิลป์ จันทบุรี พ.ศ. 2564 ศีษศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ) สาขาดนตรีคีตศิลป์ สากลศึกษา จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี